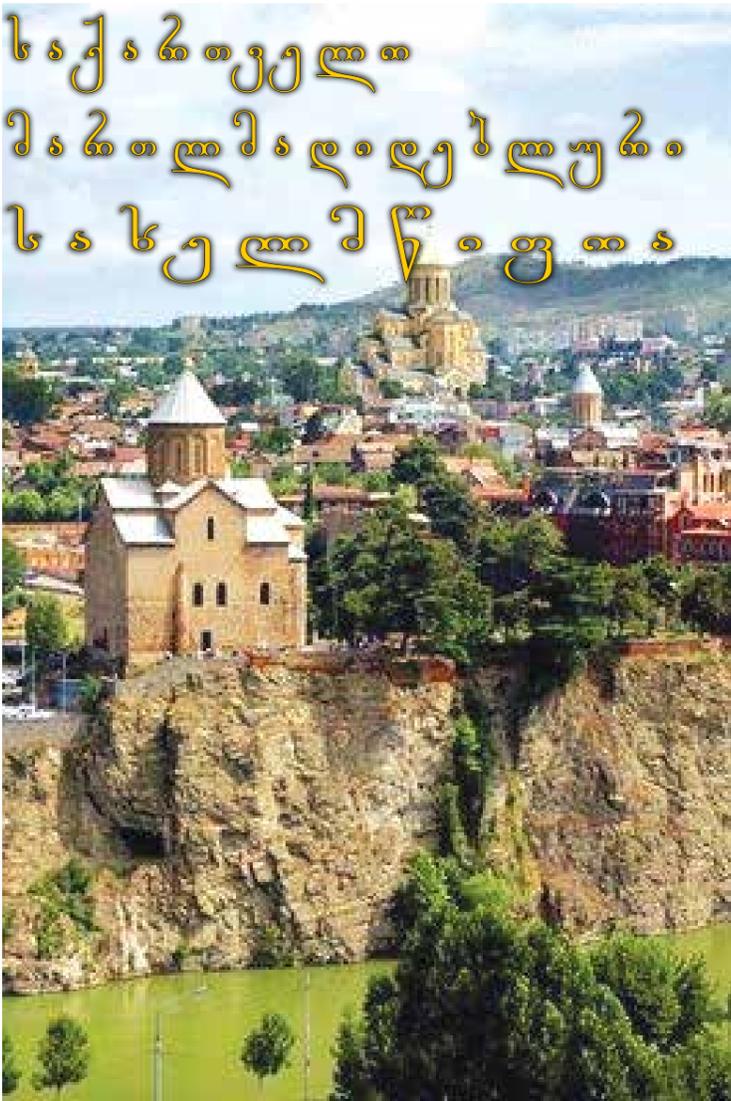

განმათავისუფლებელი

დამოუკიდებელი ეროვნული გაზეთი 2014 წ. სექტემბერი * №42 * ფასი 1 ლარი
გამოდის 2003 წლის დეკემბრიდან

ნუ გაყიდით მიწას!!!

გვ. 5

მცდელობები კონსტანტინე გამსახურდიას (1891-1975) შემოქმედების მნიშვნელობის დაკნინებისა და მისი მიზეზები

გვ. 16

დემონსტრირებული ცილობა სკლისუფლების პირველობისა თუ უძალესობისათვის

ლეილა ცომაია 2013 წლის 27 ოქტომბრის საპრეზიდენტო არჩევნებში, საქართველოს მოსახლეობა, რომ ფაქტობრივად და იურიდიულადაც ირჩევდა (უკაცრავად, და) ჩუჩელას, ჩვენ ამაზე 2013 წელსვე არჩევნებამდე ვწერდით, რამეთუ საპრეზიდენტო არჩევნების თარიღის გამოცხადებას უძლოდა საკონსტიტუციო ცვლილებების ფორსირებული პროცესი, რომლის ძირითადი შინაარსი ფართო საზოგადოებისათვის, მის გამოქვეყნებამდე უცნობი იყო. მიუხედავად იმისა, რომ საკონსტიტუციო ცვლილებათა პროექტი, პარლამენტამდე სხვადასხვა სამეცნიერო, სასწავლო თუ საზოგადოებრივ წრეებში ეტაპობრივად იხილებოდა და მწვავე დებატებიც იმართებოდა, საბოლოო ჯამში ჩვენ მივიღეთ საკონსტიტუციო გადატრიალება. ეს გახლდათ რევოლუციური საკონსტიტუციო

რევანში პარტია „რესპუბლიკელების“ მხრიდან დავით უსუფაშვილის სპიკერობით. ამ კონსტიტუციური ცვლილებით, არა მარტო შეკვეცილ-აყრილი იქნა პრეზიდენტის უფლება-მოსილება, არამედ თვით პრემიერ-მინისტრის უფლებებიც კი პარლამენტის კონტროლის ქვემდებარე გახდა. ანუ, „რესპუბლიკელების“ საკონსტიტუციო რევანში ჩვენ მომავალში ვიღებთ საპარლამენტო რესპუბლიკას ყოველგვარი პლემბისციტისა და რეფერენდუმის გარეშე! 27 ოქტომბრის ე.წ. საპრეზიდენტო არჩევნების ფარსით კი, საქართველოს მოსახლეობამ, რეალურად აირჩია... ჩუჩელა! იმისათვის, რომ საქართველოს მოსახლეობა თვალნათლივ დაგვერწმუნებინა გახორციელებულ ახალ საკონსტიტუციო ცვლილებებში, ჩვენი გაზეთის „განმათავისუფლებელი“, №37,

გაგრძელება გვ. 2

დემონსტრირებული ცილობა ხელისუფლების პირველობისა თუ უმაღლესობისათვის

დასაწყისი გვ. 1

2013 წ.) საარჩევნო ნომერში დეტალურად და მუხლობრივად განვიხილეთ კონსტიტუციის ის მუხლები და თავები, რომლებმაც ასეთი ძირეული, რევანშისტული ცვლილებანი განიცადეს; დაინტერესებულ მკითხველებს შეუძლიათ ინტერნეტში, ან ბიბლიოთეკებში ნახონ ჩვენი გაზეთის მითითებული ნომერი. საკითხის აქტუალობიდან გამომდინარე, წინამდებარე წერილის პირველი გვერდებიც, იმ ანუკვე დასტამბული სტატიის რემინისცენციით ინერება, მაგრამ აქ მხოლოდ ერთ უმნიშვნელოვანეს მუხლზე ვამახვილებთ განმეორებით ყურადღებას. კერძოდ, ძველი საკონსტიტუციო ნორმა -

საქართველოს სახელმწიფოებრიობის კონსტიტუციური ნგრევა, რასაც ჩვენში აქამდე არსებული პოლიტიკოსები მრავალ წელს ანდომებდნენ! თუმცა, საპრეზიდენტო უფლებამოსილების კონსტიტუციურად შეკვეცა-შესუსტების გადაწყვეტილება, სააკაშვილის დირექტივით, დავით ბაქრაძის პარლამენტმა მიიღო და შესაბამისი ცვლილებების პროექტიც დაწერა, მაგრამ უსუფაშვილმა, ამ უმაღლესი ინსტიტუტის სულმთლად კარიკატურული მოდელი შექმნა. ივანიშვილ-უსუფაშვილის პოლიტიკური ტანდემის მზაკვრული გეგმით, 27 ოქტომბერს საქართველოს მოსახლეობამ, პრეზიდენტის ნაცვლად (უკაცრავად, და) აირჩია ჩუჩელა! ხოლო, თავად ბანკირი ივანიშვილი კი, როგორც

მოთხოვნა პრეზიდენტ მარგველაშვილისადმი, დატოვოს ავლაბრის საპრეზიდენტო რეზიდენცია და გადავიდეს ათონელის ქუჩის გარემონტებულ ყოფილ აშშ საელჩოს შენობაში, რომლის გარემონტება დაიწყო და საპრემიერო რეზიდენციად განიშადა მიხეილ სააკაშვილმა. პრეზიდენტ მარგველაშვილის პრინციპული პოზიცია, არ დატოვოს ავლაბრის საპრეზიდენტო რეზიდენცია, პრეზიდენტის ინსტიტუტის სიმტკიცისა და იმიჯის შენარჩუნებითაც უნდა იყოს მოტივირებული. ამ მხრივ, ქართველი ერის მხრადაჭერა, პრეზიდენტ მარგველაშვილისადმი მიმართული. ათონელის ქუჩის უძველესი არქიტექტურული შენობა საპრემიერო რეზიდენცია უნდა გახდეს.

3. კონსტიტუციის გადასინჯვის კანონპროექტი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს საქართველოს პარლამენტის სრული შემადგენლობის სულ ცოტა ორი მესამედი.

- ასეა შეცვლილი:
[3. კონსტიტუციის გადასინჯვის კანონპროექტი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას საქართველოს პარლამენტის ორ თანამიმდევრულ სესიაზე სულ ცოტა სამი თვის ინტერვალით მხარს დაუჭერს საქართველოს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეოთხედი. (ამოქმედდეს 2013 წლის ოქტომბრის მორიგი საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგად არჩეული საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ფიცის დადების მომენტიდან)]

კონსტიტუციის ამ ახალ ერთ კონკრეტულ ნორმაზე განსაკუთრებულ ყურადღებას აქ იმიტომ ვამახვილებთ, რომ კონსტიტუციაში ამ ბოლო ცვლილებით მაქსიმალურად გართულებულია კონსტიტუციის გადასინჯვის პროცედურა!

თუკი ერთი წუთით მაინც დავბრუნდებით 2011 წელში, ანუ იმ ისტორიულ თარიღში, როდესაც უჩინ-მაჩინი მილიარდერი ივანიშვილი სრულიად მოულოდნელად, მეტეორივით შემოიჭრა ქართულ პოლიტიკაში და მთავარ პოლიტიკურ პარტნიორად, ყველას გასაკვირვად 0-რეიტინგიანი „რესპუბლიკელები“ დაასახელა, არ უნდა გაგვიჭირდეს ამ სამწუხარო და უხერხული რეალ-ვითარების ასხნა, - პრეზიდენტისთვის სახელისუფლო ბერკეტების მაქსიმალურად გამოცლის მცდელობები და დემონსტრირებული ცილობა ხელისუფლების პირველობისა თუ უმაღლესობისათვის.

ბიძინა ივანიშვილმა (სავარაუდოდ, თავისი საზღვარგარეთელი ფინანსური ლობისტებისაგან, პროგრამულად მიცემულ-განერილი საიდუმლო გეგმით) მეტეორული სისწრაფით მოახერხა

უკვე ვიცით, 27 ოქტომბრის საპრეზიდენტო არჩევნების ფარისის შემდგომ, მეტეორული სისწრაფით გაქრა პოლიტიკიდან...

ე. შევარდნაძისა და მ. სააკაშვილის პრეზიდენტობის ხანის აბსოლუტური ძალაუფლება ტირანულ-დიქტატორული რეჟიმებით, დაუყოვნებლივ უნდა შეცვლილიყო ძალაუფლების სახელისუფლო შტოებზე გადანაწილებით და ეს საკონსტიტუციო ცვლილებით გახორციელდა კიდეც, მაგრამ პრეზიდენტის ინსტიტუტისადმი, პრემიერ-მინისტრისა და პარლამენტის თავმჯდომარის აშკარად გამოხატულმა უპატივცემულობამ და პირველობისადმი ცილობის დემონსტრირებამ ტრაგიკომიკური ხასიათი მიიღო და გასცდა ქვეყნის შიდა ფარგლებს, რაც აზარალებს საქართველოს სახელმწიფოებრიობის საერთაშორისო იმიჯს, დაბლა სცემს ჩვენს პოლიტიკურ კულტურას.

პრეზიდენტის ინსტიტუტისადმი უპატივცემულობისა და არაგუნდურობის დემონსტრირება იყო მარგველაშვილის პირველი საპრეზიდენტო ანგარიშით წარდგომის დროს პარლამენტში პრემიერისა და მთავრობის მინისტრების დაუსწრებლობა. აგრეთვე, უშიშროების საბჭოს პირველი სხდომის, არა პრეზიდენტის ავლაბრის რეზიდენციაში ჩატარება, არამედ პრემიერის იძულებით მთავრობის სახლში, ხოლო სხდომაზე პრეზიდენტთან ერთად თავად პრემიერ ღარიბაშვილის არდასწრება.

2 სექტემბერს საქართველოს პარლამენტმა თბილისში განაახლა მუშაობა, პარლამენტის ახალგაზრდობებულ და რეკონსტრუირებულ შენობაში კი არაღმონდა პრეზიდენტის კაბინეტი, გაუქმებულია საპრეზიდენტო ფლიგელიც.

სახელისუფლო ცილობას ფორსირებულად ერთვის ივანიშვილ-ღარიბაშვილის იმპერატიული

მას, სწორედ ამ დანიშნულებით ჩაუტარდა უმაღლესი ხარისხის ევრო-რემონტი, რაზედაც სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ათეულ მილიონობით ლარი დაიხარჯა. ეს რეზიდენცია თავისი, შედარებით მყუდრო, არქაული ადგილ-მდებარეობით, ინფრასტრუქტურითა და არქიტექტურული ძეგლით, მნიშვნელოვნად აღემატება საბჭოური მემკვიდრეობის იმ ცკ-ს კვადრატებიან უსახურ შენობას, რომელსაც, რატომღაც ვერ ელევა ახალგაზრდა პრემიერ-მინისტრი და მისი განცხადებით იქ შესანიშნავად გრძობს თავს.

პრემიერ-მინისტრის ათონელის ქუჩაზე გადასვლით, აგრეთვე, ჭარბი ტრანსპორტისგან საგრძნობლად განიტვირთება ცენტრალური - რუსთაველის, ლეონიძის, სულხან-საბასა და ინგოროყვას ქუჩები და ეკოლოგიურად იშვებს ყველამო ამ მონაკვეთში, სადაც ეკოლოგიურად ყველაზე საგანგაშოდ კატასტროფული ვითარებაა; მთავრობის სახლის წინამდებარედ არსებულ პატარა სკვერში ნაძვის ხეები ხმობის მდგომარეობაშია, ხოლო მოსწავლეთა სასახლის ახალგახსნილ დასვენების პარკის მთელ შემოგარენში ყველა ახალდარგული კედარი ექვს თვეში გახმა. სოლოლაკის მოსახლეობის ჯანმრთელობისათვის ამგვარ ეკოლოგიურ კატასტროფას ემატება, აგრეთვე ჯანმრთელობისათვის ასევე საზიანო სახელმწიფო დაცვისა და პატრულის მანქანებისაგან ატეხილი ხმაური, რაც გაუსაძლისს ჰყოფს ამ ქუჩების მაცხოვრებელთა ყოველდღიურ ცხოვრებას.

მოველით, რომ ახალგაზრდა პრემიერი პრაგმატულად მიუდგება რეზიდენციის ცვლილების გადაწყვეტილებას და, ხალხისა და ეკოლოგიის სასარგებლოდ, პროგრესულ არჩევანს ათონელის ქუჩაზე გააკეთებს.

ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე ნატოს სამხედრო სწავლების ცენტრი გაიხსნება

5 სექტემბერს ამერიკის შეერთებულ შტატებში ნატოს უელსის (ბრიტანეთის გაერთიანებული სამეფოს უელსის მხარე) სამი მილიონი მაცხოვრებელი და 20 761 კვ.კმ. ფართობით) სამიტზე საქართველოდან გაემგზავრა სამთავრობო დელეგაცია პრეზიდენტ გიორგი მარგველაშვილის მეთაურობით, რომლის შემადგენლობაში იყვნენ საგარეო საქმეთა მინისტრი მათა ფანჯიკიძე, თავდაცვის მინისტრი ირაკლი ალასანია და ევროპასთან და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრი, ალექსი პეტრიაშვილი.

ნატოს უელსის სამიტს დიდი გულისყურით ელოდა საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობა და უმცირესობაც, ასევე არასამთავრობო ოპოზიციაც და სრულიად ქართველი ერიც.

სამიტის გახსნამდე, რამდენიმე დღით ადრე, ნატოს გენერალური მდივნის ანდერსენ რასმუსენის მიერ უკვე წინასწარ გაჟღერდა, რომ საქართველო ამ სამიტზე მიიღებდა „ოქროს ბარათს“, რაც ცხადია, არ იყო ქართველებისთვის ესოდენ სასურველი „მაპი“, მაგრამ ეს მაინც არის მნიშვნელოვანი გზავნილი რუსეთისთვის, რომ საქართველო ნატოს ინტერესის ქვეყნად რჩება. თუმცა, საქართველოს მთავრობის, კერძოდ პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ლარიბაშვილის უფრო ეფექტური, ცალსახა და გამჭვირვალე პოლიტიკური ორიენტაციის გამოხატულების შემთხვევაში, სავსებით შესაძლებელი იყო ამ სამიტზე საქართველოს მიეღო „მაპი“ (ნატოში განუერთების სამოქმედო გეგმა), მაგრამ პრემიერ ლარიბაშვილის მთავრობა, რუსეთის ოლიგარქ ბიძინა ივანიშვილის ფაქტიური მმართველობით, რუსეთთან და ამერიკასთან, ზუსტად ისეთივე დაბალანსების პოლიტიკას ეწევა, როგორც ბოლო დროს ეწეოდა ე. შვეარდნაძე. რომელმაც პირველმა მიუყაკუნა ნატოს კარს.

ამგვარმა სამთავრობო პოლიტიკამ განაპირობა, ნატოს 5 სექტემბრის სამიტზე, საქართველოსთვის „მაპის“ არმიციემის გადაწყვეტილება.

უფრო მეტიც, უელსის სამიტის დეკლარაციიდან გაქრა საქართველოს, როგორც ნატოს ასპირანტი ქვეყნის სტატუსი, რაც იმას ნიშნავს, რომ საქართველო კიდევ დიდხანს (შეიძლება რამდენიმე ათეული წელი) ვერ გახდება ნატოს ნამდვილი წევრი. საქართველოს ნატოს ასპირანტი ქვეყნის შესაძლებლობით ჩვენ დავეკარგეთ ჩვენი ტერიტორიული მთლიანობისა და სახელმწიფოებრიობის განმტკიცების უმნიშვნელოვანესი უახლოესი პერსპექტივა, რუსეთის მზარდი სამხედრო აგრესიის შემაფერებელი სამხედრო ძლიერებისა და დაცვის რეალური ბერკეტი;

ბიძინა ივანიშვილის ფაქტორითა და პრემიერ ლარიბაშვილის პოლიტიკით, საქართველო დიდი ხნით დამორდა ნატოს!

ჩვენი გაზეთის მკითხველებისათვის კიდევ ერთხელ განვმარტავთ, რომ ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაცია (NATO) წარმოადგენს ტრანსატლანტიკურ კავშირს, რომელიც აერთიანებს ევროპასა და ჩრდილოეთ ამერიკას უნიკალურ ალიანსში თავდაცვისა და უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად. ვაშინგტონის ხელშეკრულების მიხედვით ნატოს მთავარი და შეუცვლელი მიზანია მისი ყველა წევრის მშვიდობისა და უსაფრთხოების გარანტირება პოლიტიკური და სამხედრო საშუალებებით. ამიტომ 1949 წ. მისი დაარსებიდან, ნატო უზრუნველყოფს მისი წევრების კოლექტიურ თავდაცვას. ის, აგრეთვე გვევლინება მნიშვნელოვან საკონსულტაციო ფორუმად უსაფ-

რთხოების საკითხებზე. NAT-ის უელსის სამიტის დღემდე საქართველოში ორდღიანი ვიზიტით ჩამოვიდა აშშ-ს თავდაცვის მდივანი ჩაკ ჰეგელი. ამერიკის უმაღლესი სამხედრო პირი საქართველოს თავდაცვის მინისტრთან ერთად ვაზიანის სამხედრო ბაზას ეწვია. ერთობლივი შეთანხმებით მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე ნატოს სამხედრო სწავლების ცენტრის გახსნის შესახებ (რედ.).

ჩვენ აღვნიშნავთ, რომ საქართველოს ურთიერთობა ალიანსთან მოიცავს საჭირო ინსტრუმენტებს, რათა გაგრძელდეს საქართველოს წინსვლა სამომავლო განუერთებისკენ. დღეს ჩვენ მხარი დავუჭირებთ არსებით პაკეტს საქართველოსთვის, რომელიც მოიცავს თავდაცვითი შესაძლებლობების გაძლიერებას, წვრთნებს, გაძლიერებულ კოორდინაციას და თავსებადობის ზრდის შესაძლებლობებს. ეს ზომები მიზნად ისახავენ გააძლიერონ საქართველოს უსაფრთხოება და თავსებადობა

NATO-ს უელსის სამიტის 5 სექტემბრის დეკლარაცია

ვაქვეყნებთ NATO-ს უელსის სამიტის დეკლარაციის იმ ნაწილებს, რომელიც მხოლოდ საქართველოს ეხება:

“ნატო აღიარებს საქართველოს მნიშვნელოვან ძალისხმევას, რათა გააძლიეროს დემოკრატია და მოახდინოს შეიარაღებული ძალებისა და თავდაცვითი ინსტიტუტების მოდერნიზება.

ჩვენ მივესალმებით საქართველოს დემოკრატიულ განვითარებას, მათ შორის, ძალაუფლების მშვიდობიან გადაცემას 2012 და 2013 წელს საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნების დროს.

მოვუწოდებთ საქართველოს, რათა მან გააგრძელოს რეფორმების იმპლემენტაცია, მათ შორის დემოკრატიული ინსტიტუტების კონსოლიდირება, სასამართლო რეფორმების გაგრძელება და კანონის უზენაესობის სრული პატივისცემის უზრუნველყოფა.

NATO აფასებს საქართველოს მნიშვნელოვან კონტრიბუციას ISAF-ის ოპერაციაში და ითვალისწინებს იმ მსხვერპლს, რომელიც ქართულმა შეიარაღებულმა ჯარებმა გაიღეს ავღანეთში.

ეს კონტრიბუცია, საქართველოს შეთავაზებასთან ერთად, რომ მონაწილეობა მიიღოს NATO-ს საპასუხო ძალებში, აჩვენებს, საქართველოს როლს, როგორც წვლილის შემტანს ჩვენს საერთო თავდაცვაში.

2008 წლის ბუქარესტის სამიტზე ჩვენ შევთანხმდით, რომ საქართველო გახდება NATO-ს წევრი და ჩვენ კიდევ ერთხელ ვადასტურებთ ამ გადაწყვეტილების ყველა ელემენტს, ისევე, როგორც შემდგომ გადაწყვეტილებებს.

მას შემდეგ, საქართველომ მნიშვნელოვანი პროგრესი განიცადა და მიუახლოვდა NATO-ს ამბიციური რეფორმების გატარებით და NATO-ს საქართველოს კომისიისა და ყოველწლიური ეროვნული პროგრამის ფარგლებში ნაყოფიერი თანამშრომლობით.

ალიანსთან, რომელიც დაეხმარება საქართველოს წინსვლაში ალიანსის წევრობის გზაზე.

ჩვენ კვლავ ვუჭირებთ მხარს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასა და სუვერენიტეტს მის საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში. მივესალმებით საქართველოს მხრიდან ევროკავშირის შუამავლობით გაფორმებული ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმების სრულად შესრულებას და სხვა მრავალმხრივი ღონისძიებების გატარებას ნდობის აღდგენისკენ.

მივესალმებით საქართველოს პირობას ძალის გამოუყენებლობის შესახებ და მოვუწოდებთ რუსეთს, უპასუხოს იმავეთი. ასევე, კვლავ მოვუწოდებთ რუსეთს, უკან წაიღოს აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად ცნობა და გაიყვანოს მისი ძალები საქართველოდან. მოვუწოდებთ ყენევის მოლაპარაკებების ყველა მონაწილეს ითამაშოს კონსტრუქციული როლი და გააგრძელოს მჭიდროდ მუშაობა ეუთოსთან, გაეროსთან და ევროკავშირთან, რათა მშვიდობიანად მოგვარდეს კონფლიქტი საქართველოს საერთაშორისოდ ცნობილ ტერიტორიაზე.”

საქართველო ნახსენებია უელსის დეკლარაციის სხვადასხვა ნაწილშიც. „ვგმობთ რუსეთის მიერ საერთაშორისო სამართლის პრინციპების, ასევე გაეროს ქარტიის უგულვებელყოფას. ვგმობთ რუსეთის ძალადობრივ პოლიტიკას საქართველოს და მოლდოვას რესპუბლიკების მიმართ“ - ნათქვამია დეკლარაციაში.

ასევე დეკლარაციაში ნათქვამია, რომ მიღებულია თავდაცვის და მასთან დაკავშირებული უსაფრთხოების შესაძლებლობების გაზრდის ინიციატივის ამოქმედების გადაწყვეტილება. ინიციატივის მიზანია, მსხვილი საბრძოლო ძალების განთავსების გარეშე უზრუნველყოს სტაბილურობა. „ჩვენ შევთანხმდით, რომ ეს ინიციატივა გავრცელდება საქართველოზე, იორდანისა და მოლდოვის რესპუბლიკაზე“- ვკითხულობთ დეკლარაციაში.

წყარო: <http://www.tabula.ge/ge/story>

ამერიკაში ემიგრირებული ზინეა ნანა ტატიაშვილისა და ბესარიონ გუგუშვილის სახილავ

ნანა ტატიაშვილი - გაშიფრული ხარ ვინცა ხარ, თვითონ ამერიკაში ლაღად ცხოვრობ და მაქედან საქართველოში მცხოვრებ პატრიოტებს აყენებ შეურაცხყოფას. შენ და შენი ჯგუფი, რუსეთის სპეცსამსახურების აგენტები ავრცელებთ მკრეხელურ დეზინფორმაციებს, რომ პრეზიდენტი გამსახურდია სასტიკი წამებით კი არ მოკლეს, არამედ თავი მოიკლაო, და პარალელურად, აგრეთვე ჭორებს - ზვიადი ცოცხალიო. შენც, გუგუშვილიც და სხვებიც შევარდნაძე-გულუას დაქირავებული მკვლელების სამსახურში დგებართ და ამ საზარელი მკვლელობის გაპრავებას ემსახურებით. 2007 წელს, როცა როსტოვში სამხედრო ლაბორატორიაში, რუსეთის სპეცსამსახურებმა ექსპერტიზა ჩაუტარეს ზვიადის სკელეტს, მათ დაადასტურეს, რომ ზვიადი იყო ნანამები და ორი ტყვია ჰქონდა ნასროლი და ისედაც იცოდნენ რუსებმა რომ ზვიადი მოკლული იყო. ამიტომაც თავის ქალის საკმაოდ დიდი ნაწილები გააქრეს და გადამაღეს, რათა უტყუარი მტკიცებულებები გაექროთ და ზვიადის მკვლელობა დაეფარათ. სწორედ ამის მერე განსაკუთრებით გააქტიურდა გუგუშვილიც რუსული იმპერიალიზმის სასარგებლოდ, რადგანაც პუტინმა ხელახლა „დაავეროვკა“ გუგუშვილი და თავის სამსახურში ჩაიყენა. ესაა გუგუშვილი ებრძვის დასავლეთს და პუტინის სასარგებლოდ მუშაობს, ეგ გუგუშვილი იანუკოვიჩს უჭერდა მხარს და დღესაც აღმოსავლეთ უკრაინელი სეპარატისტებისა და ტერორისტების მხარდამჭერია, რადგანაც პუტინის რეჟიმის სამსახურში დგას და იძულებულია რუსული იმპერიალიზმის სამსახურში იდგეს. ამიტომაც ეწევა სოციალური ქსელების საშუალებით ანტიდასავლურ ისტერიას.

ექსპერტიზა მომავალში ჩატარდება როდესმე. რუსეთის სპეცსამსახურებმა შევარდნაძე-გუგუშვილის ტანდემს ამით დიდი სამსახური გაუწიეს და ამის მერე 2007 წლიდან, გუგუშვილიც მნიშვნელოვნად გააქტიურდა პრო-რუსული იდეოლოგიის სასარგებლოდ. გუგუშვილი პუტინის რეჟიმს ჭირდება,

როგორც ზვიადის მომხრეებში, ასევე იჩქერიის ემიგრაციულ პირებთან თავიანთი პოლიტიკის, ანტიდასავლური პროპაგანდისა და ანტიდასავლური ისტერიის საწარმოებლად. უთუოდ საინტერესოა ისიც, რომ მანანა არჩვადეს პირად მიმონერაში ვკითხე, რატომ არ ჩატარდა ექსპერტიზა გროზნოში- მეთქი და რატომ არავის უშვებდნენ ზვიადის ცხედართან ახლოს და რატომ იყო სასახლე მუდმივად თავდახურულ მდგომარეობაში დასავლეთის დღეებში? მან ასე მიპასუხა, სრულ სიმართლეს ყველაფერზე ვიტყვი, როდესაც პროკურატურაში ოფიციალურად გამოძიებენ და დამკითხავენო. ე.ი. მას რაღაცის შიში აქვს, იქნებ

იმ დაქირავებული მკვლელების ემინია, რომლებიც დღესაც ცოცხლები არიან და მათი ნაწილი თბილისშიც კი ცხოვრობს. იქნებ თავის შვილების სიცოცხლეს უფროთხილდება, რადგანაც, როგორც ამბობენ, ადრეც ემუქრებოდნენ შვილების სიცოცხლის ხელყოფით, თუ სიმართლეს იტყოდა ზვიადის ცხედარი რა მდგომარეობაში ნახა გროზნოში დასავლეთის წინა დღეებში. ესეთი ინფორმაციაც გავრცელდა რუსულ ტელე არხებზე 1994 წლის იანვარში, რომ გროზნოში დაუდგენელმა პირებმა გიორგი გამსახურდია გაიტაცესო და ეს სწორედ იმ დღეებში ხდებოდა, როცა შევარდნაძე, ავთანდილ იოსელიანის საშუალებით საიდუმლო მოლაპარაკებებს აწარმოებდა დუდაევთან და აგრეთვე მანანა არჩვადესთან, რომ თუ ზვიადს გროზნოში გადასვენებდნენ, იქ ექსპერტიზა არ უნდა ჩატარებულიყო, რადგანაც ორივე მხარემ იცოდა, რომ ზვიადი მოკლული იყო. საბოლოოდ დუდაევი დაითანხმეს და მანანა კი დაამანტაჟეს. დუდაევიც გუგუშვილის დანახვაც არ უნდოდა იმ დღეებში. საბოლოოდ, შევარდნაძემ, დუდაევი ამაზეც დაიყოლია. შევარდნაძემ, აგრეთვე მიაღწია იმასაც, რომ მანანა არჩვადე აიძულა პირობა დაედო, რომ ექსპერტიზას არასოდეს მოითხოვდა. ეს ყველაფერი შევარდნაძემ ფაქტიურად დოკუმენტურად გააფორმა და ამისთვის თავისი დაშანტაჟებული, უკვე მოკავშირე გუგუშვილი გამოიყენა. შევარდნაძის მოთხოვნით გუგუშვილმა მანანა არჩვადე აიძულა პირობა — ექსპერტიზის არასდროს მოთხოვნის შესახებ დოკუმენტურად გაეფორმებინათ შეთანხმების სახით. ამიტომაც მოუნვეს გუგუშვილს პასუხის გაცემა ქართული საზოგადოების წინაშე. ყველაფერთან ერთად ესეც საკმარისია იმის გასაგებად, რასთან და რამხელა შეთქმულებასთან გვაქვს საქმე, რითაც გუგუშვილმა თავისი თავი, უკანონო არალეგიტიმურ მდგომარეობაში ჩაიყენა. რა თქმა უნდა დუდაევი პრაგმატული პოლიტიკოსი იყო და მესამე ქვეყნიდან საქართველოს გავლით ჩეჩნეთისკენ, იარაღის დიდი რაოდენობის ტრანზიტის სანაცვლოდ დათანხმდა ამ ყველაფერზე, რაც ზემოთ იყო აღნიშნული. რადგანაც დუდაევი იცოდა, რომ რუსეთის იმპერიასთან გარდაუვალი და სასტიკი ომი ელოდა წინ.

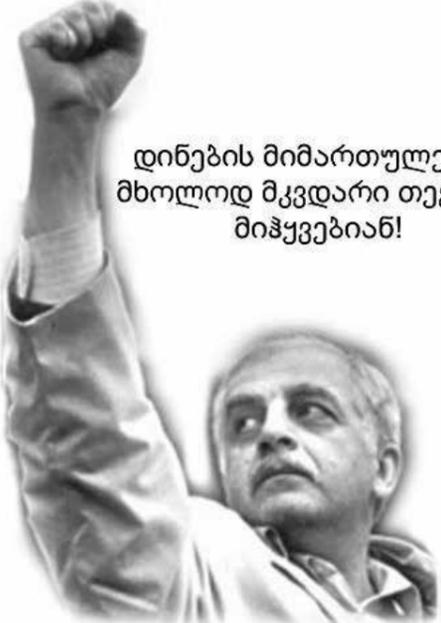
დანიელ სავანელი

ბესარიონ გუგუშვილი უზომოდ მაღლიერია პუტინის რეჟიმის და რუსეთის სპეცსამსახურების, რადგანაც როსტოვის ლაბორატორიაში რუსეთის ფსბ-მ ზვიადის თავის ქალის უკანა მარცხენა ქვედა ნაწილი გადამაღა, სადაც პირველი ტყვია ანუ სასიკვდილო ტყვია გამოვიდა და მას თავის უკანა ნაწილი გამოუნგრია. სწორედ როსტოვის დასკვნით თავის ქალის ეს დიდი მონაკვეთი საერთოდ გამქრალია, ანუ რუსებმა თავის ქალის საკმაოდ დიდი ფრაგმენტი გადამაღეს, რომ სიმართლის დადგენა გაჭირდეს მომავალში, თუ ხელახალი

კვლავ ყალბისმქნელების უმსახებ

Facebook-ზე არაერთხელ დავდევი ლაკონური განცხადება ინტერნეტში არსებული პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას ე.წ. გვერდების შესახებ, რომელიც ეკუთვნის ბესარიონ გუგუშვილს. ამასთან დაკავშირებული ყოველი ჩემი განცხადება ნაშლილი იქნა ჩემი გვერდიდან ბესარიონ გუგუშვილის მიერ, რომელიც საამისოდ კარგად ფლობს უშიშროების ტექნოლოგიებს. ამიტომ იძულებული ვარ განმეორებით გაგაფრთხილოთ, რომ გარდა ერთი გვერდისა ზვიად გამსახურდიას (რომელიც ეკუთვნის პრეზიდენტის ქვრივს ქ-ნ მანანა არჩვადეს) ყველა არის ყალბი და ანტიზვიადისტური!

მეგობრებო, ინტერნეტ სივრცეში შექმნილია 10-მდე გვერდი, ვითომცდა ზვიად გამსახურდიასი, რომელიც თავად პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას კომპრომენტირებას ემსახურება. ჩვენი ვარაუდით ამ გვერდის შემქმნელია ფინეთში ემიგრირებული, პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას მკვლელობის შეთქმულებაში მონაწილე ბესარიონ გუგუშვილი. ზოგიერთი გაუთვითცნობიერებელი პატრიოტი ზვიადის სახელის გამო იწონებს ამ გვერდს, რომელიც რეალურად ანტიზვიადისტურია. მოგიწოდებთ გააუქმეთ თქვენი უნებლიე მონონებები მსგავს გვერდებზე! https://www.facebook.com/pages/Zviad-Gamsakhurdia-zviad-konstantines-Ze-gamsaxurdia/1507399266138633?notif_t=page_name_change

საქართველოს ზვიად განმათავისუფლების პარტია
ZVIAD LIBERATOR'S PARTY OF THE GEORGIA
 თბილისი, 380005, ლეონიძის ქ. 8 ტელ: 92 36 35; მობილ: 8 51 92 36 55
TBILISI, 380005, LEONIDZE STR. 8 TEL: 92 36 55; Mobil: 8 51 92 36 55

№ _____

ზვიად განმათავისუფლების პარტიის განცხადება!

facebook-ზე იდება მრავალი სტატუსი დამოუკიდებელი საქართველოს პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიასა და მისი ეროვნული ხელისუფლების ნეგატიური შეფასებებით, რითაც მიზანმიმართულად გრძელდება ამ ერთადერთი ლეგიტიმური ხელისუფლების დისკრედიტაცია, ხოლო უზენაესი საბჭოს დეპუტატები, ეროვნული მთავრობის წევრები და თვით ეროვნული მოძრაობის უდიდესი არმია დუმს ამ უბინძურეს კამპანიაზე, რამეთუ ისინი (მათი უდიდესი ნაწილი) გახდნენ რენეგატები და გადაბარგდ-გადანაწილდნენ შევარდნაძე-სააკაშვილ-ივანიშვილის ბანაკში და აღარ აღელვებთ ჭეშმარიტი ფასეულობების შერყვნა, არ გააჩნიათ ამ ფასეულობების დაცვის ნება. ეს რენეგატი კატეგორია ყოფილი ეროვნულებისა იმდენად ინდიფერენტული გახდა პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას მონაპოვრების მიჩქმალვა-გაუფასურების მიმართ, რომ ჩვენს მიერ facebook-ზე დადებულ საპოლემიკო სტატუსებზეც კი აღარ აფიქსირებენ თავიანთ მონონებას, ამით მაინც რომ გამოგვიცხადონ თანადგომა საინფორმაციო ბრძოლაში.

ზვიად განმათავისუფლების პარტია ამგვარ საქციელს ყოფილი ეროვნულების მხრიდან აფასებს იდეური ღირებულებებისა და მრწამსის ლალატად და განდგომად ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობისგან!

ღმერთი არს ჩვენთან და იგია თანამდევნი ჩვენს განუხრელ პოლიტიკური ბრძოლის გზაზე!

გაუმარჯოს ილიას, ზვიადისა და მერაბის გზას! ჩვენ ამ გზიდან ვერავინ გადაგვახვევინებს!

პარტიის თავმჯდომარე
ლელია ცომიაი, 2014 წლის 13 სექტემბერი.

ნუ გაყიდით მიწას!!!

1996 წლის 5 მარტს “მინის საკუთრების შესახებ“ კანონში ე. შვედრდნადის ხუნტისტური პარლამენტის მიერ (თავმჯდომარე ზურაბ ჟვანია), კანონის მე-5 მუხლი “სოფლის მეურნეობის ცნების შესახებ“ პირველად ჩაიდო უცხო ქვეყნის მოქალაქეებზე სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების იჯარით გაცემის შესაძლებლობა. ეს კანონპროექტი, მის მიღებამდე, აქტიურად გააპროტესტა ეროვნულ-განმათავისუფლებელმა მოძრაობამ, რომლის ლიდერები ლეილა ცომაია და ეთერ მგალობლიშვილი მღებრიშვილის „ომონა“ პარლამენტთან დააკავა, ხოლო მთაწმინდის სასამართლომ მათ ორი კვირით აღუკვეთ თავისუფლება.

პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდიას მიწის კანონზე და მოქალაქეების საკითხებზე (ამონარიდები)

„ჩვენ გვაბრალდებენ, რომ არ ვმლთ კოლმეურნეობებს და დაუყოვნებლივ არ ვურიგებთ მოსახლეობას მიწებს. ასეთი განცხადებანი ელემენტარული კრიტიკული სიბეცეა, უვიცობაა. ისინი არ ითვალისწინებენ იმას, რომ ჯერ საჭიროა მოქალაქეობის კანონი, რომელსაც ინტენსიურად ვამუშავებთ. მოქალაქეობის კანონის მიღებამდე მიწების განაწილებაზე ლაპარაკიც კი შეუძლებელია.“

განსაკუთრებით მინდა აღვნიშნო 31 მარტის რეფერენდუმის მნიშვნელობა (ჩვენ ბოიკოტს ვუცხადებთ 17 მარტის საბჭოთა რეფერენდუმს). ჩვენი რეფერენდუმი უშუალოდ არის დაკავშირებული მინის საკუთრების, მოქალაქეობის საკითხებთან. მან უნდა განსაზღვროს, ვინ შეიძლება იყოს საქართველოს კანონიერი მოქალაქე. რეფერენდუმი გამოავლენს არა მარტო საქართველოს დამოუკიდებლობის მომხრეებს, არამედ იმათაც, ვინც საქართველოს მოქალაქეობის ღირსია. ვთქვათ, მოსახლეობის გარკვეულმა ნაწილმა ხმა არ მისცა საქართველოს დამოუკიდებლობას. განა სწორი იქნება, კაცს, რომელსაც ჩვენი სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა არ სურს, საქართველოს მოქალაქეობამივარფათ დასაკუთრებაში გადავცეთ ქართული მიწა? ისე, რომ რეფერენდუმი ჩვენი რესპუბლიკის მოსახლეობის ლოიალობის, საქართველოსადმი კეთილგანწყობილების, საქართველოს ჭეშმარიტი მომხრეების გამოვლინების შემონიშნავს. მხოლოდ რეფერენდუმის შემდეგ გადავწყვეტთ, ვინ იქნება საქართველოს მოქალაქე და ვის მიეცემა ქართული მიწა, ჩვენი მამა-პაპების მიწა საკუთრებაში. რეფერენდუმი, მეგობრებო, მარტო ქართველებს კი არა, რესპუბლიკაში საუკუნეებით მოსახლე სხვადასხვა ეროვნების ადამიანებსაც სჭირდებათ. ისინი, ვინც ჩვენთან ერთად დაადგნენ საქართველოს დამოუკიდებლობის გზას, მოქალაქეობას მიიღებენ. ცხადია, თუ შეასრულებენ იმ ელემენტარულ პირობებს, რომლებსაც ჩვენ წავეყენებთ. ისე, რომ რეფერენდუმამდე ნურავინ ნუ იფიქრებს საქართველოს მოქალაქეობის სტატუსზე, ქართული მიწის ხელში ჩაგდებაზე. ასეთია ჩვენი პოზიცია. საქართველოს მტრები, ჩვენი რესპუბლიკის მტრები, რომლებიც უარყოფენ საქართველოს დამოუკიდებლობას, რომელსაც სურთ საქართველო უქართველებოდ იხილონ, ვერც მოქალაქეობას ვერ მიიღებენ და ვერც მიწას.

ასეთია ჩვენი პოზიცია, ე.წ. ოპოზიცია კი ყოველივე ამას განზრახ „ივიწყებს“ და გვისაყვედურებს, რატომ მიწას არ ანაწილებთ, რატომ კოლმეურნეობებს არ შლითო. სიცრუეა, მეგობრებო! მუშავდება მინის კოდექსი, რომელშიც განსაზღვრული იქნება ამ მიწების მოსახლეობისათვის გადაცემის პირობები“
(წყარო: საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ზვიად გამსახურდიას გამოსვლა საქართველოს ტელევიზიით 1991 წლის 5 მარტს - გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“ 47,(67),9 მარტი, 1991 წელი).

„...საუბარია დღეს, აგრეთვე, ჩვენი ოპონენტების მხრივ იმაზე, რომ მინის კერძო მფლობელობაში გადაცემა დაუყოვნებლივ არ მოხდა. ამასთან დაკავშირებით ისევ ვიმეორებ, რომ საჭიროა ჯერ მოქალაქეობის კანონის შემოღება. ის, ვინც დღეს ქადაგებს მინის კერძო საკუთრებაში გადაცემაზე მოქალაქეობის კანონის გარეშე, საქართველოს მტერია, ნამდვილი მოღალატეა ჩვენი ეროვნული ინტერესებისა. ჯერ უნდა გვექონდეს მოქალაქეობის კანონი, რომელიც ამჟამად მუშავდება, ხოლო შემდეგ კანონი მინის შესახებ, მინის კოდექსი. აი, ამის მერე უნდა დავიწყოთ მინის გადაცემა კერძო საკუთრებად. მაგრამ ამისათვის საჭიროა უწინარეს ყოვლისა, დამოუკიდებელი საქართველოს საერთაშორისო პოზიციების განმტკიცება, შინაგანი სტაბილურობა და აუცილებლად დიპლომატიური აღიარება ჩვენი ქვეყნისა ერთი ან ორი სახელმწიფოს მიერ, წინააღმდეგ შემთხვევაში მოქალაქეობის კანონის შემოღება გართულდება გარკვეული შინაპოლიტიკური და საგარეო პოლიტიკური მიზეზების გამო. აი, ეს გახლავთ ურთიერთდაკავშირებული მინის საკითხი მოქალაქეობის საკითხთან...“

(წყარო: საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ბატონ ზვიად გამსახურდიას გამოსვლა საქართველოს ტელევიზიით 1991 წლის 28 აპრილს // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 მაისი. - №84 (104). - 13ვ.

ჟვანია-შვედრდნადის მიღებული კანონი სააკაშვილის მთავრობის პარლამენტმა უფრო ლიბერალური გახადა და ქართული მიწების გაყიდვა თუ იჯარით გასხვისება ჩვეულებრივ ნორმად აქცია.

თავის დროზე, პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას, რუსეთის მიერ მართული რადიკალური ოპოზიცია და მათ შორის პრემიერი თენგიზ სიგუა, ზვიადს ბრალდებდად უყენებდნენ მინის პრივატიზაციის კანონის არმილებას და კატეგორიულად მოითხოვდნენ მისგან მოსახლეობისათვის მინის საკუთრებაში დაუყოვნებლივ გადაცემას, მაგრამ ეროვნული პრეზიდენტი ფრთხილობდა და მრავალჯერადად განუმარტავდა ანტიეროვნულ ოპოზიციას მინის პრივატიზაციის დაუჩქარებლობის მოტივებს (იხ. ქვემოთ).

„...დღეს ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი და მტკივნეული პრობლემაა მინის საკითხი. კომუნისტური იდეოლოგიის ჩარჩოებში მომწყვედულმა ძალადობით თავსმოხვეულმა სამეურნეო წყობამ ქართველ გლეხს წაართვა ყველაზე მთავარი - მიწა და თავისუფლება, შეაძულა მას შრომა. მეურნე გლეხი ფაქტიურად კანონგარეშედ იქნა გამოცხადებული. ასეთმა მიდგომამ უარყოფითად იმოქმედა ქართველი კაცის ბუნებაზე, მის ფსიქიკაზე, მისი ცხოვრების ტრადიციულ წესზე. სწორედ ამით დაიწყო სოფლის გაჩანაგება და დაცარიელება. აქაც კარდინალური რეფორმების გატარება საჭირო. მინის რეფორმა საქართველოს ყოველ ისტორიულ მხარეში, მათ თავისებურებათა გათვალისწინებით უნდა განხორციელდეს, რათა დავამაგროთ მოსახლეობა სოფლად, რაც ჩვენი ერთ-ერთი მთავარი სტრატეგიული ამოცანაა. უპირველესად იგი მთიანი ზონის რეგიონებში უნდა გატარდეს, აგრეთვე უნდა მოხდეს ზარალიანი და გადახდისუუნარო საზოგადოებრივი მეურნეობების დაშლა და მათ ბაზაზე გლეხური საკომლო მეურნეობების ჩამოყალიბება. მიწა უნდა დაუბრუნდეს გლეხს. ყოველმხრივ უნდა შეენყოს ხელი სოფლად სხვადასხვა ასოციაციების, გაერთიანებების შექმნასა და ფუნქციონირებას. მათ უნდა შეასრულონ გლეხური მეურნეობებისათვის აუცილებელი მასალებით და ტექნიკით მომარაგების ფუნქცია: ამ გზით ნაბიჯ-ნაბიჯ ჩვენ სათავეს დავუდებთ სოფლად ქართული ტრადიციული მეურნეობრივი პრინციპების აღდგენას. ამავდროს, ჩვენი ალორძინების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნყაროა უცხოური ინვესტიციების მიზიდვა. საზღვარგარეთელ პარტნიორებს საშუალება მიეცემათ იმოქმედონ ჩვენს ბაზარზე, დააბანდონ თავიანთი სახსრები, აიღონ იჯარით საწარმოები, შექმნან ერთობლივი წარმოებები, გახსნან თავიანთი წარმომადგენლობები, ფილიალები და ა.შ. ამ ეტაპზე საგარეო ვაჭრობაში აუცილებლად მიგვაჩნია ლიცენზირების პოლიტიკის გატარება. ის და საბაჟო ურთიერთკავშირში უნდა იქნას მოყვანილი სასაქონლო ბაზრის მოთხოვნილებასთან და უზრუნველყოფდეს იმპორტული და სამამულო საქონლის კონკურენციის შესაძლებლობას. ეკონომიკურ აღმავლობასთან ერთად მოხდება საგარეო ვაჭრობის თანდათანობითი ლიბერალიზაცია. საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლამ უნდა აალორძინოს შრომის სტიმულები, აამაღლოს სამუშაო ძალის ფასი, ხელფასის სიდიდე, ძირითადად, დამოკიდებული უნდა იყოს საწარმოს ეფექტიანად მუშაობაზე და სახელმწიფოს მიერ მისი რეგულირება უნდა ხდებოდეს საგადასახადო სისტემის მეშვეობით...“

(წყარო: საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას გამოსვლა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესიაზე 1991 წლის 7 ივნისს)

დღეს მინის უცხოელებზე გაყიდვა-გასხვისების საკითხი კვლავ აქტუალურია, ხოლო ქართველთათვის კი მინის საკუთრების პრობლემა მწვავედ დგას, რადგან უკანასკნელი ოცი წლის განმავლობაში ანტიეროვნული-ანტიხალხური მთავრობების ხელში მეურნე კაცი და გლეხი ისე გაღატაკდა, რომ ვეღარ ინარჩუნებს სათეს-საბაღე მიწებს და იძულებული ხდება გაყიდოს უცხოელ ფერმერებზე, რათა შიმშილით არ ამოწყდეს მათი ოჯახები.

ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა, მთავრობის ამგვარ პოლიტიკას კვლავ აპროტესტებს ხან მთავრობის კანცელარიასთან, ხან ეკონომიკის სამინისტროსთან და ხანაც პარლამენტთან. და, ერთადერთი, რასაც ამგვარი პროტესტებით მიაღწია, მთავრობამ დროებითი მორატორიუმი გამოაცხადა მინის გაყიდვა-გასხვისებაზე, მაგრამ ეს დროებითი აქტი ცხადია, საიმედო არ არის. საქართველოს სახელმწიფო ისედაც მცირემინიანი ქვეყანა იყო, ხოლო აფხაზეთის ომისა და შიდა ქართლის კონფლიქტის შედეგად ჩვენ დავკარგეთ ტერიტორიები, 2008 წლის აგვისტოს ომითა და დღემდე წარმოებულ მცოცავი ანექსიით კი კიდევ უფრო მცირემინიანი გავხდით. ამ საგანგაშო გეოპოლიტიკური ვითარებიდან გამოვიდინარე, საჭიროა, მთავრობამ და პარლამენტმა შეცვალოს კანონი მინის საკუთრების შესახებ და გაყიდვა, ან გასხვისება 40 წელზე მეტი ხანგრძლივობით, კანონით დასჯადი გახადოს!

1993 წლის სექტემბერში ე. შევარდნაძემ ავანტიურისგული ომით რუსეთს კაპიტულანტურად ჩააბარა აფხაზეთი

მართლმადიდებლურ-მიონერული აპოლოგეტური ცენტრის „სტავროსის“ ორგანიზებით, ჩერემენცკის (ლენინგრადის ოლქი) იოანე ღვთისმეტყველის სახელობის მონასტერში სანკტ-პეტერბურგისა და დადოჟის მიტროპოლიტის, ვლადიმირის, გატჩინისა და ლუჟსკის ეპისკოპოსის მიტროფანეს ლოცვა-კურთხევით 2013 წლის 26 ივნისს ჩატარდა რუსეთის პირველი მართლმადიდებლური მისიონერული კონფერენცია. ერთ-ერთ მოხსენებლად გამოვიდა ცნობილი თეოლოგი, პროფესორი, მთავარდიაკონი ანდრია კურაევი, რომელიც საკმაოდ ხანგრძლივი დროის განმავლობაში აფხაზეთა სარწმუნოებრივ მდგომარეობას ეცნობოდა და მისიონერულ საქმიანობას ეწეოდა. კონფერენციის მონაწილეთა მიერ დასმულ კითხვაზე – „თუ შეიძლება, გვიამბეთ აფხაზეთში თქვენი გამოცდილების შესახებ“, მან ყველასათვის მოულოდნელი, მაგრამ ზუსტი, ღრმად მეცნიერული პასუხი გასცა. ისტორიული აფხაზეთი რუსმა მეცნიერმა საქართველოს კუთვნილ ტერიტორიად, ისტორიული აფხაზეთი – ძირძველ ქართველებად, ხოლო თანამედროვე აფხაზეთი (აფსუები) XVI-XVII საუკუნეებში ჩრდილოეთ კავკასიიდან თურქეთის დახმარებით ჩამოსახლებულ ხალხად გამოაცხადა. ა. კურაევის აზრით, დღევანდელი აფხაზეთი ისტორიული აფხაზეთის სამეფოს, ისტორიული აფხაზეთის საკათალიკოსოს, თანამედროვე აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული ტაძრებისა და კულტურის სხვა ძეგლების სამართალმემკვიდრეს არ წარმოადგენენ.

– თუ შეიძლება გვიამბეთ აფხაზეთში თქვენი გამოცდილების შესახებ?

– იქაურ გამოცდილებას არა მგონია წარმატებული ეწოდოს. ზოგჯერ მშურს კიდევაც პირველი ქრისტიანი მისიონერების, ისინი ნამდვილად თავისუფალნი იყვნენ. ჩემს შემთხვევაში საქმე სხვანაირად გახლდათ, ანუ, თუ მე თავისუფალი ვიყავი ჩემს ქმედებებში, ეს ერთია. მაგრამ ისე გამოვიდა, რომ მე ყველა მიმართულებით შეზღუდული ვიყავი – ანუ, არის ადგილობრივი სამღვდლოება, რომელსაც საერთოდ არ სჭირდება აფხაზეთში მოსკოვის წარმომადგენელი. ჩვენი საგარეო საქმეთა სამინისტროსთვისაც ყველაფერი ეს საელჩოსთვის განკუთვნილი ურმის მეშუთე თვალისთვისაა. საპატრიარქო მეუბნება, რომ ამ მისიისთვის სახსრები არ გააჩნია. მე კი, მაპატიეთ, მაგრამ მღვდელი არ ვარ, არ შემიძლია საეკლესიო ნებისმიერ შემთხვევაში ფული ვიშოვო. ანუ ორიდან ერთი: ან უნდა ვიზრუნო ამ მისიისთვის თანხის მოძიებაზე, ან მისიონერობით უნდა დაგვავდეთ. ოფიციალურად მე იქ არავინ ვარ, ყველა გამიბრბას, რადგანაც ეკლესიური თვალსაზრისით ოფიციალურად ეს საქართველოს ტერიტორიაა. ამიტომაც არა მაქვს იქ ყოფნის, საქმიანობის უფლება. ასე რომ, წელიწადნახევრის ვაი-ვაგაბის, რა თქმა უნდა, თავისებური გამოცდილებაა: მიდინარე სკოლაში გაკვეთილის ჩასატარებლად, დირექტორის პირველივე შეკითხვაზე – „რას გვაჩუქებ?“ აფხაზეთი რელიგიური – დიახა, ის თავისებურია... ძალიან საინტერესო საკითხია, რომელიც სერიოზულ განხილვას საჭიროებს. დასაშვებია თუ არა მისიონერული სიყალბე, სიყალბე სიკეთისთვის? საქმე აი, რაშია: აფხაზეთს, მაგალითად, ძალიან მოსწონთ ის იდეა, რომ მათი ტრადიციული ქრისტიანობამდელი რელიგია არ ყოფილა წარმართული – ჩვენ მაშინაც ერთი ღმერთი გვნამდა და გაქრისტიანების შემდგომაც იმავე ღმერთს ვადიდებთო.

თუკი ამ თვისის დავითანხმებით, უეჭველია, ქადაგებაც გადავიდებოდა, მაგრამ სამეცნიერო ეთნოგრაფიული ლიტერატურის ელემენტარული გაცნობაც კი გვიჩვენებს, რომ ეს ასე არ არის! ეს არის წმინდა წყლის პოლითეიზმი და ის, ვისაც ისინი თავის ერთიან ღმერთს უწოდებენ, სრულებითაც არ არის ასეთი! ის დაახლოებით ბერძნული სამყაროს დასაბამიერი ღმერთის - ზევსის მსგავსია.

წარმოიდგინეთ, როდესაც ამას ბერძენი ამბობს, შენ მას უმალ ეთანხმები. სიგიჟემდე მომწონს ჰერაკლიტეს ფრაზა (ყურადღებით მოუსმინეთ): „ერთიანი მხოლოდ ერთია, მას უნდა და კიდევაც არ უნდა ზევსის სახელით იწოდებოდეს“. მართლაც, საოცარი საღვთისმეტყველო ფორმულაა. მე ამ საკითხში უცებ დავეთანხმებოდი ფილოსოფოს ჰერაკლიტეს. პრობლემა ერთ რამეშია: როდესაც ჰესიოდეს ან ჰომეროსის ეთნოგრაფიას კითხულობ, სავსებით აშკარაა, რომ ზევსის სრულებითაც არ არის დასაბამიერი ღმერთი, მას კრონიდი ჰქვია, კრონოსის შვილია. არც ის არის პირველი, რადგანაც მანამდე ურანოსი იყო. მათ სულაც არა აქვთ ჩვენი იდეალური სამების უბრალო ურთიერთობები – ურთიერთსიყვარული და მორჩილება. იქ კი, გასაოცო, უფრო ერთმანეთის უსასრულო მტრობაა, ომები, ინტრიგები და ა.შ., ანუ ნორმალური კომუნალური შფოთი ზევსში. აი, რაღაც ამდგავრია აფხაზეთი მითოლოგიაც, როცა მას ჩაუღრმავდები. ამას თავად აფხაზს თუ მოუყვები, არ მოეწონება. მაგრამ თუკი თავზე ხელს გადაუსვამ: - დიახ, დიახ, რა თქმა უნდა, თქვენ გყავდათ ერთი ღმერთი, თქვენ უძველეს დროშიც იყავით „ბრძენნი“, და საერთოდ,

იცით, თქვენ აფხაზეთი, ჩვენ, რუსები, მეხუთე საუკუნეში მაიმუნებთან ერთად ხეებზე დავდევდებით, თქვენთან კი, ბიჭვინთაში, უკვე ტაძარი იდგა - ჩინებული! მაგრამ რა მიმართება აქვთ ამ ტაძართან, უმჯობესია, ეს საკითხი არ დასვათ.

ან, ვთქვათ, მეტად სერიოზული საკითხი – რა საერთო აქვთ აფხაზეთთან იმათ, ვისაც ჩვენ დღეს აფხაზეთს ვუწოდებთ? ფაქტია, რომ აფხაზეთის ტერიტორიაზე არის გასაოცარი უძველესი ქრისტიანული მართლმადიდებლური ტაძრები, არსებობდა უძველესი მართლმადიდებელი აფხაზეთის სამეფო, არსებობდა აფხაზეთის მართლმადიდებელი ეკლესია. ყველაფერი ეს სიმართლეა! საქმე ის არის, თუ რა კავშირი აქვთ ამასთან იმათ, ვინც დღეს იქ ცხოვრობს? პარადოქსი იმაში მდგომარეობს, რომ ეს ადამიანები თავის თავს „აფსუსს“ უწოდებენ, თავის ქვეყანას – „აფსისს“ და არა აფხაზეთს. სიტყვა „აფხაზეთი“ კი ქართული სიტყვაა, ე.ი. ისინი, ვინც ოდესღაც თავის თავს აფხაზეთს უწოდებდნენ, ქართული ეთნოსის ნაწილს წარმოადგენდნენ, როგორც მეგრელები და სხვანი. ვთქვათ, ქართველებიც, ქართველი ისტორიკოსებიც ასე ფიქრობენ. ისინი მიიჩნევენ, რომ აი, ის ავთენტური, ქართული ეკლესიის ნიაღში და ქართველ ხალხთან გაერთიანებული მართლმადიდებელი აფხაზეთი თურქებმა გაუღიჭეს და გამოდევნეს იქიდან, იმ სანაპიროდან მე-16-17 საუკუნეებში. ნაწილი გაქრა და ნაწილი აღმოსავლეთით, საქართველოს ღრმა მთიანეთში გაიხიზნა. ხოლო დაცარიელებულ სანაპირო ზოლში თურქულმა ხელისუფლებამ მთებიდან ჩერქეზები ჩამოსახლა და უთხრა: – ამიერიდან აქ იცხოვრეთ. ანუ გამოდის, რომ აფხაზეთის ამჟამინდელი მოსახლეობა დიდი ხანი არაა, რაც იქ არის; მაგრამ მათ ეამებათ თავიანთი თავი იმ უძველესი ტაძრების მშენებლებად და მემკვიდრეებად მიიჩნიონ როგორც, მაგალითად, ვალახები ნეტარებენ იმის გამო, რომ ჩვენ ძველი რომაელების მემკვიდრეები ვართო, თავის თავს რუმინელებს, რომელებს, რომანებს, უძველეს რომაელთა შთამომავლებს უწოდებენ; თუმცა დაკვირვება რა კავშირი აქვთ რომთან – ძალიან, ძალიან შორეული.

მაგრამ რუმინელები პატრიონად მიიჩნევიან, რომ მათთან რუმინეთში იმპერატორ ტრაიანეს კულტია. რატომ? იმიტომ, რომ ტრაიანემ დაიპყრო დაკეხი. და აი, გასაოცარი ისტორია: ე.ი. ერი თავყვანს სცემს თავის დამპყრობელს იმიტომ, რომ - ჩვენ, ბარბაროსები, ამით ევროპულ ცივილიზაციას მიგვაერთონ. აფხაზეთში საპირისპირო სიტუაციაა.

ის ძირძველი აფხაზეთი მათ არ დაუმარცხებიათ, მათი დახმარების გარეშე მოხდა როგორღაც ეს დეპორტაცია. მათი მიწები კი დაისაკუთრეს, სახელიც ნაწილობრივ მითვისეს, მაგრამ არა თავიანთის, არამედ ტურისტებისთვის.

თავის თავს ისინი აფხაზეთს არ უწოდებენ. ამას აკეთებენ მხოლოდ რუსულ ენაზე და უცხოელებთან, აგრეთვე ნაწილობრივ სხვა ისტორიაზე საუბრისას. მაგრამ მე თუ აფხაზეთს ამის მოყოლას დავუწყებ, ისინი ძალიან განაწყენდებიან, ქართველების აგენტს დამარქმევენ.

ხოლო თუკი ეტყვი: დიახ, დიახ, აფხაზეთი უძველესი მართლმადიდებელი ხალხია დედამიწაზე, დაუბრუნდით თქვენი წინაპრების სარწმუნოებას, ვიძიებ, რომ ისტორიული თვალსაზრისით ეს იქნება ერთგვარი ცბიერება, მაგრამ მისიონერული თვალსაზრისით – ძალიან ეფექტური. ჩვენ, რუსებსაც, უახლეს ისტორიაში მსგავსი პრობლემები გვაქვს.

მასალა მოგვანოდა აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა ნუზარ მგალობლიძემ

პოლიტიკური კორუფციის ეკონომიკური ბაზისი

საქართველოში პოლიტიკური კორუფცია ყვავის, მისი არსებობა უდიდესი შემაფერხებელი ბარიერია ქვეყნის მომავლისთვის. „მოქალაქეთა“ რეჟიმმა პოლიტიკური კორუფცია ნორმად აქცია, „ნაციონალურმა“ რეჟიმმა იგი გააფართოვა და ეს ხაზი გააგრძელა „ოცნების“ რეჟიმში. ბოლო 23 წლის განმავლობაში არაერთი კამპანია გაიშალა, რომელსაც თითქოსდა ბოლო უნდა მოელო პოლიტიკური კორუფციისთვის, მაგრამ ყველა ამ კამპანიის ბოლოს პოლიტიკური კორუფცია კიდევ უფრო დიდ მასშტაბს იძენდა, მიზეზი კი მისი ასეთი გაძლიერებისა ის ეკონომიკური ბაზისა, რომელიც მყარ საფუძველს უქმნის პოლიტიკურ კორუფციას. ახლახანს გამართულ პროექტების საყვავილეთო კონფერენციის სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაზე „ლირსეული შრომისა და სოციალური სამართლიანობისათვის“ მოყვანილ იქნა მსოფლიო ბანკის მიერ ჩატარებული კვლევით დადგენილი

საპარტიო საბარკო საქმეთა მინისტრს ქალბატონ მაია ფანჯიკიძეს

საქართველოს ტერიტორიაზე უცხო სახელმწიფოების მოქალაქეთა ჯგუფების საქართველოს სახელმწიფოებრიობის წინააღმდეგ მიმართული იდეოლოგიური დივერსიების შესახებ.

ბოლო წლებში, განსაკუთრებით 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ გააქტიურდნენ ძალები, რომელთა საქმიანობა უშუალოდ არის მიმართული ქართული სახელმწიფოებრიობის საფუძვლების წინააღმდეგ და რომელთა მიმართ ჩვენის მხრიდან არ ხორციელდება სათანადო, ადეკვატური ღონისძიებები. აღნიშნულის დასტურად მოვიტანთ არასამთავრობო ორგანიზაციის NESEHNUTI-ის (ნესეჰნუთი, თარგმანში, მოუდრეკელი) აქტივისტთა ქმედებებს, რომლებიც უკვე მესამე წელიწადია, თბილისის გავლით, ყოველგვარი დაბრკოლების გარეშე, ენგურის ადმინისტრაციული საზღვრის გავლით ჩადიან აფხაზეთში. ამ ორგანიზაციის დამფუძნებელ მილან შტეფანეცს (Milan stefanec) და სლოვაკი ეროვნების კოორდინატორს მარტინ ჰინიას (Martin Hytha), ვითომ ჰუმანიტარული პროექტები სგანხორციელების მიზნით ჩვენთვის მთელ ტერიტორიაზე გაჩაღებული აქვთ კამპანია იმის შესახებ, რომ აფხაზეთი უნდა იქნეს აღიარებული, როგორც საერთაშორისო სამართლის სუბიექტი, ვინაიდან ეს სახელმწიფო მუდამ იყო დამოუკიდებელი საქართველოსგან.

ქართველები ამ ტერიტორიაზე თურმე მხოლოდ სისხლისმსმელ ქართველ ნაციონალისტებს ბერიასა და სტალინს ჩაუხსახლებიათ, რათა მიეთვისებინათ სხვისი ტერიტორიები. ასევე, თავის ვებ-გვერდზე განთავსებული აქვთ საქართველოს გაყალბებული ისტორია. აქტიურად აქვეყნებენ სტატიებს, ხვდებიან სტუდენტებს, აწყობენ მრგვალ მაგიდებს, სადაც დამსწრე საზოგადოებას განუმარტავენ, რომ აფხაზეთი საქართველო არ არის და უკვე დროა, რათა მათი დამოუკიდებლობის აღიარება მოხდეს.

გულდასაწყვეტია, რომ საქართველოს შესაბამისი სტრუქტურები თავისუფლად ღებულობენ ქვეყანაში ასეთ გამოკვეთილ, საქართველოს სახელმწიფოს წინააღმდეგ მოქმედ პირებს.

აღნიშნულთან დაკავშირებით, მიზანშეწონილად მიგვაჩნია საქართველოს სახელმწიფო შესაბამისი უწყებები აქტიურად დაინტერესდნენ ზემომითითებული და მათი მსგავსი საქმიანობით დაკავებული ჯგუფების რეალური მიზნებითა და ამოცანებით და განახორციელოს ღონისძიებები, რომლებიც მნიშვნელოვნად შეზღუდავს საქართველოს წინააღმდეგ მიმართულ ძირგამომთხრელ საქმიანობას.

პატივისცემით —
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე
ელგუჯა გვაზავა
2014 წ. 5 სექტემბერი

კრიმინალის ზრდის საშიში სტატისტიკა და პრევენცია

სრულად საქართველოს მასშტაბით, თითქმის საყოველთაო ამინისტიის (ციხიდან გამოშვებულ იქნა პატიმრების 60%) ფონზე, კრიმინალის ზრდამ და სახემ სამომავლო სტატისტიკურ ზღვარს მიაღწია, თუმცა ამას არ აღიარებს ლარიზაციის ხელისუფლება, მაგრამ დანაშაულის პრევენციის მიზნით, დაიწყო საყოველთაო პოლიციური კონტროლი, რაც მისასაღებელია, მაგრამ პოლიციელთა მხრიდან, უმეტეს შემთხვევაში, ადგილი აქვს თავიანთი უფლებების გადაჭარბებისა და მოქალაქეთა (მათ შორის, უურნალისტთა) უფლებების უხეშად დარღვევის ფაქტებს. სამართალდამცველები უკრძალავენ მოქალაქეებსა და უურნალისტებსაც

პოლიციელთა კონტროლის ღონისძიების გადაღებას, ახდენენ მათი პოლიციის განყოფილებებში გადაყვანას და ახსნა-განმარტებების ჩამორთმევას, დაჯარიმებასაც კი!

7 სექტემბერს, სულხან-საბას ქუჩაზე 12-13 წლის ბიჭუნების ჯგუფი შეკრებილი იყო სკვერში. ერთ-ერთმა ბიჭუნამ მობილურით გადაღო მრავალი პოლიციის მანქანა, რისთვისაც მას მივარდნენ პოლიციისა და უშიშროების მუშაკები და კატეგორიულად მოსთხოვეს წაეშალა ფოტო და დაემუქრნენ. შემინებულმა და დაბნეულმა ბიჭუნამ მაშინვე შეასრულა ბრძანება, თუმცა ძალოვანებმა მისი დაკითხვა დაიწყეს. ხოლო მეორე ბიჭუნას, რომელსაც ხელში სათამაშო პისტოლეტი ეჭირა, წართვეს და დიდი ხნის განმავლობაში ჰკითხავდნენ მას.

პოლიცია, მოქალაქეების მიმართ, ხშირ შემთხვევაში, ახდენს დამამცირებელ და სიტყვიერ შეურაცხმყოფელ კონტროლს, რაც მოქალაქეთა

პატივისა და ღირსების შელახვა და მოქალაქეთა სამართლიან გულისწყრომას იწვევს.

ყოველად შეუწყნარებელ დანაშაულს ჰქონდა ადგილი პოლიციელთა მხრიდან 7 სექტემბერს „დინამო არენაზე“, როდესაც ათამდე სამართალდამცველმა, ახალგაზრდა მამაკაცი, უბრალო შელაპარაკების გამო მცირეწლოვანი შვილის (4 წლის ბიჭუნა ხელში ეჭირა) თვალწინ სასტიკად სცემეს და შემდგომ პოლიციის განყოფილებაშიც გადაიყვანეს. პოლიციის სისასტიკითა და უმეტესად უფლებამოსილი ბიჭუნა ისტერიკაში ჩავარდა და სრულიად უცხო ადამიანების ხელში აღმოჩნდა.

რჩება შთაბეჭდილება, რომ ძალოვანი სტრუქტურები, „დანაშაულის პრევენციის მიზნით საყოველთაო პოლიციური კონტროლის“ ეგიდით, უფლებამოსილების უხეშად გადაჭარბებით, მიზანმიმართულად ახდენენ მოქალაქეთა პროტესტის გამონევენას და მათი საპასუხო რეაქციის პროვოცირებას.

ამ კონტექსტში განსახილველი საკითხია, საპატრულო პოლიციის მანქანების გამაყრუებელი სიგნალებით, განკარგულებების რაციით გაცემა და სირენების გაბმული ყმულით ქროლვა ქუჩებში, რითაც დღე-ღამის განმავლობაში უხეშად არღვევენ მაცხოვრებელთა სიმშვიდეს, დამორღვევლი ხმაურით იჭრებიან რა მაცხოვრებელთა ბინებში, რომლისგანაც თავის დაცვა შეუძლებელი გახდა.

საპატრულო პოლიცია იქცა მაცხოვრებელთა სიმშვიდის ჯალათად!

რაკი საქართველო „ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების“ რატიფიცირებით, ან უკვე ევროპის ნაწილია, დროა ძალოვანი სტრუქტურები ეროვნულ ნებსად მოექცნენ და აკრძალონ, თვით მოქალაქეთა მანქანების ხმოვანი სიგნალებიც კი, რამეთუ მოქალაქეთა მანქანების სიჭარბეს თანდართული მდიდარი პოლიციისა შეუზღუდავი თარეში და მედიდურობა, ყოველმხრივ გაუსაძლის ჰყოფს უმრავლეს ლატაკი ფენის ყოფას.

პოლიცია არ უნდა ახდენდეს კრიმინალური და კულტურული საზოგადოებრივი ფენის წარმომადგენელთა გათანაბრება-გაიგივებასა და ერთნაირ უპატივცემულო დამოკიდებულების გამომჟღავნებას მათ მიმართ, თუნდაც საყოველთაო კონტროლის პირობებშიც.

ეს საჯარო შეურაცხყოფა ჩვენი საზოგადოების

კულტურული ფენისა, ეს მათი პატივისა და ღირსების საჯარო შელახვაა!

ეს პოლიციური რეჟიმია და მას არ უნდა შეეგუოს ცივილური საზოგადოება, განსაკუთრებით იმ ხელისუფლებისაგან, რომელიც „დემოკრატიით მსოფლიოს განმაცვიფრებელი“ უმთავრესი პირობით მოვიდა...

ქეთევან ჭანტურია

ქვემოთ ვაქვეყნებთ ყოფილი პარლამენტარისა და დიპლომატის კონსტანტინე გამსახურდიას მოსაზრებას ამვე პრობლემაზე.

ყბადღეული „ნულოვანი ტოლერანტობა“, სადაც დრაკონული (შეკრებითი) კანონების საფუძველზე ათეულ ათასობით ადამიანი იყო შეყრილი დილეგში, აღარ უნდა აღდგეს.

სამაგიეროდ აუცილებელია ასპროცენტიანი ოპერატიულობა სამართალდამცველების მხრიდან; სათვალთვალო კამერები ქუჩების და მოედნების ყველა კუთხეში, სადარბაზოებშიც კი. უნდა შეიქმნას შეწყალებული და ამინსტირებული შორის მოხვედრილი განსაკუთრებული ნაძირალების კართოტეკა და მათი კონტროლზე აყვანა საჭირო.

ქურდებისა და მაცურებლების ყოველად მანკიერ სისტემას ერთი პლუსი მაინც ჰქონდა: ყველაფერზე წამსვლელ კრიმინალს საპრობილემო მოხვედრის შემდეგ ტყავს გააძრობდნენ, თუ არ მოკლავდნენ, ნამდვილ ჯოჯოხეთს გამოატარებდნენ. ამ ყველაფერს დანაშაულის პრევენციის ეფექტი, როგორც ჩანს, გააჩნდა.

ასეთი სისტემა დღეს ვეღარ აღდგება და ვერ იფუნქციონირებს (არც უნდა აღდგეს), მაგრამ სისასტიკით და კრიმინალური ფანტაზიით გამორჩეული დამნაშავეებისთვის უნდა იყოს განსაკუთრებული რეჟიმის ციხე, (რასაც გერმანიასა და შვეიცარიაში Zuchthaus ქვია) სადაც მოხვედრის კანდიდატმა ერთი რამ უნდა იცოდეს: „ბულონიჩიკებს“ იქ არავინ დააღვინებს. ასეთი ციხის პირობების კონკიპირება უნდა მოახდინოს მაღალი დონის ფსიქოლოგებისა და სხვა დარგების სპეციალისტების ინტერ-დისციპლინარულმა ჯგუფმა, რომელიც მსოფლიოს ყველა ქვეყნის გამოცდილებას გაიზიარებს.

კონსტანტინე გამსახურდია

პოლიციის მიერ ჩატარებული რეიდები: რა უნდა იყო მათი მიზანი უფლებების შესახებ?

ISFED-ის ბლოგი

ბოლო დღეების განმავლობაში თბილისში გახორციელებული რამდენიმე რეიდის შესახებ „სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება“ იზიარებს საზოგადოების შემფოთებას და აუცილებლად მიიჩნევს მოქალაქეებს მიანოდოს ინფორმაცია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესებისა და პროცედურების შესახებ.

აქვს თუ არა პოლიციის რეიდის მოწყობის უფლება?
პოლიციის უფლება აქვს საავტომობილო გზებზე და ტერიტორიულ წყლებში მოაწყოს რეიდები; აღნიშნული რეიდები შეიძლება მოეწყოს საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის პირობებში, აგრეთვე დამნაშავეთა და სამართალდამრღვეთთა დაკავების მიზნით.

რა შემთხვევაში აქვს პოლიციელს მოქალაქის შეჩერების უფლება?
პირის შეჩერება პოლიციელის მიერ შესაძლებელია იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს გონივრული ეჭვი⁽¹⁾ მის მიერ დანაშაულის შესაძლო ჩადენის შესახებ.

რას ითვალისწინებს პირის შეჩერება?
შეჩერება გულისხმობს პირთან კომუნიკაციის დამყარებას, მის იდენტიფიცირებასა და გამოკითხვას, რაც არ ითვალისწინებს პოლიციელის უფლებას გადაიყვანოს პირი დახურულ სივრცეში (პოლიციის განყოფილებაში, ან აიძულოს მანქანაში ჩაჯდომა).

რა უნდა იცოდეთ თუ მოხდა თქვენი შეჩერება?
პოლიციელის ვალდებულებები: პოლიციის თანამშრომელი ვალდებულია შეჩერებულ პირს გააცნოს თავისი ვინაობა, წარუდგინოს თავისი უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტი და განუმარტოს შეჩერების კანონიერებისა და დასაბუთებულობის გასაჩივრების უფლება.

რამდენი ხნით შეუძლია პოლიციას თქვენი შეჩერება?
შეჩერება უნდა მოხდეს მხოლოდ იმ ვადით, რაც აუცილებელია გონივრული ეჭვის დადასტურებისთვის, ან გამოორცილებისთვის, ანუ მკაცრად უნდა

შემოიფარგლოს იმ დროით, რაც აბსოლუტურად აუცილებელია გონივრული ეჭვის შესამოწმებლად. შეჩერებული პირი უნდა გათავისუფლდეს მაშინვე, როგორც კი შეჩერების საფუძველი წყვეტს არსებობას - გონივრული ეჭვის გაქარწყლებისთანავე.

შეუძლია თუ არა პოლიციას აწარმოოს თქვენი და თქვენი პირადი ნივთების დათვალიერება/შემოწმება?

პოლიციელი უფლებამოსილია, საკუთარი უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, გონივრული ეჭვის არსებობის შემთხვევაში, შეჩერებული პირის ტანსაცმელზე აწარმოოს ზედაპირული შემოწმება. ზედაპირული შემოწმების მიზანია პოლიციის უსაფრთხოების დაცვა, შესაბამისად აღნიშნული შემოწმება მხოლოდ იმ შემთხვევაში უნდა განხორციელდეს თუ პოლიციელის უსაფრთხოებას საფრთხე ემუქრება.

რით შემოიფარგლება ზედაპირული შემოწმება?
ზედაპირული შემოწმება შეიძლება განხორციელდეს როგორც ტანსაცმელზე ხელის შეხებით, ასევე ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით. ზედაპირულ შემოწმებად ვერ ჩაითვლება ისეთი ქმედება, რომელიც მოითხოვს ტანსაცმლის ვიზუალურად უხილავი ნაწილის გამოჩენას ან ტანსაცმლის გახდას.

მოიცავს თუ არა ზედაპირული შემოწმება ჩხრეკას?
ზედაპირული შემოწმება არ მოიცავს ჩხრეკას⁽²⁾. ეს უკანასკნელი შეიძლება ჩატარდეს სასამართლოს განჩინების, ხოლო გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში - დადგენილების საფუძველზე⁽³⁾.

რა შეგიძლიათ მოითხოვოთ ჩხრეკის ჩატარებამდე?
თქვენ უფლება გაქვთ მოითხოვოთ, რომ ჩხრეკას დაეხსროს არა უმეტეს ორი დამსწრისა ჩხრეკის ან ამოღების ჩატარების ფაქტის, მისი მიმდინარეობისა და შედეგების დასადასტურებლად. ასევე, უფლებამოსილი ხართ დამსწრის მოსანევევად მოგეცეთ გონივრული ვადა, მაგრამ არანაკლებ 1 საათისა⁽⁴⁾.

რა შეგიძლიათ გააკეთოთ თუ თქვენი უფლებები დაირღვა?

იმ შემთხვევაში თუ პოლიციელი აჭარბებს ან გადააჭარბა თავის უფლებამოსილებებს, შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ შინაგან საქმეთა სამინისტროს გენერალურ ინსპექციას (ცხელი ხაზის ნომერია 126).

გაქვთ თუ არა უფლება სასამართლოში გაასაჩივროთ პოლიციის კანონსაწინააღმდეგო ქმედება?

თუ თქვენი შეჩერება პოლიციის მიერ მოხდა კანონის მოთხოვნების დარღვევით, უფლებამოსილი ხართ შეჩერებიდან ხუთი დღის ვადაში, შეჩერების ადგილის მიხედვით, სასამართლოში გაასაჩივროთ შეჩერების კანონიერება და დასაბუთებულობა და მოითხოვოთ ფულადი კომპენსაცია უკანონო ან/და დაუსაბუთებელი შეჩერებისათვის. შეჩერების კანონიერებასთან დაკავშირებით, მტკიცების ტვირთი პოლიციელს დაეკისრება.

⁽¹⁾ გონივრული ეჭვი - პირის მიერ შესაძლო დანაშაულის ჩადენასთან დაკავშირებული ეჭვის წარმოქმნა ისეთ ფაქტს ან გარემოებას უნდა ემყარებოდეს, რომელიც ობიექტურ დამკვირვებელს ეჭვის წარმოქმნის საფუძველიანობაში დაარწმუნებს.

⁽²⁾ ჩხრეკა - დასაბუთებული ვარაუდის არსებობის შემთხვევაში ამოღება და ჩხრეკა ტარდება იმ მიზნით, რომ აღმოჩენილ და ამოღებულ იქნეს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე საგანი, დოკუმენტი, ნივთიერება ან ინფორმაციის შემცველი სხვა ობიექტი, ასევე ძებნილი ან გვამი.

⁽³⁾ თუ არსებობს დასაბუთებული ვარაუდი, რომ დაკავებულს აქვს იარაღი ან აპირებს თავიდან მოიშოროს დანაშაულის ჩადენაში მისი მამხილებელი მტკიცებულებები, პოლიციელს უფლება აქვს ჩაატაროს პირადი ჩხრეკა სასამართლოს განჩინების გარეშე.

⁽⁴⁾ ჩხრეკისა და ამოღების დამსწრის გარეშე ჩატარება შესაძლებელია მხოლოდ გადაუდებელ შემთხვევებში, როდესაც არსებობს ადამიანის სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის ხელყოფის ან მტკიცებულებათა დაზიანების, განადგურების ან გადამალვის რეალური საფრთხე.

27.08.2013

წყარო: <http://www.isfed.ge/main/435/geo/>

სამეგრელოს საქითხი

ზვიად გამსახურდია

(ისაკი ჟვანია და სამეგრელოს "ავტონომია")*

თანამედროვე საქართველოში მწვავედ დგას კულტურული პარტიკულარიზმისა და სეპარატიზმის პრობლემა, რომელსაც ჩვენი მტრები ყოველთვის აღვივებდნენ და ართულებდნენ. XIX საუკუნეში შავრაზმელი რუსიფიკატორები ყოველმხრივ ცდილობდნენ ხელი შეეწყობათ აფხაზური, მეგრული, სვანური, მუსულმანურ-მესხური სეპარატიზმისთვის, რისთვისაც ისინი მიმართავდნენ სხვადასხვა მეთოდებს: ამ მცირე ტომებისათვის ანბანის შექმნას, ნორვალოცვის შემოღებას მათ ენაკავებზე, ხოლო მესხეთში ხელს უწყობდნენ მუსულმანობის გაძლიერებას, თურქული ენის გაბატონებას, აჭრელებდნენ მესხეთის ტერიტორიას არა ქართული მოსახლეობით, რითაც ნადავს უმზადებდნენ საქართველოს საბოლოოდ დანაწევრებას და ასიმილაციას.

მომდევნო პერიოდში ეს ტაქტიკა დაიხვეწა და შეიცვალა. საბჭოთა პერიოდში ნათელი ხდება, რომ იგივე საქმე გრძელდება უკვე ქართველების ხელით, რომელთაც უმრავლესობა თანამდებობის პირია.

"სამეგრელოს საკითხი", რომელიც თავდაპირველად შავრაზმელებმა: ვოსტორგოვმა, იანკოვსკიმ და სხვებმა წამოაყენეს, ახლებურად განავითარა 20-იან და 30-იან წლებში ზუგდიდის სამაზრო პარტიული კომიტეტის პირველმა მდივანმა ისაკი ჟვანიამ, რომელმაც ბევრი იბრძოლა ამ მიმართულებით და ბოლოს თავისი გამოცდილება შეაჯამა რუსულ ენაზე დაწერილ სპეციალურ ნივთში, რომელიც დღეს ვრცელდება სამეგრელოში (ხელნაწერის სახით).

ამ ნივთის მიზანია საზოგადოების დარწმუნება იმაში, თითქოს სამეგრელო ისეთივე ცალკე ეროვნული ერთეულია, როგორც ოსეთი, აფხაზეთი, აჭარა (!) და ა.შ. და რომ მეგრელები იმსახურებენ ავტონომიას, ისევე, როგორც ზემოთ ჩამოთვლილი პატარა ხალხები.

ამასთან დაკავშირებით, ი. ჟვანია წერს: "აფხაზეთი, ოსეთი და სხვა პატარა ხალხები ამიერკავკასიისა იყო არენა ორი ნაციონალიზმის ბრძოლისა: ქართულისა და რუსულისა. სოვეტურიზაციამდე ამ ბრძოლაში ჩაბმული იყვნენ სამეგრელოს თავადაზნაურობა, სასულიერო ნოდება, უმაღლესი ინტელიგენცია (იურისტები, ექიმები, აგრონომები და ა.შ.), რომელიც მთლიანად დადგნენ ქართული ნაციონალიზმის მხარეზე".

ქართველი ნაციონალისტები ილია ჭავჭავაძის, იაკობ გოგებაშვილის მეთაურობით (იხ. მისი რეაქციული, მოვიწიებული წერილი პირველდაწყებით სკოლებში მეგრული ენის შემოღების წინააღმდეგ "ვეტერბურგსკე ვედომოსტი" 1908 წ. ვარიანტის ფსევდონიმით), თედო ჟორდანიას უტყვევდნენ რუსი ნაციონალისტების ღონისძიებებს, ახდენდნენ მობილიზაციას სამეგრელოს თავადაზნაურობისა და სამღვდელთა სასამართლოს, სამეგრელოს ეპისკოპოსის, "მეგრელი" ბესარიონ დადიანის სახით. ეს იყო ცნობილი ხულიგანი, შავრაზმელი, პოდხალიმი ქართული მოვიწიებისა, მეთაურობდა მეგრულ თავადაზნაურობას, ურცხვად კარიერისთვის თავის შვილს ეუბნებოდა უარსხულია ჩვენი თავს ვუნოლოდ მეგრელებიო".

"ამიტომ ის ქართველები, რომლებიც ნაციონალური საკითხის მცოდნეობად ითვლებოდნენ არ ცნობდნენ სამეგრელოს საკითხს – მიუხედავად იმისა, რომ სამდვილო მცოდნე ნაციონალური საკითხისა – ამხ. სტალინი სამეგრელოს აღიარებდა დამოუკიდებელ ეროვნებად".

ზემოთხსენებული ქართველი "ნაციონალისტების" ამგვარ მიდგომას ი. ჟვანია ფეოდალურ მიდგომას უწოდებს, ლენინური კომპარტიისათვის შეუფერებელს. რადგანაც თავად გაგება "მეგრელისა" (მარგალი) ნიშნავს უდაბლეს გლეხურ ფენას, თავადაზნაურობა სამეგრელოსი თავის თავს მეგრულად არ თვლიდაო: ყველა პრივილეგიებული ფენა (თავადაზნაურობა, სასულიერო ნოდება, ინტელიგენცია) თავისთვის ქართველად თვლიდა. აქედან გამომდინარე, ჟვანიას სიტყვით, ამიერკავკასიის ხელმძღვანელობა თვლიდა, – რომ რადგან "კულტურული" ზედა ფენა გაქართველდა, არაკულტურული (თუმც უმრავლესობა) უნდა მიჰყვეს კულტურულს და მოხდეს მისი ასიმილირება ქართველებთან. ეს კი არ არისო ლენინურ-სტალინური შეხედულება. ამის შემდეგ ი. ჟვანია განაგრძობს: "საქართველოს ცივილიზებული სამყარო პრ. ჯავახიშვილის, ახვლედიანის, ბერიძის და სხვათა სახით ამტკიცებს: "მომავლის პერსპექტივისათვის უნდა დაეთმოთ თანამედროვე სამეგრელო, ვინაიდან ქართული კულტურა უმაღლესი კულტურააო" (ცხადია, ეს სიტყვები გაყალბებულია, – ზ.გ.).

კულტუროფობი და ვულგარული მარქსისტი ი. ჟვანია, ცხადია, არ ეთანხმება ამ მოსაზრებას. მისთვის კულტურა ერთგვარი ხორცმეტია, ხელის შემშლელია "სოფლის" სოციალისტურად გარდაქმნაში" და ამიტომ მას ურჩევნია სამეგრელო სიბნელისა და უკულტურობის ჭაობში დარჩეს, ოღონდ არ

"გაქართველდეს", დადიანების სასახლის კულტურას მას გლეხის ფაცხის წყვედიადი ურჩევნია, ვინაიდან იგი ხელს უწყობს მას თავისი ბნელი ზრახვების განხორციელებაში, მეგრელების ცალკე ეროვნებად გამოცხადებაში.

შემდეგ იგი მოსთქვამს: "ამ ბურჟუაზიულ-მოვიწიებული პროფესორების გავლენით საქართველოს განათლების სამინისტრომ გააუქმაო მეგრულად სწავლება სკოლებში 1921 წელს, რითაც გადაუხვიარო ლენინ-სტალინის მიმდევრების გეზს.

1925 წელს აგვისტოში კვლავ წამოყო თავი "სამეგრელოს საკითხმა", საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცკ-ს პრეზიდიუმის სხდომაზე გამოიყო სათანადო კომისია. მაგრამ, თურმე, ამავე წელს, ი. ჟვანიას თქმით აჯანყდა "შავრაზმელი" თავადაზნაურული ე.წ. "მეგრული" ინტელიგენცია, ათწლებით თბილისში მცხოვრები, რომელსაც თურმე არავიხვიაო კავშირი აღარ ჰქონია მეგრულ სოფელთან და მეგრულ გლეხებთან, გარდა იმისა, რომ საუკუნეების მანძილზე სისხლს ნოვდნენ მეგრულ გლეხებს. აი, ი. ჟვანიას თქმით, ეს ქართველი "ფაშისტები": კონია გამსახურდია, ჟორდანიას, თედო სახოკია და სხვანი, შეიკრიბნენ ქ. თბილისში, რუსთაველის თეატრში ცკ-ს მიერ რაიმე გადაწყვეტილების გამოტანამდე და ეს "შავი თავადაზნაურული ხროვა გმობს სამეგრელოს საკითხს, როგორც საქართველოში განხეთქილების, გათიშვის შემოტანს. თბილისში მოქალაქეების წინაშე ცხადდება პოლიტიკური და მორალური ტერორი იმათ წინააღმდეგ, ვინც ბედავენ ხმის ამოღებას სამეგრელოს ავტონომიის შესახებ".

შემდეგ ი. ჟვანია განაგრძობს: "ზემოთ ჩამოთვლილი ფაშისტები იქამდე მივიდნენ, რომ მშრომელი მეგრელები, რომელთაც მოისურვეს მშობლიურ ენაზე სკოლა, სასამართლო, გაზეთი და საქმის წარმოება სოფ. საბჭოებში გამოაცხადეს რეაქციონერებად და პარტიის წევრი გლეხები, რომელნიც ემხრობოდნენ ამ საკითხს, გარიცხვიდნენ პარტიიდან ამ გზით შეიქმნა საზოგადოებრივი აზრი. ამ აზრს განსაკუთრებით მიეზრდნენ ქართველი ბოლშევიკი უკლონისტები, რომელთაც ერთერთმა ა. ლამბარაშვილმა, ი. ჟვანიას თქმით, დიდად აფრო მეგრულ სეპარატიზმს.

მიუხედავად ამისა, 1925 წ. 24 აგვისტოს ზუგდიდის პარტიულმა კომიტეტმა მაინც განიხილა სამეგრელოს საკითხი, ხოლო 1925 წლის სექტემბერში საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის სხდომაზე, რომელსაც ესწრებოდნენ კახიანი, ოკუჯავა, ელიავა, გეგეჭკორი, ორჯონიძე, მათიკაშვილი, სუხიშვილი და ივანოვ – კავკასკი, გაითავსეს დადგენილება მეგრული ენის შემოღებისა სკოლებში, სასამართლოებში და შესაძლებლად ცნეს მეგრული გაზეთების გამოცემა, სამეგრელოს ავტონომიის იდეა კი "დამეს" ვითომდაც, ჰო, მაგრამ ყოველივე ზემოთჩამოთვლილი ღონისძიებები განა უკვე არ მოასწავებდნენ ავტონომიას!"

მიუხედავად ამისა, ი. ჟვანია ვითომდაც დიდადა დამწუხრებული ამგვარი დადგენილებით, რახან ავტონომიას არა მიეცა მწვანე შუქი, მიუთმეტეს, რომ შემდგომში ზემოხსენებულმა "ბურჟუაზიულ-მოვიწიებულმა პროფესორებმა" ისევე წამოყვეს, თურმე, თავი და "ბოროტი გავლენა" მოახდინეს განათლების სახალხო კომიტეტზე და ისევე ააკრძალვინეს მეგრულად სწავლება სკოლებში. "მეგრული" კომუნისტებიც დაშინდნენ და გაილურსნენ. 1928 წლის თებერვალში მოსკოვიდან ჩამოვიდა ცკ ვკპ (ბ)-ს ინსტრუქტორი პშენიციანი, რომელმაც მოიხილა სამეგრელოს სოფლები და გამოიტანა "ობიექტური" დასკვნა: "მეგრულ გლეხს უნდა მოეცეთ სკოლა, სასამართლო და პოპულარული ბროშურა მშობლიურ ენაზე". ("მშობლიური ენა" პშენიციანისა და ძმათა მისთა ტერმინოლოგიით, მეგრულია).

ცკ-ს მდივანი კახიანი ნაახალისა პშენიციანის მხრით გამხმევრებდა და გამოიტანა ახალი დადგენილება 1929 წლის მარტს პრეზიდიუმის სხდომაზე, რომელზეც ალსადგენად სკოლაში, სასამართლოში საქმის წარმოებისას, გაზეთის გამოცემის საქმეში, ამ დადგენილებაში მეგრულს უკვე ენა ეწოდა და არა ენაკავი. ამამია ამის პროგრესი, აღნიშნავს ი. ჟვანია. მაგრამ, თურმე ისევე წამოყვეს თავი ქართველმა და "მეგრელმა" მოვიწიებულმა და აყვირდნენ: არიქა, ჩამოვიდა მოსკოვის იმპერიალიზმის წარმომადგენელი, პშენიციანი, რომელიც ცდილობს გათიშოს ერთიანი საქართველო".

ამ ნაციონალისტურმა "შანტრაჰამ" ისევე გაიმარჯვა, მოსთქვამს ი. ჟვანია და აი, 1929 წლის 3 მაისის დადგენილებით მეგრული გაზეთის გამოცემა ისევე აიკრძალა. მაგრამ "მეგრელი" ბოლშევიკები "ჟვანიას ხაზით" მაინც მტკიცედ დგანან "ლენინურ-სტალინურ პოზიციებზე" ნაციონალურ საკითხში და განაგრძობენ ბრძოლას. მათ ახლა ახალი მშველენები მოეცლინენ საკავშირო ცკ-დან – იბრაგმოვი და მალინსკი. მათ მოხსენებაში ვკითხულობთ: "მართალია მეგრელები და ქართველები ტომობრივად ენათყვებიან ერთმანეთს, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ისინი არავრით არ განსხვავდებიან ურთიერთისაგან.

არ უნდა დავივიწყოთ, რომ მათ 1442 წლიდან 1808 წლამდე დამოუკიდებელი სახელმწიფო ჰქონდათ (აქ მათ ლალატობთ ისტორიის ცოდნა, სინამდვილეში სამეგრელოს სამთავრო საბოლოოდ გაუქმდა 1857 წელს – ავტ.) ისინი ენით განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან, მეგრულ გლეხობას არ ესმით ქართული და რამდენადაც ყველა პარტიული, საბჭოთა და სხვა დანესებულებანი ქართულად ანარმოებენ საქმეს, ფართო მშრომელი მასები მოსწყდნენ მას". (ი. ჟვანიას ტერმინოლოგია).

როგორც ვხედავთ, ყველა მოითხოვს "მასებისათვის ხელმისაწვდომ" დიალექტზე გადასვლას, არავის ახსენდება, რომ მოითხოვოს ნამდვილი მშობლიური სალიტერატურო ენის, ქართული ენის სწავლება მასებისათვის, რომელსაც ისინი მართლაც მოსწყდნენ ისტორიული ბედუკუღმართობის შედეგად. მეგრულ ენაზე პოლიტიკურ-საზოგადოებრივი და გაზეთის უქონლობა ისეთივე ჩამორჩენილობად მჩანიათ, როგორც წარმოების ჩამორჩენილობა – აბრეშუმის ქარხნის უქონლობა, მელორაციის უქონლობა და ა.შ.

მაგრამ ი. ჟვანიას თქმით, არც ამან უშველა საქმეს, კვლავ ამუხრუჭებენ ცენტრიდან სამეგრელოს ავტონომიას. "რატომ არ არსებობს მეგრული ნაცია?" – კითხვას სვამს იგი, სამეგრელოს ხომ ყველა ის თავისებურება გააჩნია, რისგანაც იქმნება ნაცია: 1. კულტურისა და ყოფის ერთობა; 2. ტერიტორია, 3. ეკონომიკური ურთიერთობა; 4. ენა და ა.შ.

ამ კითხვაზე ბოლშევიკურ პასუხს არავინ იძლევაო, მოსთქვამს ი. ჟვანია. ბოლშევიკური პასუხისა კი რა მოგახსენოთ და ეს კითხვა უფრო მნიშვნელოვან სხვა კითხვებს უბოძებს: რით აიხსნება ასეთი სიყალბე, ი. ჟვანიას გონებრივი ჩამორჩენილობით და სიბნელით, თუ მეგნებული ბოროტი განზრახვითა და საქართველოს უბოროტესი მტრების მხრით ნაქეზებით? ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, რომელი კულტურაზე გვესაუბრება ი. ჟვანია? როდის ჰქონია სამეგრელოს სხვა კულტურა, გარდა ქართული კულტურისა? ან, იქნებ, არსებობს მეგრული დამწერლობა, მეგრული არქიტექტურა, მეგრული ლიტერატურა, მეგრული ფერწერა და ა.შ.?

ასეთ კითხვებზე პასუხების გაცემას თანამედვერულად არც აპირებს ი. ჟვანია და მარქსის, ლენინისა და სტალინის იდეების იმედი აქვს, უთანასწორო ბრძოლაში ქართველ "ფაშისტებთან" და "ბურჟუაზიულ-მოვიწიებულთან", თუმც მისი მდგომარეობა არც ისე უიმედოა: კახიანის, მახარაძის, ორჯონიძის, პშენიციანის, იბრაგმოვის, მალინსკის და სხვათა გარდა, მან იცის, რომ ჰყავს კიდევ უფრო დიდი და მძლავრი მოკავშირე, რომელიც ჯერჯერობით დუმს. თუმც ეს დუმილი ი. ჟვანიას თანხმობად ეჩვენება და თავისი გუმანის შესამოწმებლად გადაწყვეტს პირადად ინახულოს ეს დიდი მოკავშირე და მოისმინოს მისი აზრი სამეგრელოს საკითხის შესახებ. მაგრამ ი. ჟვანია მორცხვობს, მას ერიდება პირისპირ მარტო შეხვედრა თავის დიდ მოძღვართან და ამიტომ პროვოკატორობაში თავის კოლეგას და სეპარატიზმში თავის თანამებრძოლს, ნესტორ ლაკობას მიმართავს შველისათვის. როგორც იტყვიან, "გულს გული იცნობსო", ნესტორიც უსიტყვოდ გაუგებს თავის "დაჩაგრულ" მოძმეს და ორივენი გაუდგებიან სოჭის გზას, სადაც ისვენებს "პროლეტარატის დიდი ბელადი". ისინი სოჭში ჩავლენ 1929 წლის 13 სექტემბერს. პირველი მიღებისთანავე გაუარა ი. ჟვანიას შიშმა და მორცხვობამ. "დიდმა ბელადმა" მისი სამივე კონცეფცია მოიხონა, აი, მისი სიტყვები: "თქვენი მოთხოვნა გაზეთის გამოცემის შესახებ, აგრეთვე გლეხისათვის განკუთვნილი ლიტერატურის მეგრულ ენაზე თარგმნის შესახებ სწორია. გაზეთი და უყოფნებელი უნდა გამოვიდეს: ნუთუ არხივინა ადამიანები, რომელიც ამას ეწინააღმდეგებიან? მახსოვს, ჯერ კიდევ 1905 წელს, პროკლამაციები გამოდიოდა მეგრულად. საბჭოთა ხელისუფლების დროს კი განა შეიძლება რამის თქმა: იგივე ითქმის სკოლებზეც. პირველდაწყებით სკოლებში პირველ ოთხ კლასში მეგრულად უნდა ასწავლონ საგნები. რაც შეეხება სამეგრელოს ოლქს, მეგრულ გლეხებს უფლება აქვთ იქონიონ თავიანთი ოლქი და ამ საკითხს მე მხარს დავუჭერ ცკ (ბ)-ში." აქვე მიიღო ი. ჟვანია მითითება ჩაის კულტურის გაძლიერების შესახებ და სხვ.

ადვილად შეიძლება სტალინის ზემოთხსენებული სიტყვები, განსაკუთრებით ოლქის შესახებ ი. ჟვანიას ფანტაზიის ნაყოფი იყოს, ვინაიდან მოგვიანებით განხორციელდა მხოლოდ გაზეთი, ოლქზე კი საბჭოთა მთავრობა არ იძლეოდა საქციას. ისიც ცნობილია, რომ მოგვიანებით სტალინიც თქვა: "ამ ჟვანიამ გადამეცა სამეგრელოდან გამოსული ინტელიგენცია: გამსახურდია, აბაშელი, სახოკია, და სხვა. მათი აზრი მე უფრო სანდოდ მიმაჩნია, ვიდრე ჟვანიასი. მომავლოთ თავიდან ეს კაციო". ალბათ ამანაც გადაწყვიტა ჟვანიას ბედი 1937 წელს.

ყოველივე ამას ისიც გვაფიქრებინებს, რომ მცირე ხნის შემდეგ უკვე 28 სექტემბერს, სოჭიდან დაბრუნებული ი. კახიანი ეტყვის ი. ჟვანიას: "ბელადმა გვითხრა, ისე მოიქცეთ სამეგრელოს საკითხში

გაგრძელება გვ. 12

ფიქრები ლევან ბებურიშვილის ნიშნზე

ახალგაზრდა ავტორის, ლიტერატურის კრიტიკოსის, ლევან ბებურიშვილის ნაშრომი „მწერლობის „მოთვინიერება“ გრძელდება“ (გამომც. „მერიდიანი“, თბ., 2012), კრიტიკული აზრის დიდად განმაცხოვრებელია იმ გარემოში, სადაც კრიტიკა ძლიერ ლიბერალიზმს ფილოსოფიურ ავტორს ხელს მიუქცევს და საკითხისათვის, რაზეც ჩვენში ან დღემდე ამჯობინებენ, ან მის ქებას შესდგომიან, ან ყასიდად იმხილებიან. 22 წლის ავტორი, ამჟამად დოქტორანტი, ამ ნიშნში წერს საქართველოს წყლულებზე. ლევან ბებურიშვილი კრიტიკის ადიდებში აძვრის იმას, რასაც ქართველი ლიბერალები თავისუფალი მოაზროვნეების მისაბამ ინტელექტუალურ მონაპოვრად მიიჩნევენ და რაც სინამდვილეში ქვეყნის სირცხვილია. ამ ნიშნში ჩანს ქართული მწერლობის ბედზე დაფიქრებული კრიტიკოსის ნემეზისი (ალშუფთება) იმ უმსგავსობათა გამო, რაც წლების მანძილზე გაფესვდა და ღვარძლად მოედო სამწერლო სარბიელს.

ნიგნიერ ქართველთა უმეტესობამ თავისუფლებად იგულისხმა სინდისისაგან დახსნა, სიმტერის ნორმატიზება და სიძვის მეხოტბეობა. ლევან ბებურიშვილის მიერ განხილულ მწერალთა და მათ მიმბაძავთა ნაწერების კითხვისას კვლავ რწმუნდები იმაში, რომ ქართველთა ხმამაღალი განაცხადი სულიერებასა და ტრადიციულობაზე არის ლიტონი სიტყვა. იმის ნიშნით მტკიცება, რომ ქართველობას მხოლოდ ლიბერალიზმის მეოხებით შეეძლო თავისი გზისა და დვრტის პოვნა, იყო შეგნებული სიცრუე. ქართველს არ შეუძლია სხვისი ჩაძახილის გარეშე ცხოვრება. საქართველო ერთადერთი ქვეყანაა, სადაც ლიბერალი ინდივიდის თავისუფლებას გადაჰყვავს ყველაფერი.

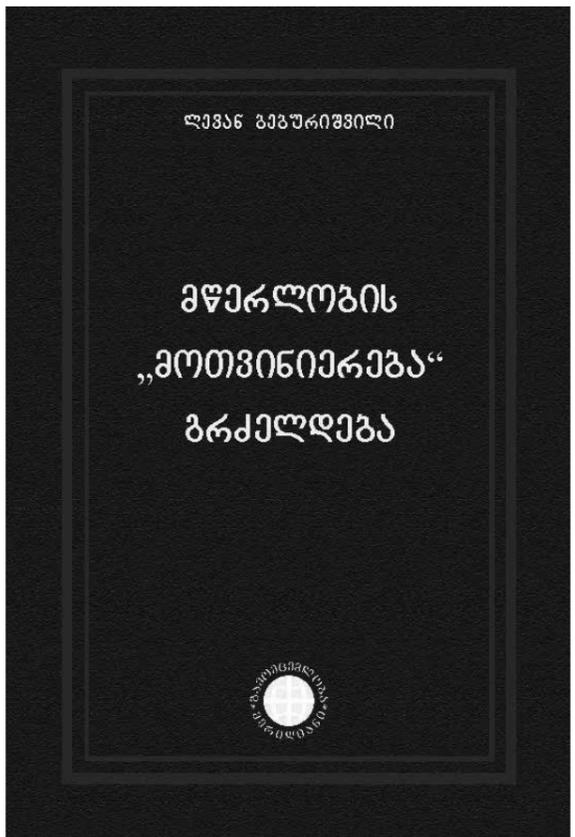
რას ხედავს ლევან ბებურიშვილი თავის ქართველი ახალგაზრდობა? იმას, რომ სიცრუეს და ჭკუამხიარულობას მოუცავს ქვეყანა. ქართული მწერლობა მრავალგზის შელანძლულია, ქართველ მწერალთა კავშირი 90-იანი წლების დამდეგიდანვე სახელგატყვილია. ასპარეზზე გამოდიან ერთობ კონიუნქტურული მწერლები: ლამა ბულაძე, აკა მორჩილაძე და სხვები. ამ მწერალთა მიზანი არის მასხრობით და ანგლობით გაამართლონ ის, რაც საქართველოში გარდასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან ხდება. ეს არაა ირონია, არაა სატირა. ეს არის პროფანაცია ირონიისა და სატირისა. ირონია და სატირა მოჩვენებითია და ამით იფარება საკუთარი კონფორმისტობა, სისტემის აპოლოგეტობა. ვითომ პოლიტიკას განდგომილი მწერლები, სინამდვილეში, ხელისუფლებისა და მთლიანად სისტემის შენიღბული მცველები და მსახურნი არიან. განუწყვეტელი სიცილით, უმიზნო ირონიით, ცრუ ნონ-კონფორმისტობით ხდება იმის გამართლება, რაც ფესვამოსადგება და შესაწვენები; მოვიდა თაობა, რომელმაც არაფერი იცის ქართველ განმანათლებელთა - ილიას, აკაკის, ნიკო ნიკოლაძის და სხვათა ნაღვანზე.

ლევან ბებურიშვილის ამ ნიშნზე გამოხმაურებას ვერ დანერ შაბლონური ფრაზებით. აქ დიდი დარდია ავტორისა, რომელიც თავის ტოლ-სწორთაგან განსხვავებით, არ გაურბის მიძიმე და სამტკივნელ საფიქრალს. ქართველი ყველკაცობა, საკუთარ ახალგაზრდულ ასაკს, თავისი უმეტესების, ზნედაცემულობის და უდისციპლინობის გამართლებას ახმარს. წლები მალე გადის და ქვეყანას ემატება უგები, საქვეყნო საქმისათვის ყოვლად გამოუსადეგარი, ღვარძლით სავსე ადამიანების მასა, რომელსაც მხოლოდ ის შეუძლია, რომ სოციალურ ქსელებში უაზროდ ილანძლება, ან ქილიკობს. ესაა შინაური მტერი, რომელიც მზადაა გაჰყვეს პოლიტიკანებს და საკუთარი სიმღვრით კვლავ სიავე დაიტყუოს თავზე.

ნიანამდებარე ნიგნი არის დავა მწერლობაში გამედგრებულ ლიბერალიზმულ ექსტრემიზმთან, თვალისწირად გადაქცეულ დეჰუმანიზაციასთან. უკვე ნიგნის ნინასიტყვაობიდან ჩანს ავტორის თეორიული მომზადებულობა. ჩანს, რომ ლევან ბებურიშვილს ბევრი უფიქრია და უკითხია.

საუკუნის მეოთხედი გავიდა და პლურალიზმის გარემოში ქართულ მწერლობას მეტად გაუჭირდა. მან ისეთი ვერაფერი შექმნა, რაც კონიუნქტურაზე მაღლა მდგარი იქნება. ლიტერატორობა გადაიქცა თავის არიდებად საქვეყნო უბედურებისაგან. მწერალს აღარ აქვს იდეა, რომელსაც ის თავის გულსა და კალამს შესძღვის. მწერალი ძველებურად ხელისუფლების მაქებარია და ეს მხოლოდ ბოლშევიზმის ნაკლი არ იყო. ლევანის ნიგნიდან კარგად ჩანს, რომ პოსტმოდერნიზმი, რომელიც თითქოს აპოლიტიკური იყო, პოლიტიკის ნაწილად და იდეოლოგიად იქცა. ეს ვითომ აპოლიტიკური და განზე განმდგარი მწერლები სინამდვილეში პოლიტიკურად მიკერძოებულნი არიან. სარკაზმულ ღიმღის ჰბადებს ის, რომ პოსტმოდერნიზმი, რომელიც დასრულდა დასავლეთში, საქართველოში ისევ გაბატონებული იდეოლოგიაა. ქართველი ნეოლიბერალები და ლიბერტარიანელები ისევ მის დებულებებს ებლაუჭებიან, რადგან მის ნიაღში შექმნეს მათ თავისი კარიერა და ამის იქით გამხედავნი არასოდეს იქნებიან. მათ არასოდეს გააჩნდათ რაიმე საკუთარი იდეა. ისინი იყვნენ და არიან სხვისი ჩაძახილით მოლაპარაკენი. ეს არის გაუმეებელი პროვინციალიზმი

და პლაგიატიზმი, სექტანტური კაცთმოძულეობა სხვათა მიმართ. მათ ხეირანად გამოიყენეს წლობით მიმდინარე ბოლშევიზმის ძაგება და თავის ხელობად აქციეს ხელისუფლების ყველა უსამართლობის გამართლება. ფილოსოფია და ლიტერატურა მათ გადააქციეს რეპრესიულ სახელისუფლო დისციპლინებად. ისინი არიან იდეოლოგები ამ სიტყვის ყველაზე უარესი გაგებით იმ დროს, როდესაც ლიბერალიზმი 90-იანი წლებიდან აცხადებდა სრულ დეიდეოლოგიზაციას. ბ-ნი ლევანი თავისი ნაშრომის V თავში წერს პოსტმოდერნიზმის შემოჭრაზე ქართულ მწერლობაში. კამათი უსასრულოდ

შეიძლება იმაზე, პოსტმოდერნიზმი თავად გაჩნდა ქართულ ლიტერატურაში, თუ დასავლეთიდან მოვიდა. ჩემი აზრით, ქართველი პოსტმოდერნიზმამდეც სიმულაციას მისდევდა და რელიგიისტი იყო. ეს კარგად ვერ ჩანდა საბჭოთა ცენზურის ბატონობის გამო. პოსტმოდერნიზმის გადავარდნის შემდეგაც ქართველი ისევ ისეთი რჩება. პოსტმოდერნიზმამდელი პოსტმოდერნიზტი იყო თამაზ ნივნივადე, ასევე ტარიელ ჭანტურია. ნივნივადის მასხრობები 90-იანი წლების დამდეგს წაღველობს კრიტიკად. მაგალითად, საბჭოთა დროს გამოსული მისი ნიგნი „მართალს ვიტყვი“ მასხრობის ნიმუშია. გვიან დაინახა ქვეყანამ, რომ ეს არ იყო კრიტიკა. ასევე არიან ახლანდელი მწერლები. საკითხავი ისაა, ვინ მოვა ქართულ მწერლობაში ზაზა ბურჭულაძის, ერეკლე დიასაძის, ლამა ბულაძის შემდეგ? რას მოიგონებენ ისინი და რაზე იმასხრებენ? ისევ ისე დაიცავს მათ ქვეყნის მთავრობა და ლიტერატურის ინსტიტუტი?

განსვენებულმა შოთა ბოსტანაშვილმა დაწერა: „დღეს - პოსტმოდერნიზტული ლიტერატურის სახით - სახეზეა ახალი ტოტალიტარული ლიტერატურა, ტექსტი, რომელიც აღარ ქადაგებს ჭეშმარიტებას“ (მრგვალი მაგიდა თემაზე: „მწერლობის მოთვინიერება“. (9. X. 2009 - 12.00 - 14.00), ლიტმცოდნეობის საერთაშორისო კონფერენცია: ტოტალიტარნიზმი და ლიტერატურული დისკურსი (XX საუკუნის გამოცდილება). თბ., შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი, („კრიტიკა“, 2009, 4, გვ. 283).

პოსტმოდერნიზმი რომანის თავისებურებანი კარგად დაახასიათა კონსტანტინე ბრეგაძემ თავის ნაკვლევაში „პოსტმოდერნიზტული რომანის პოეტიკა (შუშმა პოსტმოდერნიცა)“, „სჯანი“, 2013, 14, გვ. 58 - 76). აქ საუბარია ამ მიმართულების რომანის უმიზნობასა და უიდეობაზე, ტექსტის თავშესაქცევობასა და დესტრუქციულობაზე.

პარადოქსი ისაა, რომ პლურალიზმმა დაამკვიდრა ახალი ტიპის იდეოლოგია მაშინ, როცა წლების მანძილზე დეიდეოლოგიზაციაზე იყო საუბარი. 90-იან წლებში ამას ამტკიცებდა ქართველ ფილოსოფოსთა დიდი ნაწილი (ვახტანგ ერქომაიშვილი, გურამ თევზაძე და სხვები). ნეოლიბერალიზმმა მოახდინა ყოვლისმომცველი რეიდეოლოგიზაცია და რეპოლიტიზაცია. ამიტომ, რომ ერთი შეხედვით აპოლიტიკური ლიტერატურული ტექსტი სინამდვილეში პოლიტიკური ტექსტია. ეროტიკული, სკაბრუული და ფრივოლური ტექსტის მიღმა იკვეთება

ლიბერტარიანული პოლიტიკური იმპერატივი. ეს მაშინაც ასე ხდება, როდესაც პროზაიკოსებსა და პოეტებს არ აქვთ გააზრებული იმ მიმდინარეობის არსი, რის მიმდევრებადაც თავს წარმოაჩენენ. მხედველობაში მაქვს პოსტმოდერნიზმი. ლევან ბებურიშვილი ამბობს: „რაც არის ნეოლიბერალიზმი პოლიტიკაში, იმავეს წარმოადგენს პოსტმოდერნიზმი ლიტერატურაში“ (გვ. 69). აქვე ის წერს, რომ ნეოლიბერალები ცდილობენ ისეთი ცნობიერების შექმნას, როდესაც არ არსებობს არანაირი მორალური იმპერატივი, არაფერი საკრალური (გვ. 28).

ნუგზარ მუზაშვილი თავის ნარკვევაში „არსებობს, მაგრამ... არ არსებობს“, სავესებით სწორად მსჯელობს: „როგორღაც ისე მოხდა, რომ დასავლური წარმოშობის ისეთი ლიტერატურათმცოდნეობით-კულტუროლოგიური ტერმინები, როგორებიცაა, ვთქვათ, კლასიციზმი, რემანიზმი, რეალიზმი, მოდერნიზმი, აგერ ჩვენს თვალწინ პოსტმოდერნიზმი და სხვა, ჩვენში მრავალი გაუგებრობისა და ილუზიის წარმოქმნის მიზეზი ხდება ხოლმე“ („კრიტიკა“, 2007, 2, გვ. 8).

ლევან ბებურიშვილის ნიგნი განხილულ მწერალთა (აკა მორჩილაძე, დავით ბარბაქაძე, ზაზა ბურჭულაძე, ერეკლე დეისაძე და სხვანი) შემოქმედება არის სწორედ გაუგებრობა და ილუზიონიზმი. ეს არის საკუთარი სისუსტის დაფარვა გენიტალიზმითა და ფრივოლურობით, ქურდული ლაპარაკითა და განუწყვეტელი მასხრობით. ეს პროფანიზებული ეროტიკაა. არა, უბრალოდ რომ ვთქვათ, ეს საიგავო აფრაკობაა. აკა მორჩილაძემ და მისმა მიმბაძავებმა ქურდული კონტრკულტურაც სასიეროდ აქციეს. რამდენი თხზულება შექმნა 90-იანი წლებიდან დღემდე საქართველოში და მხატვრული ღირსების მქონე ეროტიკული ტექსტები მაინც არსადაა. აქ რამდენიმე სიტყვა უნდა ვთქვა ეროტიკის თემაზე ქართულ ლიტერატურაში. ქეთევან ელაშვილი აღნიშნავს: „ქართული სიტყვის შინაგანმა ბუნებამ ვერ იგუა ეროტიკის შესატყვისი ლექსიკა - ანუ არ შეიქმნა ამ ნაადის მეტყველი სისტემა და, შესაბამისად, მკვეთრად აქცენტირებული ეროტიკული მწერლობა“. „ქართული მწერლობის ნიაღში არ განვითარდა „ეროტიკის ესთეტიკა“. აქვე ქვემოთ, ქ-ნი ქეთევანი იტყვის, რომ „ბესიკის პოეზია ერთგვარად აქარწყლებსო ჩემს მიერ ზემოთ გამოთქმულ მოსაზრებას - ქართულ ცნობიერებაში „ეროტიკის ესთეტიკის“ არარსებობაზე“. (ქეთევან ელაშვილი. „ეროტიკის დიაპაზონი ქართულ სიტყვაში“. „ლიტერატურული ძიებანი“, 2008, XXIX, გვ. 252-5). აქვე ვიტყვი, რომ ბოლო დროს ბესიკზე გამოხული ლიტერატურიდან გოჩა კუჭუხიძის ნარკვევი „ბესიკის შემოქმედების აღმოსავლურ-დასავლური ასპექტების ურთიერთმიმართებისათვის“ („ლიტერატურული ძიებანი“, 2010, XXXI, გვ. 29 - 43) შესანიშნავი რამ არის.

ქეთევან ელაშვილმა ეს აზრი გამოთქვა მაშინ, როდესაც უკვე კაიხნის შექმნილი იყო მრავალი ცნობილი ქართველი გენიტალისტი მწერლის ნაწარმოები. მის ნამსჯელში ჩანს, რომ იგი არ აღიარებს ამ მწერლებს და მათ ნაწერებს. ამაში ქ-ნ ქეთევანს სრულიად ვეთანხმები. ის ხსენების ღირსადაც არ თვლის ახლანდელ გენიტალისტ ქართველ მწერლებს. ქ-ნი ქეთევანი წერს: „საუკუნოვანი ტაბუირება ეროტიკული თემატიკისა, რაღა თქმა უნდა დაემჩნა ჩვენს მწერლობასაც, სადაც მიხეილ ჯავახიშვილის გარდა, ჩვენი საუკუნის დასაწყისამდე, ფაქტობრივად ვერვინ გახდა შეხებოდა ამ ერთობ სარისკო საკითხს“ (იქვე, გვ. 254).

ბესიკის გარდა დავით გურამიშვილთანაა ეროტიკული პოეზია. ქართული ლიტერატურის ისტორიას ახსოვს რუსთაველის სიძვის პოეტად გამოცხადება, მისი პოემის შექვენება და დევნა სამღველოთაგან. მიუხედავად იმისა, რომ სპარსული გავლენით არსებობდა ძველქართული სამიჯნურო ლიტერატურა, ეროტიკიზმმა ვერ მოიდა ფეხი ქართულ ლიტერატურაში. ილია ჭავჭავაძის დროს საქართველოში იცნობდნენ ემილ ზოლასა და გი დე მოპასანს. და მაინც, უახლეს დროში თვინიერ მიხეილ ჯავახიშვილისა, ვერვინ შეძლო ტაქტისა და გემოვნების შენარჩუნებით ეწერა ამ თემაზე. ტაქტი ყველა დროში აკლდა ქართველს. ლევან ბებურიშვილის ნიგნი სწორედ ეს ჩანს, რომ ეროტიკაზე მწერ ჯველებს ტაქტი დაჰკარგვიათ. სხვადასხვა დროს ლიტერატურის ინსტიტუტში ითქვა რაღაც ახლანდელ გენიტალისტ მწერლებზე, მაგრამ ვერვინ გახდა სალიტერატურო კრიტიკის მახვილით მოესრა ის მწერლები და პოეტები, რომელნიც ლევან ბებურიშვილმა განიხილა აქ დასახელებულ ნიგნიში. მაგალითისათვის, თამარ ჩიხლაძე თავის წერილში „ლიტერატურა, ახალგაზრდობა, სექსი და მოდა“, წერს სექსიზმის მოძალეობაზე ლიტერატურაში („კრიტიკა“, 2011, 6, გვ. 39), მაგრამ არაა ნათქვამი, ვინაა ასეთი მწერალი. გაგა ლომიძე კლასიკური ლიტერატურის ტექსტებთან მიმართებაში განიხილავს აკა მორჩილაძის ერთ რომანს „ავგისტოს პასიანისი“ (გაგა ლომიძე. „რეალისტური/ პოსტმოდერნიზმი პროზის კომპოზიცია“, „სჯანი“, 2010, 12, გვ. 38-48). ლიტერატურის ინსტიტუტში ვერ გახედეს გაკერიტიკებიანთ ეს ლიბერალ-გენიტალისტები, რადგან ეს დაწესებულება ხელისუფლების ნაწილია

გაგრძელება გვ. 13

ლიტერატურული ბზმერდი

ქართველი ჰანს ქრისტიან ანდერსენი - გურამ ჰატურიაშვილი...მწერალი, მსახიობი...

მეოცე საუკუნის მიწურულის ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის თვალსაჩინო, კოლორიტული წარმომადგენელი, ზვიად გამსახურდიას ერთგული, ღირსეული თანამებრძოლი, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრი, საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის ერთ-ერთი მესაძირკვე გურამ პეტრიაშვილი, წლების მანძილზე იყო ხუნტისა და პუტჩისტური „მთავრობების“ მიერ დევნილი, ხიზანი...

თითქოსდა გამოინათაო საქართველოში ათწლეულობის განმავლობაში ჩამონოლილ ნკვარამ-უკუნში და ან უკვე მხცოვანმა მწერალმა კვლავ მოაშაურა სამშობლოს...

მოიჩქაროდა შინისაკენ და ალბათ გულში მოიმღეროდა თავისი დიდი წინამორბედის ტაეპებს...

“ცა-ფირუზ, ხმელეთ-ზურმუხტო, ჩემო სამშობლო მხარეო, სწეული დავბრუნებულვარ, მკურნალად შემეყარეო“...

ჩამოვიდა, ფეხი კვლავ დადგა მშობლიურ მიწაზე, თითქოსდა გაუსაძლისი დევნილობა მოიხსნა გულის ფიცრიდან, მაგრამ რაა?

ბატონი გურამი დღესაც მისი ბედკრული სამშობლოს, მშობელი ხალხის ბედითა და ხვედრით ცხოვრობს... სამშობლოში კვლავ ქირით დგას... საკუთარი ქერი და კერა არ გააჩნია, ტელევიზორიც კი!

ამბობენ, ივანიშვილმა კვლავ აღუდგინა ქართული კულტურის მოღვაწეებს მაღალი ფინანსური შემწეობებიო...

ბატონი გურამისათვის კი, ვერც ამჯერად იმეტებენ სახსრებს ... ალბათ იმიტომ, რომ იგი იმ ნომენკლატურიდან არ არის, რომელსაც მონყალე თვალთ უყურებს ნომენკლატორი.

არადა, გურამ პეტრიაშვილი მეოცე და ოცდამეერთე საუკუნის გასაყრისის ერთადერთი დიდი საბავშვო მწერალია, რომელსაც უცხოელები ასეთ შეფასებებს აძლევენ:

„ თუ მწერლის რეინკარნაცია შესაძლებელია, მაშინ გურამ პეტრიაშვილი არის ანდერსენის რეინკარნაცია“

— ჟურნალისტი ოქსანა ფირიაევა (უკრაინული ჟურნალი „კინო, თეატრი“, №6, 2005). უკრაინელმა მწერალმა და კრიტიკოსმა, ივან ანდრუსიაკმა კი ქართველი მეზღაპრის შემოქმედება ოსკარ უაილდს შეადარა (იხ. უკრაინული ყოველკვირეული გაზეთი „ხალხის სიტყვა“ („ნაროდნოე სლოვო“, 30 ივნისი, 2006 წ. „21-ე საუკუნის ოსკარ უაილდი“).

თუ მეხსიერება არ მღალატობს, გურამ პეტრიაშვილი არის ჰანს ქრისტიან ანდერსენის მეზღაპრეთა საერთაშორისო საზოგადოების წევრი, რომლის წევრობაც მხოლოდ ათამდე მწერალ მეზღაპრეს ერგო მთელს დუნიაზე...

დიახ, საქართველოში დადის ქართველი მწერალი - ჩვენი ჰანს ქრისტიან ანდერსენი, შეჭირვებული და გულნატკენი... რომელსაც დედა სამშობლოს ხელისუფლება კვლავ დედინაცვლურად ექცევა...

ალექსანდრა სანდუხაძე

მევიოლინე და პატარა ჩიტი

პატარა ქალაქში მევიოლინე ცხოვრობდა. მოსალამოვდებოდა თუ არა, მევიოლინე ჩაიცვამდა ძველ ფრაკს, ამოიღლიავებდა ვიოლინოს და გასწევდა ქალაქის მოედნისაკენ.

დადგებოდა შუა მოედანზე და დაიწყებდა დაკვრას. რამდენიმე მსმენელი თუ მოიყრიდა ხოლმე თავს მოედანზე.

მევიოლინე წყენას არ შეიმჩნევდა. დახუჭავდა თვალებს და აამღერებდა ვიოლინოს. უკრავდა დიდხანს, თავდავიწყებით.

დაკვრას რომ მორჩებოდა, გაახელდა თვალებს და ნახავდა, დაღამებულიყო უკვე, დაფანტულიყვნენ მსმენელები.

ფარნების მკრთალი შუქით განათებულ მევიოლინეს ერთხანს ფიქრი გაიტაცებდა... მერე ნაღვლიანად გაიღიმებდა და გაუყვებოდა ქუჩებს შინისაკენ...

და მეორე დღეს კვლავ ელოდა სალამოს, კვლავ მიდიოდა მოედანზე.

კვლავ ცოტა ჰყავდა მსმენელი... მაშინ ეს იფიქრა მევიოლინემ: „იქნებ ყველაფერში ვიოლინოა დამნაშავეო.“

წავალ, ისეთ ხეს ვიპოვი, მისგან გამოჭრილმა ვიოლინომ მსმენელი გააცოსო“...

დაეხეტებოდა მევიოლინე ტყეებში. მიუახლოვდებოდა რომელიმე ხეს, დააკაკუნებდა და მიუგდებდა ყურს. მერე შუბლს შეიჭმუნხიდა და ახლა სხვა ხეზე დააკაკუნებდა.

მთელი ქვეყანა შემოიარა მევიოლინემ იმ ხის ძებნაში.

... და ერთხელ ხის ძირას პატარა ჩიტი იპოვა ფრთებმოტყეხილი.

აიყვანა და წყაროს წყალი აპკურა. ჩიტი გონს მოვიდა, მევიოლინემ ჰკითხა, რა დაგემართაო.

– მინდოდა, ცაში ავფრენილიყავი, მაღლა, სულ მაღლა... მაგრამ ფრთები დამეღალა და ჩამოვვარდიო, – თქვა ჩიტმა და ატირდა.

მევიოლინე გაოცდა. ჩიტი ფრთხილად ჩაისვა უბეში და გამოეშურა ქალაქისაკენ.

დიდხანს უფილდა ჩიტს მევიოლინე. მაღამოს ადებდა ფრთებზე. თავს დასტრიალებდა.

ანუგეტებდა, გამოჯანმრთელებდი და კვლავ გაფრინდები ცაშიო.

ზრუნავდა ჩიტზე მევიოლინე, თავი აღარ ახსოვდა... ვიოლინოც კი დაავიწყდა. მისი სახლიდან საკრავის ხმა რომ აღარ ისმოდა, ძალიან უკვირდათ გამგულელებს.

ერთ კაცს უხაროდა მხოლოდ. ეს კაცი მევიოლინეს მეზობელი იყო. ამ კაცს ჭამა უყვარდა ძალიან, ხოლო მუსიკა ჭამის მაღას უკარგავდა. ასე ეგონა, თუ ვინმე მღერის ან უკრავს, ჩემი ჯიბრით უკრავს და მღერისო.

ახლა, მევიოლინე რომ აღარ უკრავდა, მეზობელი კმაყოფილი და ბედნიერი იყო.

მაგრამ ბოლოს შეეშინდა, ვინ იცის, რას ამზადებს მევიოლინე ჩემს წინააღმდეგო.

მიეპარა და ჩუმად შეიჭვრიტა მევიოლინის ფანჯარაში. დაინახა, როგორ დასტრიალებდა მევიოლინე ჩიტს და როგორი სიფრთხილით ადებდა მაღამოს მოტეხილ ფრთებზე. დაინახა, როგორ შესცქეროდა მაღლიერი ჩიტი მევიოლინეს.

მეზობელმა იფიქრა, ცუდადაა საქმე, როცა ამ ჩიტს მოარჩენს, გახარებული აღარც დღე მომასვენებს და აღარც ღამე თავისი ვიოლინოს წრიპინითო.

ჰოდა, მევიოლინემ და ჩიტმა რომ დაიძინეს, შეიპარა სახლში და მოიტაცა ჩიტი.

დილით ჩიტმა გაიღვიძა და ნახა, გალიაში იჯდა. ატირდა ჩიტი. მას უკვე ისე უყვარდა მევიოლინე, ფიქრობდა ხოლმე, პატარა ჩიტი რომ არ გინახავდო, როგორ მივატოვებ მევიოლინესო.

იჯდა ჩიტი გალიაში და ტიროდა. მევიოლინე სევდიანი დადიოდა ქალაქში და ყველას ეკითხებოდა, პატარა ჩიტი ხომ არ გინახავთო.

– პატარა ჩიტების მეტი რა არის ამქვეყნად. შენ ის გვითხარი, რა ნიშანი ჰქონდა განსაკუთრებულიო, – ეკითხებოდნენ.

– ჩვეულებრივი, პატარა ჩიტი იყო და ცაში უნდოდა აფრენა, მაღლა, სულ მაღლაო... – ამბობდა მევიოლინე. გამგულელები ხელებს გაშლიდნენ, მხრებს აიჩეჩნდნენ და გაეცლებოდნენ.

გადაუწყდა იმედი მევიოლინეს. იფიქრა, ალბათ, აღარაა ცოცხალი, ველარ ვნახავ პატარა ჩიტსო.

იმ საღამოს კვლავ აიღო ვიოლინო და გასწია მოედნისაკენ. დადგა შუა მოედანზე და აამღერა...

უკრავდა მევიოლინე და ბოლოს დაქანცულმა თვალები რომ გაახილა, დაინახა მთელ ქალაქს მოეყარა თავი მოედანზე.

საოცარი ჰანგებით მოხიბლული იდგნენ ადამიანები. უყურებდა აღფრთოვანებულ სახეებს და მიხვდა მევიოლინე: ტყუილად ვეძებდი საოცარ ხეს ვიოლინოსთვის, საუცხოო ჰანგებს მხოლოდ დიდი ნუხილი ბადებსო...

ყოველ საღამოს უკრავდა მოედანზე.

და ყოველ საღამოს უსმენდა მას მთელი ქალაქი. დაკვრას რომ მორჩებოდა, დიდები მხოლოდ ამის თქმასლა ახერხებდნენ, რა მშვენიერი მუსიკააო, და ცრემლს მოინმენდნენ. ბავშვები კი, დაბრუნდებოდნენ თუ არა შინ, მიუხსნებოდნენ მაგიდას და ათასფრად ელვარე ვარსკვლავებს ხატავდნენ რვეულებში.

მაგრამ ყველაზე დიდი საოცრება ღამით ხდებოდა. როცა ყველა დაიძინებდა, ვარსკვლავები სწყდებოდნენ ბავშვების რვეულებს და ცისკენ მიფრინავდნენ.

ასტრონომებს ვერ გაეგოთ, როგორ ჩნდებოდნენ ახალი ვარსკვლავები ცაზე. ერთმანეთს ეკითხებოდნენ, ეს რა ამბავია ჩვენს თავსო... ეკრთებოდნენ, სხვადასხვა მოსაზრებას გამოთქვამდნენ. რამდენჯერმე ჩხუბიც კი მოუვიდათ.

ბოლოს მორიგეობა დაანესეს. მთელი ღამე შეჰყურებდნენ ცას სათითაოდ. მაგრამ არ შეიძლება ერთი პირი ასტრონომსაც არ ჩაეძინოს და სწორედ ამ დროს სწყდებოდნენ ვარსკვლავები მიწას.

ცას ვარსკვლავები ემატებოდა. ქალაქში კი დიდ-პატარა გამუდმებით ღლინებდა მევიოლინის მელოდიებს.

მოსვენება დაეკარგა მევიოლინის მეზობელს. ბრაზობდა მევიოლინეზე. ბრაზობდა ქალაქზე, ბრაზობდა მთელ ქვეყანაზე. აღარ იცოდა, სად დამალოდა მუსიკას, ჩამოხმა ბრაზით, სულ გადაირია.

ბოლოს კედელს მიანარცხა ჩიტის გალია, მერე ნააგლო ხელი ჩიტს და ქალაქის მოედნისაკენ გაიქცა. იქ მევიოლინეს უსმენდა ხალხი.

ბოროტმა კაცმა მომაკვდავი ჩიტი წინ დაუგდო მევიოლინეს და ქალაქიდან გადაიხვეწა.

დაიკარგა უგზო-უკვლოდ. მოედანზე მდუმარედ იდგა ხალხი.

კვდებოდა პატარა ჩიტი და მწარედ ტიროდა მევიოლინე.

* * *

მას შემდეგ უამრავი წელი გავიდა. პატარა ქალაქის მოედანზე ახლა მევიოლინის ძველი დგას. საკრავი ისე მოუმარჯვებია, თითქოს უკრავსო, მხარზე კი ჩიტი აზის.

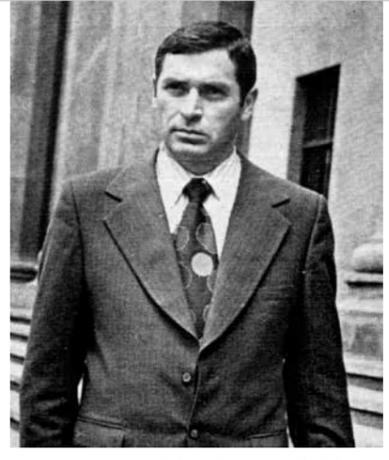
ამბობენ, ღამით, როდესაც ვარსკვლავი მოსწყდება ცას, მევიოლინე შეირხევა და ვიოლინო ამოიკვნესებსო. მაშინ შეიფრთხილებს თურმე ბრინჯაოს ჩიტი და მიფრინავს ბნელში.

მიფრინავს ჩიტი, აიტაცებს ჩამოვარდნილ ვარსკვლავს და მიაქვს ცაში.

განთიადისას კი კვლავ უბრუნდება მევიოლინეს. ამიტომაც არ აკლდება ცას ვარსკვლავებიო.

ლიტერატურული ბზერდი

დიდარ ივარდავა

ის, რაც აროდან დაიბინდა!!! მეტაფორაა ზვიადისტობა (პასუხი ვაიპოლიტიკოსებს)

წელი ორასი გახდება მალე, რაც ქართლი რუსის ჭირში იწრთობა, ბრძოლა მოგველის დღესაც და ხვალაც- მეტაფორაა ზვიადისტობა!

ზვიადისტია, თურმე ქაქუცაც, ყველა, ვინც მამულს თავს ანაცვალეს... კაცი - კაციტა, ლობე - ქაცვიტა, ერთად შევიკრათ თქვენ გენაცვალეთ!

თქვენი მთავრინდაზა

ამგვარს თქვენ ვერსად ვერ დაინახავთ; მკვლელსა და მსხვერპლს რომ გვერდი-გვერდ ვმარხავთ, ვერ ვარჩევთ, ვერა, ოქროსგან ნაგავს და ნამდვილ სახელს ვერ ვარქმევთ საგანს!

აი კაცი

აი, ეს კაცი რუსთველზე რომ მიიჯგიმება, თამადა გახლდათ ნუხელა და... ლოცავდა მამულს, ძნელბედობის ჟამს მან ხომ ძველი ყოფა იხება, რომ ჰკითხო რატომ?

საქეცხლის რაჟისორი

ო, რა საქეცხალი ვიხილე გუშინ? მოთმინება კი შეგვრჩა იობის, დამდგმელი დასი ხითხითებს გულში, რეჟისორობდა კაცი - გიორგი! იჭვი თუნდაც კი მისხლის ოდენა

არ შეპარვია არავის მასში, დამამხობელთა ძმობის ორდენმა დამაქცევლებს დაუკრა ტაში!

ტრიპტიქი (სამი საფლავი)

უღვთოდ ჩაქრა იმედების კვარი, გიხაროდეთ, გიხაროდეთ სატანებო!!! მშობლიური მინა ჯიხამკარის - თავის გულში დიდ ტკივილებს ატარებსო!

1994 წ. იანვარი

II

არ გაკმარეს უსაშველო ჯვარცმა... არ დაგაყენეს საფლავეში მშვიდად; სამშობლომ გული გიქცია ნაცრად, გული, რომელიც მონობას შლიდა!

26 მაისი 1994 წელი

III

თურმე გასამდეს უნდა საფლავი - ბედი დაჰყვავო ბარათაშვილის, ამენდება ირგვლივ რაც არი წყულ ქართველთა ხელით დაშლილი.

1994 წლის ოქტომბერი

შოთა ლეკვა რამო გალაკტიონ შენი მერი

სიზმრად გნახე გალაკტიონ ისევ იწყებ სმას თუთუნსაც არ ენოდი ისევ იწყებ წვას თუ გიყვარდი არ ვიცოდი არ ვიღებდი ხმას

ვერსად ნახავ ასეთ გულის ნაკვერცხლის მსგავსს პოეზიის სიყვარული დაუტოვე ხალხს და მე შენი სიყვარულის გალაკტიონ მნამს მენს სიყვარულს არ გავატან წვიმასა და ქარს.

რამი ეზოს „მსხლეების ბაღში“

რამი ეზოს „მსხლეების ბაღში“ ჭრიჭინები ჭრიჭინებენ ჭრიჭინები ჭრიჭინებენ ეზოს ჭრიჭინობლები ალბათ მალე გახდებიან პრემიების მფლობელები და ვუნოდე რემს ჭრიჭინებს ჭრიჭი-ჭრიჭი „ნობლები“.

გაუმარჯოს რამს იმერეთს

იმერეთში ტამს უკრავენ მგონი სტუმრებს ელიან არა ბოშო ხაჭაპურებს აცხობენ და მღერაან. ცხელ კეცებში ტამის დაკვრით მჭადს აჯენენ შქერიანს გაუმარჯოს რემს იმერეთს ბუხრის კვამლს და კერაას.

და საქართველო იყოს ქართული!

რემო ქვეყანავ ოაზისი ხარ, თოვლის მაქმანით შემოვლებული, ოდესღაც დიდი, ოდეს ძლიერი, ეხლა კი - საზღვრებშემოკლებული. ვინ არა გვემტობდა, ვინ არ გვებრძოდა, ზოგს შური სძლევადა, ზოგსაც სიხარბე, როცა ერთ მუშტად შევიკვრებოდით, ვერას გვაკლებდა მტერთა სიმრავლე.

დასაწყისი გვ. 8

როგორც უმჯობესი იყო... ასე რომ, სტალინი, როგორც ჩანს, ყოყმანობდა, უკვირდებოდა...

გაზეთი უმთავრესად გალსა და ზუგდიდში ვრცელდებოდა.

მაგრამ, როგორც ჩანს ამასობაში გაძლიერდა ინტელიგენციის ოპოზიცია - ამასთან ერთად თავად სამეგრელოდან გამოსულ კომუნისტთა ოპოზიციაც...

დღეს, ამიტომ მათი პროვოკაციული მოქმედება ვეღარ დაგვირგვინდება ისეთი წარმატებით, როგორც 50 წლის წინათ...

რაც შეეხება შ. ელიაშვილს, მას მერყეობა ახასიათებდა ამ საკითხში. მისი პოზიციიდან გასაგები ხდება, ჩვენის აზრით...

21-ე საუკუნის სეპარატისტის იური ღვინჯილიას პროკლამაცია

სამეგრელოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი

გვახსოვს რა, რომ ჩვენ, სამეგრელოს ხალხი ვართ კოლხეთის სამეფოს პოლიტიკური, ისტორიული, კულტურული მემკვიდრეები...

ვისარგებლობთ რა, ხალხთა თვითგამორკვევის უფლებით, ღმერთის და მსოფლიო თანამეგობრობის წინაშე ვაცხადებთ:

სამეგრელოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას!

ცხოვრობს, მეგრულად მოლაპარაკე. მაგრამ ელიაშვილს აქ მარტო თურქეთს როდი დაგიდევდათ, ვინაიდან სამეგრელოსათვის ავტონომიის მინიჭებით იქმნებოდა...

საკავშირო მთავრობის წრეებში, სტალინის გარდა, როგორც ჩანს, სამეგრელოს ავტონომიას მხარს უჭერდა მ. კალინინიც...

ი. ჟვანიას აქვს თავისებური "ლოგიკა", რომელიც უდავოდ გამართლებულია ველიკოდერჟავული შოვინიზმის თვალსაზრისით...

სემდევ ი. ჟვანია იგივე "ლოგიკით" განაგრძობს: "სწორედ საბჭოთა ხელისუფლება განმტკიცებდა საქართველოში უფრო მეტად, თუ სხვებთან ერთად გვექნება სამეგრელოს ავტონომიაც..."

და მომავალში ნიადაგის შემზადება ქართველი ერის სრული ასიმილაციისათვის, მაშინ ი. ჟვანია მართალია, ასე რომ, თუ აფხაზეთის ავტონომიის გამოცხადებით საქართველოს ჩამოსცილდა...

ი. ჟვანია ემდურის საქართველოს სახელგამს: ორ წელიწადში სულ ორი ბროშურა მოგვცაო მეგრულ ენაზე. ერთ-ერთი მათგანი არის წიგნი "ჭითა ჩხორია..."

ამ რეცენზიაში ავტორი წერს: "ყოველივე ჰიპერბოლის გარეშე წინამდებარე წიგნის "ჭითა ჩხორია" გამოსვლა ვოსტორგოვის ლემმა რომ გაიგოს, სამარეში (სიხარულით) გადატრეფდება სამგზის..."

"ასეთი ანტიქართული, ქართული ენისათვის დამლუპველი ამბავი დიდი, დიდი ხანია საქართველოში არ მომხდარა..."

"მაგალითისათვის, დღევანდელი ჰოლანდია მე-13-14 საუკუნეებამდის ქვემო გერმანიის განუყოფელი ნაწილი იყო და ფეოდალების ნაკინკლავების წყალობით იგი გარმანისა გამოეთიშა..."

"რომანოვების რუსეთის ბნელი ხელიც იქითკენ გაემართა, რომ ქართული ენისა და ეროვნების ფარგალი შემეცირებინა და ამგვარად სამარადუფამო სიღამბლე მოეგებათ ქართული კულტურისათვის..."

"და ყოველივე ამის რეზონდენტი ის იყო, რომ ქართველი ხალხი საქართველოში უმცირესობად გამოეცხადებინათ..."

"მაფალუსტების (მეგრული ნაციონალისტების) დაბნელებული გონება იმავე არგუმენტს იშველიებს, რომელსაც პურიშკევიჩები და ვოსტორგოვები ხმარობდნენ: ესო და მეგრულ გლეხებს ქართული არ ესმის, ქართული წერა-კითხვა ჯვარში არ იცინათ..."

აკი ჩვენ ყველას გვინდა ხუთწლიანი გეგმის შესრულებამდე საქართველოში არცერთი წერა-კითხვის უცოდინარი არ დარჩეს? ვთქვათ ჯვარელმა ან გალელმა გლეხმა გაზეთი "კომუნისტი" ვერ წაიკითხა, მაგრამ "ჭითა ჩხორიაც" ხომ იმავე ანბანითაა დაწერილი?"

"სად არის ამ უებრო პეტერების ლოგიკა?" - წერდა კ. გამსახურდია.

ი. ჟვანიას ზიზი ინტელიგენციისადმი იქამდე მიდის, რომ იგი სიტყვა "ინტელიგენტს" საგინებლად ხმარობს და გვარწმუნებს: მართალია ქართველი და მეგრული ინტელიგენცია მტერია სამეგრელოს ავტონომიისა და არ მიესალმებაო ჩაის ინსტიტუტის ზეგდომი გადატანას, მაგრამ მას მიესალმებიანო ქართველი მუშები და გლეხები. თუმც კონკრეტულად ი. ჟვანია ასეთი მუშებისა და გლეხების ვინაობას ვერ ასახელებს და არც ჩვენ გვსმენია რაიმე ასეთების არსებობის შესახებ, რომელნიც ესალმებოდნენ მეგრულ ავტონომიას და ჩაის ინსტიტუტის ზეგდომი გადატანას. ქართველი მუშებისა და გლეხებისა რა მოგახსენოთ, მაგრამ გამოიკვია, რომ თვით ზუგდიდის რაიკომის ბიუროს წევრების უმრავლესობაც კი არ იზიარებდა სამეგრელოს ავტონომიის იდეას. ამის შესახებ გაიგავინა წერილი ცკ (ბ)-ში სტალინთან და საქართველოს ცეკაში, აგრეთვე ზუგდიდის რაიკომში. ჟვანიამ სასწრაფოდ მოიწვია თათბირი და დაგმო ეს ვერსია, როგორც "ტროცკისტების" და "მემარჯვენე ოპორტუნისტების" მიერ შეითხინილი ცლისწამება.

ი. ჟვანია გარეგნულად ყოველნაირად ემიჯნება "მაფალიუზმს" ე.წ. "მეგრულ ნაციონალიზმს", თავის მიმდევრებსაც ცდილობს ჩამოაცილოს ეს ლაქა (მაგ. ჭანჭურას), მაგრამ მისი იდეების ანალიზისას ცხადი ხდება, რომ იგი კომუნისტური იდეოლოგიით და პარტიული მანდატით შენიღბული მაფალიუსტია და სხვა არაფერი.

ი. ჟვანია იცავს მეგრულ ენას ოპოზიციონერების ბოკუჩავასა და პირტახიას კრიტიკისაგან, თითქოს მეგრულ ენას არ გააჩნია განყენებული და ჩვეულებრივი აზროვნების გადმოცემის საშუალებები. ეს თავადაზნაურობის ბ რ ა ლ დ ე ბ ი ს

გაგრძელება გვ. 14

დასაწყისი გვ. 9

და პოლიტიკური განზრახვებით მხარს უჭერს აი ამ სახის ნაწარმების დამკვიდრებას ქართულ მწერლობაში. პლურალიზმის მიუხედავად ლიტერატურის ინსტიტუტი ისევე ხელისუფლების მიერ დადგენილ პოლიტიკას იცავს და მას მისაღებად მიაჩნია ლიბერალი გენიტალისტების მომრავლება ქართულ მწერლობაში. „ჩვენი მწერლობის“ მე-10 ნომერში (2013 წლის 17 მაისი) გამოქვეყნებულია თამთა ცეცაძის მიერ ჩანერილი დიანა ძიძიგურის საუბარი იმაზე, რომ ლიტერატურას უხამსობა მოეძალა. იღონდ, ქ-ნი დიანა არსად ახსენებს რომელიმე გენიტალისტ მწერალსა და პოეტს.

ლევან ბებურიშვილის წიგნის რედაქტორს, რუსუდან ბურჯანაძეს თავის წინათქმამში სხვაგვარად უხამდა თქმა იმაზე, რომ ჭირი მოედო ქვეყანას, რომ ხელისუფლება მხარს უჭერს სალიტერატურო იდეოლოგიას, რომ ქართველი ახალგაზრდობის დიდი ნაწილისათვის აღარაფერს ნიშნავს მამულიშვილობა, ქართული წესისა და ადამის მიდევნა. სრული პლურალიზმის დროს ქართველობამ წარმოაჩინა თავისი უძღურება საკუთარი ქვეყნის პატრონობაში. თსუ-ს ენისა და ლიტერატურის კათედრებმა უმკაცრესად უნდა გაილაშქრონ ამ ჭირის წინააღმდეგ. საქართველო მეტად სუსტი და სიავეში მყოფი ქვეყანაა და მან თავს არ უნდა მისცეს ასეთი ფრივოლურობის ნება.

სხვადასხვა წლებში ლიტერატურის ცენზიან წარმომადგენელთა მიერ დაინერგა გამოხმაურებები დავით ბარბაქაძის გენიტალისტურ პროზაზე, სახელწოდებით „ტრფობა ნამებულთა“, რომელიც 90-იანი წლების შუიდან იხილა მკითხველმა. ბარბაქაძეს მისივე მიზანა ჩიტირეკია კალმოსების ლაშქარმა და რა დაინერგებოდა, თქმა აღარ უნდა. ქართულენოვანი ინტერნეტის გაჩენა 90-იანი წლების ბოლოს აღინიშნა გენიტალისტური პროზისა და პოეზიის დამკვიდრებით. ერეკლე დეისაძის „საიდუმლო სირობის“ გამოსვლამდე დიდი ხნით ადრე იყო გამოსული დავით ბარბაქაძის „ტრფობა ნამებულთა“. დეისაძეს მრეელი საცემად დასდევდა და ის იმალებოდა. ბარბაქაძის ნაწერის გამო კი ჩქამი არ გაუღია, არც მრეელს და არც არავის. წარმოვიდგინოთ, მორალისტობის რა კორიანტელს დააყენებდნენ ლიბერალები, ზვიადის მომხრე მწერალს რომ დაენერა გენიტალისტური რომანი ან მოთხრობა. როგორ თავს გამოიდებდნენ ლიტერატურის პროფესორები ეროვნული მოძრაობის საძაგებლად. სხვას არ შეარჩენდნენ ამას. თავად კი ერეკლეიან, როგორც მოესურვებათ. მათი ნაწერები ძალიან ჰგავს ერთმანეთს. სახელ-გვარის გარეშე რომ გამოვიდეს ამათი ნაკალმევი, ერთი ავტორისა გეგონება ყველა ეს ტექსტი. არსად ჩანს ავტორთა თვითობა, ფიქრი სიღრმე და ტრაგიზმი. სწორად მსჯელობს ბ-ნი ლევანი, რომ „თანამედროვე ლიტერატურის დიდი ნაწილი ერთი ზერელე მწერლის ხელიდან გამოსულ ტექსტებს ჰგავს. იქნებ ვინმემ აგვიხსნას, რა სტილური თავისებურებებით განსხვავდება ლაშა ბუღაძის პროზა ბესო ხვედელიძის პროზისაგან, ანდა დ. ქართველიშვილის ნაწარმოებები თეონა დოლენჯაშვილის ნაწარმოებებისაგან?“ (გვ. 75).

განა მხოლოდ მწერლობაში არის ასეთი უიდეობა. ასევე სათეატრო ხელოვნებაშიც. თეატრებში იდგება სიძვის სპექტაკლები. აქაც სიტყვების რახარხია: „ვირტუალური ტრაგედია“, „ტრანსცენდენტალური პერფორმანსი“ და ა. შ. მწერლობა და თეატრი აღარაა დიდ განმანათლებლურ პაიდეასთან ზიარებაში. ქართულმა თეატრმა დიდი წვლილი შეიტანა 1992 წლის უბედურებაში. შემდგომ წლებში კი თეატრი იქცა პოლიტიკის ნაწილად, ხელისუფლების იდეათა დამცველად.

წიგნის დასაწყისში ლევან ბებურიშვილი ეხება დიდად საჭირობოტო საკითხს. ესაა მწერლის მონაწილეობა საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. 90-იანი წლების დამდეგიდან დამკვიდრდა აზრი, რომ მწერალი არ უნდა ერეოდეს საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. ეს კომუნისტურ რეციდივად და საბჭოთა ტოტალიტარიზმის გადმონაშთად იქნა მიჩნეული. ნეოლიბერალი მწერლები კი არსებული პოლიტიკური სისტემის დამცველებად გადაიქცნენ, რამაც დაგვანახა ზემოაღნიშნული აზრის მცდარობა. გაქრობის საფრთხის წინაშე მდგარ საქართველოში მწერალი არ შეიძლება იყოს მოსერიე და თავს არ უნდა არიდებდეს საერთო საქმეს. ქართველი მწერალი ვერ იქნება ასოციალური საქვეყნო ჭირის უამს.

რომ შეეკითხო ზაზა ბურჭულაძეს, ლაშა ბუღაძეს, აკა მორჩილაძეს, ერეკლე დეისაძეს, დავით ბარბაქაძეს და სხვებს პოსტმოდერნიზმის ფილოსოფიაზე, დარწმუნებული ვარ, ვერაფერს იტყვიან. რომ ჰკითხო მათ, მიეკუთვნებიან თუ არა რომელიმე ლიტერატურულ მიმდინარეობას, ან ქმნიან თუ არა თავად რაიმე მიმდინარეობას ქართულ მწერლობაში, ასევე ვერაფერს იტყვიან. პოსტმოდერნიზმი მათთვის არის ძახილი თავამებულობისაკენ, ლიტერატურული კეთროვნებისაკენ. კიდევ დიდი ხანი რომ გავიდეს, ისინი მაინც არ გასცდებიან თავის თვალსაწიერს. ისევე ისე და ისევე იმაზე დანერენ, რაზეც აქამდე უწერიათ. მათი წარმოსახვა არ გასცდება სქესობრივ ფიზიოლოგიასა და დევეკაციას. ლიბერალთა მწერლების მოგონილია ტუალეტში დაწერილი ლექსები და მოთხრობები. ისინი ხელისუფლებამ გამოაჩინა. ამათი ნაწერები არის შეთანხმება ხელისუფლებასთან. ესაა პათოგენურიობის

გაბრწყინება. ესენი არიან ახალი ყაიდის სადისტები ლიტერატურაში, კოპროლალით შეპყრობილი მწერლები. მათ კალამი ზურგში ჩასაცემ ლახვრად უქცევიათ. მწერალი არ გადის ხალხში. ის ემალება ყველას. მწერალი არაა ნონ-კონფორმისტი და რებელიზმის (მოჯანყების) იდეის მცველი. მწერალი შოუმენია და ჯამბაზი. მას არ ალღელებს თავისი ქვეყნის უბედურება და ამავე დროს ტელევიერს გამოკერებულა. ლიბერალ მწერალს უხარია ქართველთა უხეირობა, ესახელება ქვეყნის ასეთი არნახული დაცემა. მისი კოსმოპოლიტობა სინამდვილეში მისვე ფეხებზემკიდობისა და ანგარების დასაფარი იონია. ყველაზე დიდი უბედურება პოსტსაბჭოთა საქართველოს ისაა, რომ ქართველობა იყო და არის კოლექტიური შევარდნაძე და კოლექტიური სააკაშვილი. ბოლო წლებმა ეს კიდევ ერთხელ დაადასტურა. ვერც ერთ საკითხზე ვერ იქნა მიღწეული კონსენსუსი. ქართველობა არის ერთადერთი ხალხი, რომელმაც სრული პლურალიზმის გარემოშიც ისევე მონობა არჩია. ქართველი შეეჩვია უსაზრისო ცხოვრებას. მან უარი თქვა კავკასიელობაზე, თავის ვინაობასა და ფესვებზე. არა აქვს ქართველს პანკავკასიური შეგნება. ყასიდი მოთქმით წერენ რუსეთ-ჩეჩნეთის ომებზე, აფხაზეთისა და ქართლის ჩრდილოეთის დაბრუნებაზე. განა მართლა აფიქრებთ ეს საკითხები. ზვაობას იხელებენ, ჭიას იხარებენ. თავს იტყუებენ მთელი ცხოვრება, რადგან არ იციან ცხოვრების საზრისის მოძიება, არ შეუძლიათ ერთურობის მოსმენა. ლიბერალებმა სტალინური რეპრესიები თავის სამუდამო აღიბად აქციეს

ლევან ბაბურიშვილი

და გაიბოგინეს. ნებისმიერ კრიტიკას ისინი საბჭოთა აზროვნების ვერდაძლევას უწოდებენ და 20 წელზე მეტი თავს აჩვენებენ, რომ რაღაც აქამდე უნახავი იციან.

საქართველოში ყველა დაწესებულება მიმართულია იმისკენ, რომ ქართველი შეეგოს უწინდურებას და ის ცხოვრების ერთადერთ წესად მიიჩნიოს. ამიტომ იქცა ყოველივე ქართული ბილწობის სინონიმად. ქართველმა თავისი ავაზაკობის თავისუფლებას მამული შესწირა და კიდევ სხვებს აგინებს წლობით.

ნამდვილი კრიტიკა სულ სხვა რამ არის და ამას ვხედავთ ლევან ბებურიშვილის წინამდებარე წიგნში.

ბ-ნი ლევანი აღნიშნავს, რომ ლიბერალები აკრიტიკებენ გალაკტიონს. აქ ერთი რამ მინდა დავამატო: გალაკტიონის, ილიას და სხვათა განქიქება ბერჯერ გასმენილა ლიბერალთა მხრიდან, მაგრამ ესეცა, რომ ისინი ცდილობენ დიდ ლიბერალებად და თავის იდეურ წინამორბედებად წარმოაჩინონ გალაკტიონი, ვაჟა-ფშაველა, ილია. თუ დასავლეთში პოსტმოდერნიზტმა ფილოსოფოსებმა მოახდინეს პაიდეგერისა და ნიცშეს პროფანირება, საქართველოში ლიბერალებმა მოახდინეს ვაჟა-ფშაველას, გალაკტიონის და ილია ჭავჭავაძის პროფანირება. პაიდეგერსა და ნიცშეს ისინი ვერ შესწვდნენ.

დაბეჭდა ერეკლე დეისაძის „საიდუმლო სირობა“ ჟურნალ „ცხელი შოკოლადის“ სალიტერატურო დანართში. დეისაძის ეს ნაწერი როსტომ ჩხეიძისთვის მისაღებია. ეს ექსპრეს-ინტერვიუ არის მისი რევერანსი გალაკტიონ ნეოლიბერალ მწერალთადმი. ჩხეიძეს ერთი ფეხი ლიბერალების დასში უდგას და მეორე ფეხის დადგმას ეროვნულ ძალთა შორის ლამობს. ნამეტურ გაიბოგინეს ნეოლიბერალმა მწერლებმა. ამ ერეკლე დეისაძეს, ამ ზაზა ბურჭულაძეს და მათ მიმბაძავეებს არავინ ჰყავთ, რომ შეუძახონ მათ? რაებს სწერთ თქვენს დედებსა და მამებზე? რას ფიქრობთ და რა გამოგიფენიათ?

ბ-ნ ლევანს მოჰყავს ამონარიდი(გვ. 17) დიდი კრებულიდან „საქართველო ათასწლეულო გასაყარზე“ (2005). აქ გია მირზაშვილი ნახევარგვერდიან შენიშვნაში (გვ. 336) წერს, რომ „უგემოვნო, უტიფარი, უნიჭო, უბერი ადამიანია საქართველოს სიმბოლო. შემცბარი, უგუნური, ბოლმინანი გამოხედვაა საქართველოს სიმბოლო...“. ეს ითქმის საბჭოთა საქართველოს გასაშავებლად, მაგრამ იგივე ამონარიდი მისადაგება იმ ლიბერტარიანელ მწერლებს, რომელთა ნაწერებსაც ლევან ბებურიშვილი აკრიტიკებს თავის წიგნში. უნიჭობა, უტიფრობა, ბოლმინანი გამოხედვა ამათი ინახოს! დიახ, ისინი არიან ნეოლიბერალური საქართველოს სიმბოლო. წლობით ტელეეკრანს გამოკერებულნი ისინი უზნობენ იმაზე, რაც არ იციან არც თეორიულად და არც ისტორიულ ჭრილში. 90-იანიწლების შუიდან ნეოლიბერალმა და პოსტმოდერნიზტმა სწობურმა ინტელექტუალებმა წლობით იბოგინეს. ამათთვის სწობობაც კი დიდი კომპლიმენტი. 2004 წლიდან კი მათი ზეობის ხანა დადგა. ხელისუფლება მათ დიდ ავალს აძლევდა. ამ ინტელექტუალთა შორის იყვნენ ფილოსოფოსნი, ისტორიკოსნი, მწერალნი, პოეტნი. რა შექმნეს მათ ქვედ დასადები? რა გარდაქმნეს მათ თავისი სიტყვით? სად რა ხნული გაავლეს და ვინ დგას მათ განაკვალში? მათ გავლილზე დარჩა მხოლოდ სიცრუე და კაცთმოძულება. ამისკენ მიდიოდნენ ისინი 20 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში? ეს ხომ ქართული ნეოლიბერალიზმის კრახია? ქართული ლიბერალური პოლიტიკა ვერ დამკვიდრდა. ქართველთა აგორა ვერ იშვა. რამდენი დაიყბედეს ღია საზოგადოებაზე, აზრთა გაზიარებაზე, ჰუმანიზმზე ნოდარ ლადარიამ, გია ნოდამ, ლაშა ბაქრაძემ, გიგა ზედანიამ და სხვებმა. ისინი არასოდეს არავის უსმენენ. ისინი არად აგდებენ და ქვეყანას უმაღავენ დასავლეთის დასავლელ კრიტიკოსებს. ისინი დასცინიან ყველას. ღია საზოგადოება არის ილუზია. მისი ილუზორულობა სულ უფრო აშკარა ხდება მასებისათვის. ადამიანის აზრად აგდება იქცა ლიბერალთა გამოცემული წიგნები: „დემოკრატის განვითარება საქართველოში“, „ცნობარი აქტიური მოქალაქისათვის“ და მისთანანი. ნეოლიბერალთა რადიკალიზმი და იმის მტკიცება, რომ ყველაფერი 2004 წლიდან დაიწყო და მანამდე არა ყოფილა რა, არის ნაქეზებულ პროვინციელთა შაბაში და მეტი არც არაფერი. ლევან ბებურიშვილის წიგნში (გვ. 19) მოყვანილია გიორგი მაისურაძის მსჯელობა, რომ „ქართული ისტორიოგრაფიის, ლიტერატურის(მცოდნეობის, ხელოვნებათმცოდნეობის, ფილოსოფიის დონე არათუ საერთაშორისო სტანდარტებთან ახლო ვერ მიდის, არამედ უბრალო კრიტიკასაც ვერ უძლებს“.

რომელი საერთაშორისო სტანდარტების სახელით უარიყოფა წარსულის ნაშუშკარი? ეს ხომ კრიტიკანობაა? რა ვერ უძლებს უბრალო კრიტიკას? განა საბჭოთა დროს არ შეიქმნა სახელოვან ქართველ ისტორიკოსთა შრომები? საბჭოთა ქართულ ლიტერატურაში ხომ ჰყავდა თავისი მეტრები? საბჭოთა ქართულ ფილოსოფიაშიც იყვნენ სოლიდური კომპეტენციის მქონე მეცნიერნი - ზურაბ კაკაბაძე, ანგია ბოჭორიშვილი, კოტე ბაქრაძე, მერაბ მამარდაშვილი. ჩვენი თვალსაწირო თანამედროვენი არიან ზურაბ კიკნაძე და ზაზა ბურჭულაძე. ნოდარ ლადარისა, გიგი თევზაძის, გიგა ზედანიას, გია ნოდისა და ქართული ლიბერტარიზმის სხვა იდეოლოგთა შრომები ხომ დგას საერთაშორისო სტანდარტებთან ახლოს? მაჩვენეთ რა შექმნა ლიბერტარიანელ ფილოსოფოსთა, ისტორიკოსთა და ხელოვნებათმცოდნეთა დასმა საქართველოში? სასათბურე პირობები ჰქონდათ შექმნილი. შევარდნაძის დროიდანვე გრანტებს იღებდნენ. ბევრი მათგანი „მოქალაქეთა კავშირის“ წევრი და პრეზიდენტ შევარდნაძის სტიპენდიატი იყო. უცხოეთშიც იარეს სამოსნავლოდ. ისინი გაიზარდნენ შევარდნაძის უბეში და ადრევე შეითვისეს მაშინდელი დროის ყველა უკეთურება. სააკაშვილის მოსვლის შემდეგ მათ დაეკისრათ ხელისუფლების ფილოსოფიური, იდეური გამართლების მისია. მიიღეს კათედრები, ადმინისტრაციული პოსტები უნივერსიტეტებში, სამინისტროებში. მათ იარეს უცხოურ მივლინებებში. რა შექმნეს მათ? რაიმე დაიდო მათგან დემოკრატიაზე დაწერილი კონფორმისტული და ეპიგონური წიგნების გარდა? კომპარტიის ნომენკლატურა შეიცვალა მეტად გაახალგაზრდავეული ლიბერალური ნომენკლატურით. მეფის ოხარნიკისგან ნადვენ, კატორღამოვლილ პირველი თაობის ბოლშევიკებს 1917-30 წლებში ჰქონდათ რწმენა. ქართველი ლიბერალების პირველივე თაობა კი არის საიგავო ლაჩარი, პოლიტიკური მედროვე, უსინდისო მომხმარებელი. მას არ ჰქონია და არც ექნება ლიბერალიზმის რწმენა. თავის განათლებას ის თავისივე ანგარებისა და სიმდაბლის გამართლებას ახმარს და სულ ესაა.

დასაწყისი გვ. 12

სთვლიდაო. ყოველივე ამას იგი "ველიკოდერჟავინკულ" შოვინიზმს უწოდებს (ოლონდ სიტყვა "ქართულს" არ ნმარობს). ბოლოს ი. ჟვანია ბოკუჩავას ამარცხებს და პარტიიდან ვარიცხავს.

რამდენადაც სამეგრელოს მოსახლეობის უმრავლესობა წინააღმდეგი იყო ავტონომიის გამოცხადებისა, საქართველოს ბოლშევიკური მთავრობა იძულებული იყო ელიარებინა, რომ "თავად შეეცადოს არ სურთ სამეგრელოს ოლქი". ამან მთლად გააცოფა ი. ჟვანია. იგი წერს: "როდესაც 1893 წელს სამეგრელოს თავადაზნაურობამ და სამღვდლოებამ თავის ყრილობაზე გამოიტანა დადგენილება მეგრული ხალხის სახელით სამეგრელოს სკოლებში მეგრულ ენაზე სწავლების აკრძალვის შესახებ, იგი ქრისტეს სარწმუნოების სახელით მოქმედებდა, რათა მეგრელები ათეისტებად არ ქცეულიყვნენ, ამიტომ აკრძალა უწმინდესმა სინოდმა მეგრულ ენაზე სწავლება. მაშინ ამ საქმეს ხელმძღვანელობდა "მეგრული" თავადი გრიგოლ დადიანი, გურია-სამეგრელოს ეპარქიის ეპისკოპოსი. მაშინ გასაგები იყო თუ ეს ხროვა რად ახრჩობდა მეგრულ მშრომელ ხალხს". დღეს კი გაუგებარია, - განაგრძობს ი. ჟვანია, - რად იმეორებენ იგივეს ჩვენი მთავრობის ხელმძღვანელები.

ჩვენთვის კი გასაგებია ყოველივე. დაინახეს რა ხალხისა და ინტელიგენციის ერთსულოვანი ოპოზიციის სამეგრელოს ავტონომიისადმი, ოფიციალური პირები უკუქცევის გზას დაადგინეს და გული მოუკლეს ჟვანიებს თავიანთი უარით.

საინტერესოა, რომ ი. ჟვანია მარტო მეგრული სეპარატიზმის აღორძინებას როდი აპირებდა, არამედ სვანურ სეპარატიზმსაც უყრიდა საფუძველს. ეს მოჩანს პარტიის ზუგდიდის სამაზრო კომიტეტის გაფართოებული პლენუმის მასალებიდან, კერძოდ, ი. ჟვანიას გამოსვლიდან ამ პლენუმზე. უარყო რა ფოთის ოლქის შექმნის შესაძლებლობა, რომელსაც უნდა გაერთიანებინა სამეგრელო, გურია და სვანეთი ერთ ადმინისტრაციულ ერთეულში, ი. ჟვანიამ წამოაყენა ახალი თეზა სვანეთ-სამეგრელოს ოლქის შესახებ, რასაც იმით ასაბუთებდა, რომ "სამეგრელო და სვანეთი მუდამ წარმოადგენდნენ ერთ ეკონომიკურ და გეოგრაფიულ მთლიანობას, რაც უძირითადესი პრინციპია ამ მხარის დარაიონებისათვის".

პლენუმის კატეგორიულად მოითხოვდა სვანეთ-სამეგრელოს ოლქის ცენტრად ქ. ზუგდიდის გამოცხადებას, ვინაიდან ზუგდიდი იყო და ურის სვანეთის და სამეგრელოს მოსახლეობის უმრავლესობისათვის გეოგრაფიულ-ეკონომიკური, კულტურული და ადმინისტრაციული ცენტრი. ეს გაერთიანება ი. ჟვანიას სიტყვით ხელს შეუწყობდა ჩაის მეურნეობის, ქალაქისა და სხვა წარმოების განვითარებას და ა. შ. ამაზე მან, როგორც ჩანს, სვანეთშიც ბევრი აგიტაცია გასწია, ვინაიდან მიიღო სვანეთის აღმასკომისაგან სპეციალური "მანდატი". სვანეთის მიზანში ამოღება არ გახლავთ შემთხვევითი, ვინაიდან შავრუხვილი რუსიფიკატორები XIX საუკუნისა უსლარი, გოსტორგოვი და სხვანი სვანური ანბანისა და სვანური წიგნ-ლოცვის შემოღებაზეც ოცნებობდნენ. მათმა ღირსეულმა მემკვიდრეებმა ღირსეულად გააგრძელეს მათი საქმე.

ყოველივე ზემოთქმულის შემდეგ, "მაფალუისის" იდეების ქადაგების შემდეგ ი. ჟვანიას არ ავიწყდება "ინტერნაციონალისტის" ნიღბის გაკეთება და ფარისევლურად აცხადებს, რომ "ზუგდიდის პარტიორგანიზაცია" ბოლშევიკურად ამხელდა და აძევებდა ყოველთვის ე.წ. "მაფალუისტებს", ისეთ მეგრულ ნაციონალისტებს, როგორც იყვნენ ექიმი ფ. მდგველი, თ. თორდია, მ. დადიანი და სხვა. მაგრამო - დასძენს ჟვანია, - მას შემდეგ რაც ზუგდიდის რაიკომის ხელმძღვანელობას ჩამოაცილეს ის ხალხი, ვინც ზრუნავდა სამეგრელოს ოლქზე, ეს მაფალუისტები აღადგინეს და მშვიდად მუშაობენ თავიანთ ადგილებზე. საქართველოს სსრ მთავრობის წევრთა პოზიცია ასე თუ ისე გამოვლინდა სამეგრელოს საკითხში, ხოლო ლ. ბერიას პოზიცია გაურკვეველად და ბუნდოვნად რჩებოდა. მისი პოზიციის შესახებ ჩვენ შეგვიძლია ვიმსჯელოთ შემდეგი ფაქტებიდან გამომდინარე. საქართველოს კპ-ს პირველ მდივნად თავის დანიშნვის შემდეგ ლ. ბერიამ მოსთხოვა ჟვანიას ოფიციალური ანგარიში სამეგრელოს საკითხის შესახებ და მოითხოვა მისგან ინფორმაცია, თუ რომელი რაიონებისაგან აპირებდა ი. ჟვანია სამეგრელოს ოლქის შექმნას.

ი. ჟვანიამ დაწერა ანგარიში, რომელშიც ჩამოთვალა ეს რაიონები: ზუგდიდის, წალენჯიხის, ჩხოროწყუს, ხობის, სენაკის, ნაწილობრივ მარტვილის, აბაშისა და ფოთის. თან დაურთო აგრეთვე ოქმები და ანგარიშები ბიუროს სხდომებისა და პლენუმებისა. აგრეთვე წერილები სხვადასხვა ინსტანციებში. ამის შემდეგ ბერიას არავითარი რეაქცია არ ჩანს, თუმცე ჟვანიამ მას და მახარებელს კიდევ გაუგზავნა წერილები, მაგრამ, ჩვენი აზრით, ბერიას რეაქციაზე ყველაზე უფრო ნათლად მეტყველებს ის ფაქტი, რომ ამის შემდეგ მალე გაანთავისუფლა ჟვანია ზუგდიდის რაიკომის პირველი მდივნობიდან, ხოლო შემდეგ 1937 წლის "წმენდაში" მოაყოლა და მოსპო (ცხადია, ეს მისი პატრიოტიზმის შედეგი კი არ იყო, ასე სჯობდა მისი კარიერისათვის:

დისკრედიტირებული საქმის და დისკრედიტირებული კაცის განიგება).

ამით დაესვა წერტილი ყბადაღებულ "სამეგრელოს საკითხს", მაგრამ როგორც ვთქვით, არა სამუდამოდ, უკანასკნელ ხანებში სამეგრელოს ზოგიერთ რაიონებში (რომლებიც დღეს ე.წ. აფხაზეთის ასსრ-ში შედიან) თავი წამოყო ისევე სეპარატისტულმა განწყობილებებმა. რა არის ამის მიზეზი?

ჩვენი აზრით, ერთ-ერთი უმთავრესი მიზეზია უკულტურობა, უმეცრება, ჰუმანიტარული განათლების სისტემის დაბალი დონე საქართველოში, განსაკუთრებით პერიფერიებში. სხვაგვარად ვერ შეაფასებ ვინმე ჯოჯუას წერილს გუდაუთის გაზეთ "ბიფში" და დგებუაგას წერილს ხობის გაზეთში.

დღევანდელი საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობამ არ იცის თავისი ეროვნული ვინაობა, თავისი ერის ისტორიული წარსული, ვინაიდან არვინ ზრუნავს მისთვის ამგვარი ცოდნის მიწოდებაზე. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, სამეგრელოს ყველა რაიონს აქვს საკუთარი გაზეთი, მაგრამ ჯერ არ ყოფილა შემთხვევა, რომ ამ გაზეთებს მოკლედ, პოპულარულ ფორმებში მაინც განემარტოთ მოსახლეობისათვის, თუ რას ნიშნავს ტერმინი "საქართველო", "ქართველი", "მეგრელი", "იმერელი" და სხვა. ან დაეებტოდოთ მოკლე ცნობები საქართველოს ისტორიის შესახებ. უფრო მეტიც, არა თუ რაიონების, თბილისის მოსახლეობის უმრავლესობას, ალბათ, არ გააჩნია წარმოდგენა იმის შესახებ, თუ რა იყო სამეგრელოს სამთავრო, ლეგან დადიანის კარი. ბევრმა არ იცის მაგალითად, რომ ქართული კულტურა ყოველთვის იყო ერთადერთი კულტურა სამეგრელოში, ხოლო ქართული ენა გაბატონებული იყო თვით ცალკე სამთავროს გამოყოფის შემდეგაც, როგორც მთავრის კარზე, ისე ეკლესიაში, ისე წარჩინებულ ოჯახებში, რომ მეგრელობა აკად. ბერძენიშვილის თქმით შუასაუკუნეებში კულტურულად არც კი არსებობდა. ქართული იყო სახელმწიფო და სამხედრო ენა სამეგრელოს სამთავროსი. მეგრული ენა უფრო ხალხის სალაპარაკო ენა იყო.

მეგრულის ესოდენ წამოწევა დღევანდელ სამეგრელოში გამოიწვია ეკლესიისა და თავადაზნაურული ნოდების, ინტელიგენციის ხელოვნურმა განადგურებამ, კულტურის დაცვამ, განათლების შეფერხებამ.

მაგალითად, კითხვაზე: რომელ ენაზე ლაპარაკობდა ცოტენ დადიანი? თანამედროვე საქართველოს თვით განათლებული კულტურული ადამიანების უმრავლესობაც ალბათ მოგიგებთ, რომ იგი ლაპარაკობდა მეგრულ ენაზე, ამასთანავე ყველა დარწმუნებულია, რომ ცოტენ დადიანი "მეგრელად" თვლიდა თავს ასეთ უმეცრებას კი ინვესს საქართველოს ისტორიის, როგორც საგნის, ფაქტიური გაუმეცრება ჩვენს საკლებში, ჩვენი ისტორიის პოპულარიზაციის მცირე მასშტაბზე; რაც ძალზე შორს მიმავალ მიზნებს ისახავს, ამ კოლექტიური უმეცრების ორგანიზატორები ხელმძღვანელობენ ჯორჯ ორუელისეული ლეგენდარული სახელმწიფოს უმთავრესი დევიზით: "უმეცრება ძალაა". მართლაც და დიდი იარაღია უმეცრება, როდესაც გინდა მიელი ერი გადაგვარო, დაუკარგო მას თვითცნობიერება და დაიწყო თავისი ეროვნული ვინაობა, კუთხებდა დაანანევრო, ყოველივე ამას უმეცრების დაწერვის გარეშე ვერაფერი შესძლებ.

მეგრული სეპარატიზმი წვეთი წყალივით ჰგავს აფხაზურ და მუსულმანურ-მესხურ სეპარატიზმს. სამივე შემთხვევაში ერთი და იგივე საქმესთან გვაქვს საქმე. ვინც კარგად იცნობს საქმის ვითარებას, მისთვის ცხადია, რომ ამგვარი სეპარატისტული იდეების მატარებელი ყოველთვის უკულტურო, ბნელი ადამიანები არიან. რომლებიც თავის უმეცრებაზე აგებენ თავის "დოქტრინებს". მაგ. ერთ-ერთი მუსულმანი - მესხი (სარვაროვი) ამტკიცებს, თითქოს მესხებმა I საუკუნეში მიიღეს ისლამი და რომ ისინი I საუკუნეებშივე მუსულმანები იყვნენ, მაგრამ საკმარისია აღაშინანა მიიღოს ელემენტარული განათლება, რომ იგი ამგვარ სეპარატიზმს გამოხსნა და ემიგრება. მაგალითად ნამდვილ მუსულმან მესხთა შორის საშუალო და უმაღლესდამთავრებულნი ერთხმად აღიარებენ, რომ ისინი ეროვნებით ქართველები არიან. ნერა-კითხვის არ მცოდნენ და უნიგურნი კი როგორც წესი, თურქებად თვლიან თავს, ვინაიდან ვერ გაურჩევიან ერთმანეთისგან ეროვნება და რელიგია. სიტყვა "თურქი" მათთვის მაჰმადიანის სინონიმია. ასევე აფხაზეთშიც. ნამდვილი და კეთილსინდისიერი აფხაზი მეცნიერები აღიარებენ, რომ არასოდეს აფხაზეთს არ უარსებია, როგორც დამოუკიდებელ ეროვნებას, რომ არ არსებობდა აფხაზური კულტურა, დამწერლობა, აფხაზური ეკლესია, რომ აფხაზეთის ისტორია, იგივე დასავლეთ საქართველოს ისტორიაა, რომ აფხაზეთის კულტურა ისტორიულად იგივე ქართული კულტურაა, რომ აფხაზეთს არასოდეს ჰქონიათ სხვა სახელმწიფო და სამხედრო ენა გარდა ქართულისა, რომ აფხაზეთის ტერიტორიაზე მდებარე კულტურის ძეგლები ქართული კულტურის ძეგლებია და რომ ადილეურ აფსუური ელემენტი და მისი ენა XVII საუკუნიდან წამოეძალა დღევანდელ აფხაზეთს, რაც გამოიწვია საქართველოს სამეფოს დაცემამ და დაქინებამ, კუთხებდა დაქუცმაცებამ. დღეს უკვე სადაო აღარ არის, რომ აფხაზეთი ქართული, ქრისტიანული კუთხე

იყო XV საუკუნემდე, ხოლო XV—XVII საუკუნეებში ე.წ. "მთის ჩამონოლის" ანუ ჩრდილოეთ კავკასიური ტომების ჩამოსახლების შედეგად მოხდა ქრისტიანული ქართული აფხაზეთის კვლავ წარმართობად მიქცევა, ამავე დროს მოხდა ეთნიური შეცვლა, ქართული აფხაზეთისა ადილეურ, არაქართულ აფხაზეთად (ნ. ბერძენიშვილი, პ. ინგოროყვა).

ოსმალებმა გამოიყენეს (ადლერის მხრიდან) დასავლეთის მთიანეთის აფსუები აღმოსავლეთ-სამხრეთი აფხაზეთის დასამორჩილებლად და ქართული ფეოდალური აფხაზეთის კვლავ მისაქცევად, მაგრამ აფხაზეთის თავადაზნაურობა კვლავ მეტი ტრადიციების ერთგული დარჩა. მან შეინარჩუნა ქრისტიანობა და ქართული ენა, იგი ქართველობდა განსხვავებით აფსუების მდებრიო ნოდებისაგან, რომლისთვისაც უცხო იყო ქართული ელემენტები. დღევანდელი გაბატონება ადილეური ელემენტისა გამოწვეულია, აგრეთვე თავადაზნაურობისა და ეკლესიის მოსპობით, რომელიც იყო მატარებელი ქართული ელემენტისა. ამას უარყოფილ მხოლოდ მტრის მიერ დაქირავებული პროვოკატორ-სეპარატისტები, რომელთაც მძლავრი მხარდაჭერა აქვთ მოსკოვის ზოგი "ამხანაგის" მხრიდან.

დღევანდელ მეცნიერებაში გარკვეულია, რომ თანამედროვე ქართული და მეგრული წარმოადგენენ ერთი საერთო პროტოქართული (მარის ტერმინოლოგიით ე.წ. აფეტური) ფუძე-ენის ორ განმეტობას, რომელთაგან ერთი (ქართული) გახდა სამხინგობრო ენა, ხოლო მეორე (მეგრული) შემორჩა დასავლეთ საქართველოში, როგორც ხალხის სალაპარაკო ენა, ისევე როგორც იტალიაში ე.წ. ლოკულორული და კამპიდანური, გერმანიაში შვაბური, ზემო საქსონური და ა. შ., რომელნიც უფრო მეტად განსხვავდებიან გერმანულისაგან, ვიდრე მეგრული ქართულისაგან.

ამასთან ყოველივე ზემოთქმული იმას როდი ნიშნავს, რომ ჩვენ დავაკნინოთ მეგრულის მნიშვნელობა ქართული ენის განვითარებაში, მეგრული ქართველური ენაა, მასში შემორჩენილია უძველესი პლასტები პროტოქართული ფუძე-ენისა, აგრეთვე ძველი ქართულისა, აი, რას ამბობდა მაგალითად, აკაკი წერეთელი: "მეგრული დღეს სალაროა ნამდვილი ქართული სიტყვებისა. აღმოსავლეთ საქართველოს დაჰკარგვია ნამდვილი ქართული სიტყვები, მათ ნაცვლად სომხურ-თათურ-სპარსული შემოვილია, რომელიც ქართველის ყურს ცუდად ეჩხირება და გულსა სწყინს და მეგრულ ენაში კი შემონახულან მარგალიტად ის ძველი სიტყვები. ჩვენ ვურჩევთ ჩვენს მეგრულ-მნიგობრებს მეტი ყურადღება მიაქციონ მეგრულს, რომ იქიდან ამოკრებილი სიტყვებით შეივსონ დღეს მათი ძელახული ქართული ლექსიკონი". მე გგონი ახალ დროში კონსტანტინე გამსახურდიამ და სამეგრელოდან გამოსულმა სხვა მეგრელებმა შესანიშნავად აღასრულეს აკაკის ეს ანდერძი თავიანთ შემოქმედებაში.

ალბათ ჟვანიასათვისაც ვინმეს რომ ესწავლებინა თავის დროზე საქართველოს ისტორია, იგი თავის სეპარატისტულ ბოდვებს არ აჰყვებოდა. თუმცე საქმეს ის ართულებს, რომ ზემოთ ჩამოთვლილ სამივე ტომის ხალხშიც შეიძლება შევხვდეთ უმაღლესდამთავრებულ და ასე თუ ისე განათლებულ ადამიანებს, რომლებიც შეგნებულად აყალბებენ ისტორიას და სარგებლობენ რა მასების სიბნელით, შთაუნერგავენ მათ სეპარატისტულ იდეებს. ასეთი შენიღბული პროვოკატორები მტრის ნაქეზებით მოქმედებენ და მისგანვე ზურგამაგრებულნი სარგებლობენ სრული დაუსჯელობით. საჭიროა მათი გამოვლენა და მხილება.

ამავე დროს ზოგიერთი ფსევდოინტელიგენტი ჩვენებს, რომელიც ბრტყელ-ბრტყელ ფრაზებს არ იმურებს საქართველოს სადიდებლად, ხანგამოშვებით ასეთ "თეორიებსაც" ავითარებს: "რა ესაქმებათ მეგრელებს ქართულ ეროვნულ მოძრაობასთან, რა მეგრელების საქმეა საქართველოს ტკივილები, მეგრელების გაკეთებული ქართული საქმე ვის უნახავსო". თუმცე ასეთები უპირატესად ის მედროვენი არიან, ორ სკამზე ჯდომას რომ ცდილობდნენ და ორ ბატონს რომ ემსახურებოდნენ, და ასეთ "თეორიებსაც", ალბათ ჩვენი მტრების სავალდებულო ავითარებენ. სწორედ ასეთნი ცდილობენ შეათავსონ "პატრიოტული მოღვაწეობა" მტრის აგენტობასთან. მსგავსი ვანაპატრიოტების მიზეზით, სამეგრელოს ენგურსგადამა ნაწილში სამურზაყანოში, მეგრელთა შორის უკვე შეინიშნება დაბნეულობა და უკმაყოფილება, რაც შეიძლება მეგრულ სეპარატიზმში გადაიზარდოს, რაც საბოლოო ლახვარი იქნება საქართველოსათვის. ქართული ეროვნული შეგნება ხომ ყველაზე დაბალ დონეზეა სწორედ დღევანდელი "აფხაზეთის" ასსრ-ს მკვიდრებში. სამურზაყანოც ხომ "აფხაზეთად" ითვლება 1921 წლის შემდეგ. თუმცე იქ აფხაზური მოსახლეობა 1 პროცენტსაც ვერ აღწევს, ხოლო ის დაუფარავი ანტიქართული აგიტაცია, რომელსაც ჩვენი მტრები ენევიან აფხაზეთში, იქაურ მეგრელობაზე უდიდეს გავლენას ახდენს და გზას უხსნის მათ "გააფხაზეთისა" და "გამეგრელებისაკენ".

1981-1989 წ.
* წერილი გადმოებჭილია გაზეთიდან "ლიტერატურული საქართველო", 1989 წლის 3 ნოემბერი

რუსეთ - უკრაინის ომის პერიპატია

თითქოს უკრაინაში რუსეთმა კვლავაც გაიმარჯვა - სრულად განმეორდა აფხაზეთის სცენარი და ასე შემდეგ... მაგრამ მოდით სხვა რაკურსით შევხედოთ. თუ კარგად დააკვირდებით ძალიან ნელა, მაგრამ მაინც მიმდინარეობს რუსეთის იმპერიის დემონტაჟი. ჯერ იყო და აღმოსავლეთ ევროპა გაანთავისუფლეს, მერე ბალტიისპირეთმა უშველა თავს, საქართველომ დროებით კი დაკარგა ტერიტორიის ოცი პროცენტი, მაგრამ დანარჩენმა საქართველომ, როგორც იქნა უგანა რუსულ ჩექმას, აზერბაიჯანმა მართალია ფრთხილად, მაგრამ გეზი თურქეთთან ინტეგრაციაზე აიღო, შუა აზიაში, თურქმენეთი გაშპა - ამკარად სამუდამოდ, ჩეჩნეთში და დაღესტანში ჩატარდა "გენერალური რეპეტიციები", უკრაინამ დაკარგა ყირიმი, მაგრამ ამკარად სამუდამოდ კარგავს რუსეთის იმპერიის მშობელ ქალაქს (ასე ეძახიან თავად), კიევს, ეს კი ამ რამოდენიმე ხნის წინ თითქმის

წარმოუდგენელი გახლდათ. ამავე დროს უკრაინა-რუსეთის ომმა ხელი შეუწყო უკრაინელების, როგორც ერის საბოლოო ფორმირებას, ხოლო დაღვრილი სისხლი ეს ისეთი დუღაბია, რომელიც უკრაინელებს, საბოლოოდ გადააქცევს პოლიტიკური სუბსტანციის ერთად. ახლა... როგორც ხედავთ პროცესი მიდის და რუსეთი იძულებულია ნელ-ნელა შეეგუოს ახალ რეალობას(როგორც მათ საგარეო მინისტრ ლავროვს უყვარს გამოთქმა),რა თქმა უნდა რუსეთში ხვდებიან ამას, ამიტომაც იბრძვიან, როგორც კუთხეში მომწყვედელი მხეცნი, მაგრამ დრო-ჟამი მაინც თავისას გაიტანს, დაიღვრება კვლავაც ზღვა სისხლი, მაგრამ ბოროტების იმპერიას გადარჩენა არ უნერია და თუ რუსეთში ბოლომდე ვერ გაისიგრძეგანებენ ყოველივეს, ამ ერს (რაც ნამდვილად არ მინდა სხვათა მიზეზთა გამო) ბიზანტიელთა ბედი ელით!

ნოდარ კობახიძე

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის კანცლერს ქალბატონ ანგელა მერკელს

ქალბატონო ანგელა მერკელ ამ წერილის დანერგვა გვიძულა თქვენმა ორჭოფულმა, უზნეო ორმაგი სტანდარტებით ქმედებამ უკრაინის სახელმწიფოში მიმდინარე მოვლენების მიმართ. ჩვენ არ შევუდგებით იმის ახსნას თუ რა ხდება დღეს უკრაინაში, თქვენ ეს ჩვენზედ უკეთესად იცით. ჩვენს აღმფრთხილებას იწვევს თქვენი ლოიალური დამოკიდებულება იმპერიალისტური რუსეთის ფედერაციისა და მისი ველიკოდერჟავინიკული ხელმძღვანელობის მიმართ, რომელიც ამკარა აგრესიას ეწევა რუსეთის მონობის უღლისაგან თავდახსნის, თავისუფლების მოყვარე ქვეყნების წინააღმდეგ. თითქოსდა წარსულს ჩაბარდა ცივი ომის ეპოქა, ორ ბანაკად გაყოფილი მსოფლიო, რუსეთის კოლონიალიზმისაგან თავდახსნის ქვეყნები ესწრაფვიან თავშესაფარი და უსაფრთხოების გარანტიები ჰპოვონ საერთაშორისო ორგანიზაციებში, ევროკავშირსა და ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში განეწიანებინებინ.

გამოაძევა ნაციტური გერმანიის მეხუთე კოლონა - გერმანულენოვანი მოსახლეობა და სამართლიანადაც ისტორია მეორდება, დღეს ნაციტური გერმანიისაგან ნასწავლი ხრიკებით, ამავე „საბაბით“ რუსეთის ერთმოდულე იმპერია ცდილობს კვლავ თავის საცეცხეში მოაქციოს ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკები. გუმიბ ამ „საბაბით“ რუსეთის იმპერიამ საქართველოს ნაგლიჯა თავისი ძირძველი მიწები აფხაზეთი და შიდა ქართლი -ცხინვალის რეგიონი. ამჯერად რუსეთის იმპერიის აგრესია მიმართულია აღმოსავლეთ ევროპის უდიდესი სახელმწიფოს უკრაინის წინააღმდეგ. და ამ გაუგონარ უსამართლობასა და ბოროტებას ცივილიზებული სამყაროს ერთი ნაწილი კვლავ გულგრილად შეჰყურებს, შემოიფარგლება მხოლოდ გაურკვეველი და საეჭვო „სანქციებით“.

მაგრამ საავალალო ისაა, რომ მათთვის ამ გზაზე დღემდის გადაულახავ ბარიერად იქცა გერმანიის სახელმწიფო, რომელიც საეჭვოდ აფერხებს ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების განეწიანებას ამ სტრუქტურებში. ჩვენ, ყოფილი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკების მოსახლეობას გვეგონა, რომ დასავლური ცივილიზაცია დაფუძნებული იყო საერთაშორისო სამართალზე, ზოგადსაკაცობრიო მორალსა და სამართლიანობაზე, მაგრამ ჩვენ და სამსუხაროდ მრავალჯერ გაგზნილდით! ვხედავთ, რომ ვერა ყველაფერი რიგზე, „რაღაც ჰყარს დანისის სამეფოში“...

თქვენზე გულგრილობა და ნაყრუება, ხვალ და ზეგ თქვენსავე სახელმწიფოს დააყენებს ამ დილემის წინაშე, იქნებ რუსეთს სულ აღარ დასჭირდეს „ბერლინის კედლის“ აღმართვა და რუსულმა სამეფროვნამ დროში იერიშის ქალაქ ბონის რატუსის თავზე? ეიფელის კოშკსაც მოიხდენს რუსული ტრიკოლორი! გაფრთხილდით! გამოიჩინეთ ადამიანური თანაგრძობა და ნუ მიატოვებთ რუსეთის იმპერიის ყოფილ კოლონიებს კვლავ იმპერიალისტური რუსეთის ბოროტებასთან პირისპირ!

მაგრამ ამკარაა, ასე არ არის! დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოების ერთი ნაწილი და კერძოდ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა, ნაცელად იმისა, რომ გაეტარებინა რადიკალური ქმედებები რუსეთის იმპერიალისტური აზიურების წინააღმდეგ, ხშირ შემთხვევაში ნაყრუებისა და თვალბინის დახუჭვის პოლიტიკას აგრძელებს. ჩვენ კარგად გვახსოვს გასული საუკუნის მოვლენები, როდესაც ნაციტურმა გერმანიამ „საკუთარი მოქალაქეების დაცვის“ საბაბით მოახდინა, ჯერ ჩეხეთის საზღვრისპირა რეგიონის სუდეტის ანექსია და ოკუპაცია, შემდეგ მთლიანად ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკის დაპყრობა. საბედნიეროდ, ნაციტური გერმანიის დაცემით ჩეხოსლოვაკიის სახელმწიფომ მოახერხა თავისი ისტორიული ტერიტორიის დაბრუნება და იქიდან

და პირუთენელი და გეტყვით შემდეგს: ჩვენთვის არაა გასაკვირი თქვენი ლოიალური, მეგობრული დამოკიდებულება რუსეთის იმპერიასთან და მის დღევანდელ მმართველთან. მიუხედავად იმისა რომ დღეს აღარ არის „გერმანიის ახალგაზრდობის თავისუფალი კავშირი“ - FDJ -საბჭოთა კომკავშირის ფილიალი, თქვენ მანიც რჩებით გდრ „ეიდვიტლერად“! თუ გავრცელებულ ხმებსაც დაეუჯერებთ, თქვენთვის, არც გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მაშინდელი საიდუმლო პოლიცია ყოფილა უცხო... ჩვენში, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებში ასეთი მყარი ფრაზეოლოგიური გამოთქმა დამკვიდრდა - „არ არსებობს ყოფილი“ ...

რეპლიკა

ანა ხეაზარია იხსენებს გაყვარებას

ბესიკ ქუთათელაძე გმირი ყოფილა. კი მაგრამ არ რცხვნიათ იმ ხალხს, ვინც ბესიკ ქუთათელაძის სახელი ანიჭებს რომელიღაც სკოლას? ან მისი ნათესავები არ გრძნობენ თავს უხერხულად? რომელი ტერიტორიული მთლიანობისთვის ბრძოლაში დაიღუპა ბესიკ ქუთათელაძე? აბა, ვკითხოთ ხალხს. საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია მას საკუთარი შვილივით ეპყრობოდა და უდიდესი ნდობა გამოუცხადა. მან კი რა გააკეთა? მან ტელევიზიის ანძა „მხედრონს“ ჩააბარა და მეორე დღეს პატაკის ჩასაბარებლად ჯაბა ოსელიანს ეწვია. ბესიკ ქუთათელაძემ უღალატა ზვიად გამსახურდიას, უღალატა თავისუფლების იდეას და გადავიდა რუსეთისა და ქართველი ბანდიტების მხარეს. მოგვიანებით „ზვიადისტების“ დასასჯელად ყარაყარაშვილთან ერთად შეეუღლდნენ ჩაფრინდა ზუგდიდში და იქ ტყვედ აიყვანეს. რამდენიმე დღეში კი გამოუშვეს. ყარაყარაშვილი კი იყო გამოსაშვები, მაგრამ ქუთათელაძე - არა! ყარაყარაშვილი მტერი იყო, ბესიკ ქუთათელაძე კი კლასიკური ტიპის მოლაღატე. ამის შემდეგ გორთან ახლოს რუსების სამხედროებს იარაღის გადმოცემაზე მოელაპარაკა და ბოლოს რაღაცაზე ვერ მორიდდნენ. შეტაკებისას ბესიკ ქუთათელაძე სასიკვდილოდ დაიჭრა. აი, ეს არის ამ კაცის მთელი ისტორია. ის თანამდებობები კი ზვიად

ალექსანდრე სანდუხაძე

(ეს მიმართა ითარგმნა გერმანულ, რუსულ და უკრაინულ ენებზე და შესაბამის საიტებზეც დაიდო).

გომი ჩიქაპა უზენაესი საბჭოს დეპუტატი, ემიგრაცია

სამთო მომზადების სკოლას ბესიკ ქუთათელაძის სახელი მიენიჭა

„ინტერპრესნიუსი“

ათონელი ბერების წინასწარმეტყველება - რა ელის უკრაინას და რუსეთს

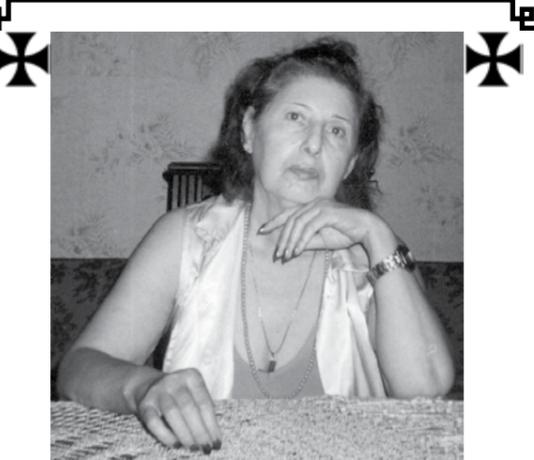
2014-09-03 ითვლება, რომ ათონელი უზუცესი ბერების ბაგეებით ჩვენ მოგვმართავს უფალი და ბერების სიტყვები არის ჭეშმარიტება. ბერს მათი წინასწარმეტყველების ემინია, მაგრამ მას ვერ დაემალება. უზუცესები ალაპარაკდნენ ევროპის შუაგულში გაჩაღებულ ომზე - რა მომავალი ელის უკრაინას და რუსეთს. ბერებმა უკრაინას უწინასწარმეტყველეს უმძიმესი

პერიოდი, რომელიც აუცილებლად დასრულდება ძლიერი სახელმწიფოს შექმნით: „უკრაინას ელოდება მძიმე პერიოდი, მაგრამ ეს დიდხანს არ გაგრძელდება - ღვთის ნებით მას უნერია ძლიერ სახელმწიფოდ ჩამოყალიბება, მსგავსი კიევის რუსეთისა, რამეთუ სულიწმინდა არის კიევთან და ეს განაპირობებს ადამიანებმა. გასული ათწლეულები იყო ამ დიდი ხალხის ლეტალური ძილის პერიოდი“, - ნათქვამია წინასწარმეტყველებაში.

ათონელი ბერების სიტყვებით, რუსეთს დიდი იზოლაცია და კრაზი ელოდება, ხოლო მათი მეფე ტახტს მხოლოდ 2 წელი შეინარჩუნებს. „რუსეთი, მიუხედავად მისი სურვილისა, ააღორძინოს ახალი იმპერია, კრასს განიცდის. მას ელოდება იზოლაცია და ავტოკრატია, მაგრამ რუსი მმართველი ტახტს მხოლოდ 2 წელი შეინარჩუნებს და რუსეთის სახელმწიფოს შემდაგენლობაში დარჩებიან, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოები“, - ამბობენ ბერები. არსებობს ინფორმაცია, რომ ბერები უკრაინის ყოფილ პრეზიდენტს ვიქტორ იანუკოვიჩს აფრთხილებდნენ იმ უამრავ ნიშანზე, რომელიც არსებობდა მასთან დაკავშირებით. პრობლემების ფონზე, იანუკოვიჩი არაერთხელ ყოფილა ბერებთან საბერძნეთში და მათგან მიიღო საშინელი პროგნოზი: „ბერები უკრაინის მეოთხე პრეზიდენტს უწინასწარმეტყველებდნენ 2014 წელს პოლიტიკიდან ნასვლას და უფრო მეტიც, მას ჰქონდა წინასწარმეტყველება მინიერი საქმეებიდან განდგომის შესახებ“.

წყარო: Факты. ICTV

სულთანა

გაზეთ „განმათავისუფლების“ რედაქცია გაუნელებელი მწუხარებით იხსენებს აპრილის თვეში გარდაცვლილ აფხაზეთიდან დევნილ ჟურნალისტსა და პოეტს მარინა ბალიშვილს და შესთხოვს უფალს მისი ტანჯული სულის სამოთხეში დავანებას.

მცლელი კონსტანტინე გამსახურდიას (1891-1975) შემოქმედების მნიშვნელობის დაკვირვებისა და მისი მიზნები

ამას წინათ სოციალურ ქსელ Facebook-ში, hot book challeng (გამონწვევა "ცხელი" წიგნების გამო), გავიყვანი ეროვნული ხელისუფლების წევრის, იგორ ჩხეიძის ვაჟის, დავით ჩხეიძის ასეთ ჩანაწერს:

"ხშირად არის დავა მიხეილ ჯავახიშვილი უფრო დიდი მწერალია თუ კონსტანტინე გამსახურდია. შედარება იმთავითვე არასწორია, საკითხის დასმა არის არასწორი თავისთავად, მაგრამ ჩემთვის როგორც მკითხველისთვის უფრო ახლოა კონსტანტინე გამსახურდია. არ ვიცი რატომ, ხშირად მეზედმეტება სიტყვები, მეყალბება კვანძის გახსნები, ნაძალადევი მედიდურობა... მაგრამ "დიდოსტატის მარჯვენა" იყო პირველი ნაწარმოები, რომელიც ნაკითხვებში უნივერსიტეტში ჩაბარებამდე უკვე მერე ნაკითხვებში მ.ჯავახიშვილი "ჯაყოს ხიზნები", "თეთრი საყელი", "კვაჭი კვაჭანტირაძე"... გასაგებია, შეიძლება მ.ჯავახიშვილის ნიაღვრებით უფრო ღრმად მიდის, "ტიპაჟები" უფრო კარგად ჰყავს ამოცნობილი, მაგრამ ფიქციოლოგიურობა არ არის ჩემთვის ლიტერატურის შეფასებისას განმსაზღვრელი. კ.გამსახურდია პოეტია: ენის, სახის, მუსიკის (რაშიც ეხმარება მეგრული ენის მუსიკალურობა)... შეიძლება ზედმეტობაში გადადის ხშირად, მაგრამ არასდროს არ ეშვება მიწაზე (რაც ლიტერატურაში, ალბათ, მთავარია); ამიტომ "დიდოსტატის მარჯვენა" [უფრო ვიდრე მოგვიანებით ნაკითხვებში "მთვარის მოტაცებამ" და "დავით აღმაშენებელმა" (თავისი უკვე საოცრად დახვეწილი ენით)] მომწონს."

საქართველოს უახლესმა რთულმა ისტორიამ ალბათ ისიც განაპირობა, რომ კონსტანტინე გამსახურდიას შემოქმედება (სხვათა შორის, საბჭოთა, სტალინური და პოსტ-სტალინური კრიტიკის ქარცეცხლგამოვლილი) ახალი კრიტიკის ასთვალა არგუსის მზერაში მოხვდა. თავიდან ამას პოლიტიკური მიზეზები ქონდა: იგი გადატრიალების მომხრე ინტელექტუალებისთვის თითქოს დამნაშავედ გამოცხადდა "ეთნიკური ნაციონალიზმის", "პროვინციული ფაშისტური მოძრაობის (მათი ტერმინებია 90-იანების ეროვნულ-გამნათავისუფლებელი მოძრაობის აღსანიშნავად) რალაცნარი იდეოლოგიური სათავის მიცემისთვის. თანაც მან ხომ ასეთი მიუღებელი შვილი აღზარდა. ამიტომაც ქართული ლიტერატურის ეს კლასიკოსი დამხობილ პრეზიდენტს თითქოს უკან მიაყოლეს. საქართველოს კვლობაზე ერთმა საკმაოდ მაღალი რანგის ინტელექტუალმა, რომელიც ადრე მისი მკითხველი ყოფილა, პირად საუბარში თქვა: ჩემზე ისეთი გავლენა მოახდინა, აზერბაიჯანელებს მოლოტოვის კოქტეილი შევუგდეო. (!) მსგავსი აბსურდი იშვიათად მსმენია. სად წაიკითხა მსგავსი რამ ან სადაა აქეთკენ რაიმენაირი მონოდება მწერლის ტექსტებში. და სხვებმა, ვინც მის წიგნებს კითხულობდნენ, რატომ

არ მოიმოქმედეს იგივე? უკანასკნელ ხანებში სასულიერო პირები თვითღირს გიგნაძე და ლევან მათეშვილი მას არაქრისტიან, არამართლმადიდებელ მწერლად რაცხავდნენ თავიანთ ქადაგებებში. მეტად რთული ამოცანაა განსაზღვრო, რა არის მართლმადიდებელი მწერალი. ალბათ ჰავიოგრაფი? ასეთი ნაწარმოები რომ ნაწარმოვდგინოთ, იგი ისეთივე მკაცრი წესებით და აკრძალვებით იქნება შესრულებული, როგორც ხატი. სავარაუდოდ მათ არ ეპიწნავთ ზოგიერთი გროტესკული სასულიერო პირის ნეგატიური სახე "დიდოსტატში". გარდა ამისა, ისინი ვერ არჩევენ მწერლის და მისი ცალკეული გმირის პოზიციას, რომლებიც თავიანთ სოფისტურ პარადოქსებში მკრეხელურ აზრებს გამოთქვამდნენ:

არადა თავად მწერალი ხშირად პასუხობდა კრიტიკოსებს, ჩემი გმირების ცოდვებს მე ნუ ამკიდებთო. შედარებით ლიბერალური ინტელექტუალების წრე, რომლებიც დასავლურ კულტურას ეზიარნენ, ასევე თავიანთი კონიუნქტურიდან გამომდინარე იხელმძღვანელებს: მათთვის ის, რაც იდეალისტურია, ანუ როგორც ამ პოსტინგის დასაწყისში მოტანილ ციტატაშია "არასდროს არ ეშვება მიწაზე," ყოველთვის საზიფათოა, იგი ფაშისტური საფრთხეა საფრთხეს შეიცავს. იდეალიზმის საფრთხეა ეთნონაციონალისტური მითოპოეტის აღზევება რაციონალურობის უარყოფის ხარჯზე, რასაც მათი შეხედულებით, შეუძლია ფაშისტურად მიგვიყვანოს. ჩაითვალა, რომ მიხეილ ჯავახიშვილი ქართველი ლიბერალისთვის უფრო მისაღებია, რადგან მას თითქოსდა მეტი რაციონალურობა ახასიათებს.

აქედანვე ნამოვიდა "გადაპარტული მწერლების" თეზა, (რომლის ინსპირაციაცაა თავისთავად ძალიან კარგი გერმანისტი ნოდარ კაკაბაძე, ასევე მწერალი ნაირა გელაშვილი და სხვები) რამაც კონსტანტინე გამსახურდიას შემოქმედებაში ფასეული არაფერი დატოვა - მათთვის შეუწყნარებლად მანერულ ენასთან ერთად.

იყო ძალიან კონკრეტული და არც თუ საამაყო მოკლევადიანი პოლიტიკური მიზანდასახულობებიც: მაგალითად 2009 წელს უცნობს (გია გაჩეჩილაძე) "საკნის" პროექტში კედელზე ფლომასტერით მიწერილ ქართველი პროზაიკოსების ხუთეულში კონსტანტინე გამსახურდია არ შეუყვანია. "სიტყვის ოსტატი კარგი, ვთქვათ არის, მაგრამ მეტიც არც არაფერი" - ასეთი კომენტარი გააკეთა უცნობმა. აქ 2 ფაქტორია გასათვალისწინებელი. მან ერთის მხრივ აამა ზვიადის მონინალმდევე ინტელიგენციას, რომელიც საკანს ხშირად სტუმრობდა, მეორეს მხრივ ალბათ ფიქრობდა, ამავე სახელისა და გვარის პოლიტიკოსი, რომელიც აქტიური იყო 2007 წლის გამოსვლებში, ნამეტანი არ აღზვედესო. მანამდე მიხეილ სააკაშვილმა სახელი შეუცვალა კ. გამსახურდიას გამზირს და ისევე პეკინი ქუჩა უწოდა. რატომ გააკეთა ეს? ცხადია, მწერლის მოსახელე ოპოზიციონერი პოლიტიკოსის (ანუ ჩემს) გამო, რომელიც თვალში არ მოსდოდა. "რატომ შევუწყნოთ ხელი მის გაპიარებას, ისედაც შეიძლება რუსები დაეხმარონ და მერე საფრთხეს შეგვიქმნის" - ჰიპოთეტიურად ასეთი იქნებოდა მისი უვარგისი მრჩევლების ლოგიკა. ასე შეუძლიათ საქართველოში ჭრან და კერონ.

არის კიდევ ერთი რამ, რაც სხვა ქვეყნებშიც ახასიათებთ - კერძოდ როგორღაც გაზომონ შემოქმედნი და დაადგინონ, "ვინ უფრო დიდია". ასე მაგალითად, საფრანგეთში გასულ საუკუნეში მუსიკის მოყვარულები ხშირად კამათობდნენ, კულედ დებუისი უფრო დიდი კომპოზიტორი იყო თუ მორის რაველი. ასეთივე სურათი იყო გერმანიაში - გარკვეულ წრეს რისხარდ ვაგნერი სულაც არ მიაჩნდა კომპოზიტორად, არამედ მხოლოდ იოჰანეს ბრამსს თვლიდა დიდ ხელოვნად. თუმც ვაგნერიანელები ასე აგრესიულნი სულაც არ ყოფილან ბრამსის მიმართ. ასეთივე კამათი შესაძლოა რუსეთში ყოფილიყო ტოლსტოისა და დოსტოევსკის შესახებ. გემოვნებაზე არ დაობენ, თუმცა ყველაფერს თავისი როლი და ადგილი აქვს კულტურულ ცხოვრებაში, მის განსაზღვრას კი ნაკლები ემოცია, მეტი მიუკერძოებლობა და განათლების შედარებით მაღალი დონე ესაჭიროება.

კონსტანტინე (უმცროსი) გამსახურდია

ქართული ავიაციის სასულიერო უწყისეურობა

9 სექტემბერს დიდი ქართველის (ამერიკაში ემიგრირებული), ავიატორის, ალექსანდრე ქართველის (ქართველიშვილი) დაბადების დღეა. ალექსანდრე ქართველი ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ავიაციის ერთ-ერთი ფუძემდებელია. მის მიერაა შექმნილი 15-მდე სამხედრო თვითმფრინავი. პირველი- F-47 ითვლება ამერიკის ლეგენდად, რადგანაც მან მეორე მსოფლიო ომის დროს ამერიკა გადაარჩინა.

ქართველებს ნამდვილად გვაქვს საამაყო, ასეთი დიდი გენიოსები რომ გვყავდა. დიდი მადლობა თავდაცვის სამინისტროს და ბ-ნ მინისკო ირაკლი ალასანიას, რომელმაც საქართველოს ძალიან ლამაზი დღე აჩუქა.

ავიაშოუ, ყოველ წელს, 9 სექტემბერს გაიმართება და მიეძღვნება დიდი ავიატორის, ალექსანდრე ქართველის (ქართველიშვილი) დაბადების დღეს. დიდი მადლობა საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალურ შტაბს და საავიაციო ბრიგადას.

ალექსანდრე ქართველის (ქართველიშვილი) საერთაშორისო საზოგადოება (ISAKK)

ეროსი კიზგარიშვილის მკვლელობის გამოძიებას რისუია შესული?

ლაფანყურის სპეცოპერაციის, 9 თვის ბარბარე რაფალიანცის, თავთუხაშვილისა და ეროსი კინმარიშვილის მკვლელობის საქმეები დღემდე გაუხსნელია. ტელეკომპანიების „რუსთავი-2-სა და მეესტროს“ ყოფილი ხელმძღვანელი და რუსთავის მერობის კანდიდატის მკვლელობასთან, ხალხში გავრცელებული ხმებით, დაკავშირებული არიან ოთარ ორჯონიკიძე (ვანო მერაბიშვილის მარჯვენა ხელი და ლაფანყურის სპეცოპერაციის მონაწილე), ლადო დათაშვილი და გიგა ბოკერია. მკვლელობის მოტივად კი სახელდება კინმარიშვილის მიერ ბევრი საიდუმლო ინფორმაციის ფლობა და მათ შორის სამეგრელოში შეიარაღებული არეულობის ინსპირირება ოქტომბერ-ნოემბრის თვეში გიგა ბოკერიასა და „ნაციონალების“ გეგმით.

ცნობისათვის, სამეგრელოში 6 სექტემბერს დაფუძნდა ე.წ. „სრულიად საქართველოს ხსნის ეროვნული ფრონტის“ ადგილობრივი ორგანიზაცია. ზუგდიდში დაფუძნებული ორგანიზაციის პოლიტიკური პლატფორმაა საქართველოს ნეიტრალიტეტი. დამფუძნებლები კი არიან ზურაბ ქელესაშვილი: „ჩვენ ვკრებთ დავით აღმაშენებლის ლაშქარს და ეს უნდა შეიკრიბოს...რადგან ქვეყანა დასალუპად

განწირულია“, ტარიელ შუბითიძე, რამაზ ჩაჩიბაია, ლალი ხეცურიანი, ელზა ლომიძე და სხვ.

მართალია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა დაბეჯითებით ირწმუნება, რომ მათ არავინ აფინანსებს, მაგრამ არ არის გამორიცხული, რომ ისინი გამოყენებული იქნან „ნაციონალების“ ასე ნანატრ დესტაბილიზაციისათვის სამეგრელოში, რომლის მცდელობა „ნაციონალებს“ არაერთხელ ჰქონდათ.

ჩვენი გაზეთის მკითხველებს შევასხენებთ, რომ ეროსი კინმარიშვილი საკუთარი სახლის გარაჟში, მანქანაში მოკლეს ამა წლის 15 ივლისს და ოფიციალურ ვერსიად თვითმკვლელობა დასახელდა.

შეპარდნაჲმ პარდაისჲაჲ!

მიმდინარე წლის 7 ივლისს 86 წლის ასაკში გარდაიცვალა საქართველოს მოსახლე მტერი, რუსეთის სატრაპი და ემისარი ეშვარდნაძე. იმ ფარისევლებს, რომლებიც „აღმშობდნენ“ ჩვენი, ეროვნული ძალების ე.წ. „ანტიქრისტიანული“ ქმედებით შევარდნაძის დაკრძალვის დღეს, შევახსენებთ შემდეგს: ჩვენი პროტესტი შევარდნაძის სამხედრო პატივით დაკრძალვის გამო გამორჩეულია საქართველოში 22 წლიანი უსამართლობის ბოგინით, სამშობლოს მოლაპატრისა და გამყიდველი შევარდნაძის დაუსჯელობით...

ჩვენი ეს ქმედება გამონეწულია თქვენივე გულგრილობით, სამშობლოს ღალატთან კონფორმიზმითა და თანაზიარობით...

თქვენ დუმდით, ფეხზე გეჭკვიდით, ან უშუალოდ თანამონაწილეობდით 1991 წლის 22 დეკემბრის სისხლიანი დღის გათვინებაში...

თქვენ დუმდით, ან ხელში გეჭირათ ავტომატი და ცელავდით 1991 წლის 22 დეკემბრის 8 საათსა და 10 წუთზე მთავრობის სახლთან მდგომ ქართველებს...

თქვენ დუმდით ან ტყვიას გვახლიდით, როდესაც ჩვენ ამ დილით მთავრობის სასახლის კიბეებიდან ტყვიის ქარ-ცეცხლში ვცდილობდით კიბეებზე დაცვენილი ქართველების გადარჩენასა და მთავრობის სახლში შეყვანას...

თქვენ დუმდით ან თქვენივე ნასროლი ტყვიით დაიღუპა იმ წუთებში ქართველი ფეხმძიმე ქალბატონი ციციბო ქევიციანი...

თქვენ დუმდით ან თქვენი ნასროლი ტყვია დაეხალა შუბლში საქართველოს თავისუფლებისათვის მებრძოლ ვარაზ ვარაზიშვილს, რომელიც ცდილობდა ბრძოლის ველიდან დაჭრილი უიარაღო ქართველების გაყვანას...

თქვენ დუმდით ან თანამონაწილეობდით 1992 წლის 6 იანვრიდან დაწყებული თბილისის ქუჩებში მშვიდობიანი ასიათასობით მომიტინგის სისხლიანი კალოს გაღწევას...

თქვენ დუმდით ან ლომის წილს იღებდით სამხედროლოს ექვსჯინის სისხლიან ეგზეკუციასში...

თქვენ დუმდით ან გათხვრილი იყავით წალენჯიხაში ავაზაქათა მიერ დათხვრილი ქართველების სისხლის ტბორებში...

თქვენ დუმდით ან გვერდში ედევით შევარდნაძეს იმ დროს, როდესაც ის კმაყოფილი შესცქეროდა ზუგდიდში ასფალტზე დაყრილი უდანაშაულო ბიჭების დაცხრილვას...

თქვენ დუმდით ან ავტომატომარჯვებული უკან მისდევდით საქართველოს ეროვნულ პრეზიდენტს ზვიად გამსახურდიას...

თქვენ დუმდით ან ლომის წილს იღებდით საქართველოს აკუნვაში და სინთ მთავრობით რუსეთის პრისისხლიან იმპერიას საქართველოს მარგალიტი აფხაზეთი და საქართველოს გულისგული - შიდა ქართლი...

თქვენი და თქვენი კუმირის შევარდნაძის სულზეა ასიათასობით ქართველის იძულებითი დევნილობა და ჯოჯოხეთად ქცეული მათი ცხოვრება...

თქვენს კისერზეა აფხაზეთისა და შიდა ქართლში დაცემული ათიათასობით ქართველის სისხლი! და ბოლოს...

ჩვენი ასეთი „შეუწყნარებლობა“ გამონეწულია იმიტომაც, რომ თქვენი კუმირი 2004 წელს არ წარსდგა ეროვნული

სამსჯავროს წინაშე, არამედ თავისივე გამოზრდილმა რენეგატებმა მიანიჭეს „ხელშეუხლებლობა“, რისი უფლებითაც მან 10 წელი ინებიერა კრწანისის რეზიდენციაში...

არადა, მაშინ რომ ეზეიმა სამართლიანობას, დღეს არ იქნებოდა ასეთი სამართლიანი რისხვა და გულისწყრომა ჭეშმარიტი ქართველებისა ან-გარდაცვლილი იუდა-შევარდნაძის მიმართ...

2004 წელს რომ ეზეიმა სამართალს, ან-გარდაცვლილ შევარდნაძეს ჩამოათრევდნენ საპარტიულიდან და გააზღაურებდნენ ჩასამარხად, რასაც ბუნებრივი სიმშვიდით შეხვდებოდა ერი...

მაგრამ, ყოველივე ამის ნაცვლად, ბიძინა ივანიშვილის ხელდასმულმა მთავრობამ ირაკლი ლარიბაშვილისა და გიორგი მარგველაშვილის მეთაურობით საქართველოს ხელისუფლების უზურპატორი, ქართველი ერის გენოციდის მომწყობი და ტერიტორიების გამსხვილებელი ე. შევარდნაძე სამხედრო პატივით დაკრძალა კრწანისის რეზიდენციაში, რასაც ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის მხრიდან მძაფრი პროტესტი მოჰყვა.

პოლიციის ძალუმი წინააღმდეგობის მიუხედავად, ეროვნულმა ძალებმა მაინც შეძლო საქართველოს გამყიდველი და ტირანი შევარდნაძის საპროტესტო შემახილებით გასვენება, ლარიბაშვილის პოლიცია კი, დემოკრატიის - სიტყვისა და აზრის გამოხატვის თავისუფლების გამოცდაში, სამარცხინოდ ჩაიჭრა!

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი შევარდნაძის დაკრძალვის დღეებში საქართველოში არ იმყოფებოდა (სავარაუდოდ, პატრიარქმა თავი აარიდა შევარდნაძის პატივით დაკრძალვის პროცესიას ერის ნეგატიური განწყობიდან გამომდინარე), შევარდნაძის ცხედარი წინა დღით, სამების საკათედრო ტაძარში გადასვენეს. თუმცა, შევარდნაძის დაკრძალვას, უცხოეთიდან ჩამოსული სტუმრებიანად, სულ ორსამდე კაცი დაესწრო.

ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის წარმომადგენლები, ზვიად განმათავისუფლებელი პარტიის და ეროვნული ფრონტის ლიდერობით, მეტროს ბაზრის ტერიტორიასთან საპროტესტო პლაკატებით დილიდან განლაგდნენ. მეტროსთან მობილიზება იწყეს პოლიციისა და უშიშროების 200-მდე თანამშრომელმა.

ჭიკაიძის პოლიციამ იმ დღეს დაადასტურა, რომ იგი ე.შევარდნაძისა და მ. სააკაშვილის შემკვიდრე რეჟიმი და მათზე უარესიც; შევარდნაძისა და სააკაშვილის პოლიციური რეჟიმი ტროტუარებზე მიმდინარე საპროტესტო აქციების დარბევას მაინც ერიდებოდა, ხოლო ჭიკაიძის პოლიციამ, შეკრებისა და მდუმარე აქციის ჩატარების უფლება აღუკვეთა 70-ამდე მომიტინგეს და ძალისმიერად შეხლულა მათი უფლებები. პოლიციელები ცოცხალ კედლად აუფარნენ საპროტესტო აქციას იუდა შევარდნაძის ცხედრის ჩამოტარების დროს, თუმცა მომიტინგეებმა მაინც შეძლეს ენერგიული პროტესტის გამოხატვა და პოლიციელთა წინააღმდეგობის დაძლევა. ტირანი და ქვეყნის მოლაპატრე შევარდნაძე „იუდას“ ძახილით გააცვილეს ჯოჯოხეთში!

ბატონო გიორგი მარგველაშვილო, რადგან მაინც პრეზიდენტი გქვიათ ვალდებული ხართ უფრო მეტი პასუხისმგებლობით მოეკიდოთ თქვენ სიტყვებს; შევარდნაძის გამოსათხოვარ გამოსვლაში თქვენ, სხვა მრავალ სიცრუესთან ერთად, ერთი ყურისმომჭრელი სიცრუეც თქით, რომ თითქოს შევარდნაძემ, როგორც „დიდმა ჰუმანისტმა“ კონსტიტუციურად გააუქმა დახვრეტის მუხლი. სინამდვილეში კი, შევარდნაძის კომუნისტური რეჟიმის დროიდან მოქმედი დახვრეტის მუხლი პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას უზენაესმა საბჭომ გააუქმა. შევარდნაძემ კი, პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას ეროვნული ხელისუფლების უზურპაციისთანავე, 1992 წელს ხუნტის პარლამენტს მიადგინა სპეციალური ნორმატიული აქტი სიკვდილით დასჯის შესახებ, ვინაიდან ხუნტის მიერ გაუქმებული ეროვნული ხელისუფლების კონსტიტუციის შემდგომ აღდგენილ 1921 წლის კონსტიტუციაში, სასჯელის ეს უმაღლესი ზომა, არ არსებობდა.

ტირანმა შევარდნაძემ, სწორედ ამ სპეციალური ნორმატიული აქტის საფუძველზე სასჯელის უმაღლესი ზომა - დახვრეტა მიუსაჯა ჯაბა იოსელიანზე ტერაქტის მოწყობაში უკანონოდ დადანაშაულებულ პეტრე გელბახინასა და ირაკლი დოკვაძეს, რომლებმაც 4 წელი გაატარეს სიკვდილითა საკანში და ამ ხნის განმავლობაში, საკნის ყოველი გაღებისას ისინი დახვრეტის აღსრულების განახლებული განცდის ქვეშ დგებოდნენ. ამგვარმა უღმრთებლმა მრავალწლიანმა სტრესმა გამოიწვია ახალგაზრდა გელბახინის გულის შეტევით სიკვდილი პათემობიდან გათავისუფლების შემდგომ. ხოლო, სააკაშვილის რეჟიმის მიერ შეითხენილი ბრალდებით კვლავ დაკავებული ირაკლი დოკვაძე კი, ლარიბაშვილის ხელისუფლების დროსაც, პატიმრობაში რჩება; ასობით რეციდივისტისა და მკვლელის შეწყალების მიუხედავად, დოკვაძეს (რომელსაც არავინ მოუკლავს) არა და არ შეახეს ამინისტია.

პრემიერ-მინისტრის მეფავბა, ტირანი და სამშობლოს გამყიდველი, შევარდნაძის მიმართ კი ასეთი იყო:

ირაკლი ლარიბაშვილი: „ედუარდ შევარდნაძემ გადადგა ის ნაბიჯები, რომლებითაც საქართველოს რეალური დამოუკიდებლობისა და სახელმწიფოებრიობის ჩამოყალიბების შესაძლებლობები გაუჩნდა“.

ქეთევან ჭანტურია

გვირაბის ბოლოს შუქია!

და... დაიხურა ჩადრი, კულტურული გოგოა და მიტომ, უკომლექსოა და მიტომ, სადაც საჭირო იყო, დაიხურა და სადაც საჭირო იყო, გაიხალა, ბოდიში, მოიხალა ქუდი! ასეა საჭირო, როგორც მის ქვეყანას სჭირდება, ისე მოიქცა; ასევე ნატო, კიდევ ერთი მეგობარი ქალი, ახალგაზრდა, ხომ ექსკლუზიურობის ეს ინტერვიუ, აააა? პატარა გადაუწყვიტეთ თემას, ლირიული, უფრო სწორად. რომანიული გადახვევა გამოვივიდა. ხოდა, გამოსავალი არის, ბატონო, არის! დავიბარებთ მხოლოდ კვირაიას კაბინეტში მინისტრებს, ისინი გვიყვანებენ მეცნიერებს, საბაჟო დეპარტამენტის წარმომადგენლებს, მწვანეებს, შავებს, ბიზნესმენებს, „ნანულის მანდილოსნებს“, სტალინის და პანტილეიმონის პარტიის ლიდერებს, ბანკორებს და .ა.შ.მ.მ.მ.მ. ბერკეტები, ენერგომატარებლები, და სანამ თლათ არ გადინდა ყველა ტვინი აქიდან, შემუშავდება ჩვენს მიერ განსახორციელებლად დაგეგმილი პროგრამა-მინიმუმი. იგი ერთ ძირითად პოსტულატს ემყარება: რა არის საქართველოს მთავარი მაცოცხლებელი, როგორც იტყვიან, საკვები? რაა და სიმინდი და ლობიო, განსაკუთრებით ეს უკანასკნელი, „მუცლისბოძი“, რომ იტყვიან ხალხში, პრესაში, ჩვენი ინტელეგენცია რომ იტყვის, ბ-ნი თამაზი რომ იტყვის, გამყრელიძე, ჭაბუა რომ იტყვის, ლანა რომ იტყვის, პარიზიდან ახალი ჩამოსული ლანა...ჰო, მუცლის ბოძი...ლობოს სიკეთეს ვერ ოუხვალ, რასაა ის რომ არ გასაიგონებს, მერე მეტეორიზმი, ბოტულიზმი, და რა გინდა რომ არ ახასიათებდეს! ბუნებრივი რომ ყველაფერი კარგია, ეს იცოდნენ ქართველთა წინაპრებმა - თქვენმა წინაპრებმა, ჩემმა წინაპრებმა - ბაგრატიონის შტოს წარმომადგენლებმა; სად სადაცაა გადაკარგულიდან, მით უმეტეს ისლამური ქვეყნიდან მონავალი და სად ბუნებრივი, მშობლიური აირი, სამშობლოს კვამლისა არ იყოს! „სამშობლოს კვამლიც ხომ ტკბილია“, გრიბაუფერამედ რომ თქვა ქართულად ჩვენმა ბ-მა ჯანსუღმა, ჩარკვიანმა!

ამას ყველაფერს გამოყენება სჭირია. ცოტა უხერხული კია, ნუ მათქმევინებთ ყველაფერს, ცოტას თვითონაც მიხვდით, ყველა საიდუმლო, ზოგი სამხედროც, კი არ უნდა გამოიტანო ხალხში, მაგრამ მე მაინც გეტყვით დარჩენილი ტვინების საშუალებით როგორ მივალთ

კონსესუნამდე: გამოყოფილი გაზების ასათვისებლად დამონტაჟდება ინდივიდუალური მოხმარების მეხანიზმები, ინდივიდუალური დაყენებული მილების სახით, უახლესი დიზაინის თბოანაზადგარები. თან, რომ იტყვიან, შევბას იგრძნობს ინდივიდი, თან სითბო გამოიყოფა, ბუნებრივი სითბო, მერე დატრიალდება ტურბინებში, აირი ელექტროენერგიად გარდაიქმნება. ამანუც არ დაკმაყოფილებდით, ინდივიდიდან ოთახებზე გადავალთ, მერე სადარბაზოებშიც დამონტაჟდება და შემდგომ ქალაქებსა და რეგიონებსაც მოედება ეს სისტემა. შეიქმნება რეგიონალური თბოანაზადგარები...-ეს ყველაფერი უქმად უნდა დაკარგულიყო, ეს სანავაია, ეს ჩვენი სიბიძღოა, ეს ტენხლოგოური აზრის ტრიუმიფია, ეს ჩვენი ინტელეგენციის მონაპოვარია!

ყველაფერი ეს კი კულტურის გადარჩენით დაიწყო. რომ არ ყოფილიყო ჩემს მიერ წამოწყებული კამპანია კულტურის ათვისების შესახებ, არაფერი გამოვიდოდა, რომ არ ყოფილიყვნენ ისეთი ნიჭიერი, ინტელეგენტი, სუფთა, კრისტალურად სუფთა ახალგაზრდები, როგორებიც არიან დათო მალრამე, ლამა თაბუკაშვილი, თემურ ხაჩიშვილი, იმედისმომცემი მოქალაქე ჟვანია, მზარდი მეცნიერი მანანა გიგინიშვილი, სხვათა შორის, ჩემი დიდი მეგობარი, იქამდე მეგობარი, რომ ზოგჯერ უხერხულ მდგომარეობაშიც კი მაყენებს, და სხვა და სხვა... ვინ მოთვლის, კიდევ რამდენი.. რომ არ ყოფილიყო ეს ადამიანები, არ გვექნებოდა ეს ყველაფერი, ვერ ავცდებოდით იზოლაციონიზმის მარხუხებს, ვერ დავვიძახებდნენ, აბა როგორ უნდა დაეძახებიათ! ახლა გვეძახიან და კიდევ ბევრ რამეს დავვიძახებენ, ამ გაზის გამოგონების შემდეგ განსაკუთრებით! დავვიძახებენ, რისი ღირსიცა ვართ, იმას. ნათქვამია; რასაც მოიძი, იმას დასთესო, თუ როგორ არის? ქარიშხალი რომ დაეთესეთ დეკემბერში, რაღაც ნამდვილად უნდა მოგვემოკო, და მოვიმკეთ კიდევ. აი, თუნდაც ეს ახალი ტიპის ბუნებრივი გაზი! ამას ყველაფერს მორთიხილება უნდა, ეს ჩვენი მონაპოვარია! გახსოვდეთ, გვირაბის ბოლოს შუქი მოჩანს. მკლავები დაიკაპინეთ, დიდ შარავზაზე გავდევართ!!

ციცი ბახტურია

დასაწყისი გვ. 13

კომპრომეტაციის გამო? ესენი კიდევ იმოდღერებიან და იქით ედავებიან სხვებს. რომელიმეს გააჩნია ფილოსოფოსის ეტოსი? სინდისმა ვინმე შეანუხა უმიზეზოდ დახოცილი და ნანამები ხალხის გამო? სადმე გამოვლენილა მათი როგორც ლიბერალების ჰუმანიზმი და თანალობა? აი ამ აკა მორჩილადეს, ზაზა ბურჭულაძეს და სხვებს კრინტი სადმე დასცდენიათ სააკაშვილის ან გარდასულ კრინტიანულ მმართველობაზე? მაშ რაღაა ლიბერალიზმი, თუ ესეც არ შეუძლიათ? არა, ეროვნულ მოძრაობას ხომ სულ დასცილიან ესენი და თუ სადმე შეცდომა იყო ეროვნულ მოძრაობაში, მასზე მითითებით ამართლებენ ისინი თავის ინდიფერენტობას ეროვნულ-პატრიოტული საკითხებისადმი. 90-იან წლებში ქართველ ლიბერალთა მსჯელობას აიოლებდა ყოველივე ქართულის დამახინჯება. ნარინქმია ქართული სუფრა, ქართული წესები. კარგი ცხოვრებით გალაღებული ქართველნი შუბლით შეენარცხნენ სინამდვილეს. სიმახინჯემ, სიზანტემ, სიცრუემ დიდად გააიოლა ქართველი ლიბერალების ასევე მახინჯი, ზანტი და ცრუ მსჯელობა. მათი კრიტიკა კრიტიკანობა იყო. მათი ლაპარაკი საბჭოთა ტოტალიტარიზმზე პოლიტიკური სპეკულაცია იყო და არა ახალი ფილოსოფიური აზრის აღმოჩენის სიტყვა. ეს იყო ახალი ტიპის ვერბალური კომბინატორიკა საკუთარი უიდეობისა და ანგარების დასაფარად. დრომ პირუთვნულად განსაჯა და თავისი სახელი უწოდა ყოველივეს. დრომ გამოაჩინა ის, რაც საგანგებოდ დაფარული იყო ლიბერალების ლაპარაკით. ბევრმა ლიბერალმა მოიარა აღმოსავლეთისა და დასავლეთის ქვეყნები. მერე? რაიმე ყოფილა განიმსჯელებინ? კულტურტრანსფერები როდესმე მოვიდნენ? მაშ რას იჩემებენ ლექტორობას? ისინი არიან ამ ცხოვრების ტურისტები და საკუთარ უბედურ ქვეყანაშიც ტურისტებად ცხოვრობენ. ეს ტიპური ქართული ამბავია, რომ კაცი ქვეყანას იკლავს კრიტიკის აუცილებლობაზე ლაპარაკით და ამ დროს უმცირეს კრიტიკას ვერ იტანს, ისტერია ეწყება და სხვათა კილვას იწყებს.

შეგარდნადის დროს გამოძვალ სალიტერატურო ჟურნალებში წერდნენ მავანი და ისე მოჩანდა, რომ ქვეყანას ჰუმანისტები ეზრდებოდა. სააკაშვილის მოსვლისას ისინი ხელისუფლების კარზე დაეყუდნენ და დღემდე იცავენ იმ 9-წლიანი ჯალათური მმართველობის ყველა დანაშაულს. ისინი არასოდეს ყოფილან ჰუმანისტები, არამედ იყვნენ და დარჩნენ ქვეყნის მოძულეებად, კალმოსან მტარვალებად.

ზუსტია ლევან ბებურიშვილი, როდესაც წერს, რომ ლიბერალები ფილოსოფოსობანას თამაშობენ (გვ. 77). მას მოჰყავს ლევან ბერძენიშვილის ნათქვამი, რომელიც საზრისი და მნიშვნელობა არაა. ბერძენიშვილი პატრიოტიზმის განმარტებაზე ლაპარაკობს და აქედან ჩანს მისი კონფორმიზმი და უცოდინრობა, რომელიც შენიღბულია ვერბალური იმპროვიზაციით. ბერძენიშვილი პატრიოტიზმის ამერიკულ განმარტებაზე ასე მსჯელობს: „პატრიოტიზმი ზუსტად იგივეა, რაც ლოიალობა სახელმწიფო ინსტიტუტებისადმი“ (გვ. 78). თუ ეს ასეა, მაშინ ლიბერალიზმის დასაბამთან მდგომი ევროპელი პროტესტანტი დისიდენტები არ ყოფილან პატრიოტები, რადგან ისინი არ იყვნენ ლოიალური პანევროპული კათოლიკური მონარქიისადმი. ასევე არ ყოფილან პატრიოტები აშშ-ს დამფუძნებელი მამები, რომელთაც ბრიტანეთის იმპერიას და მეფის ტახტს ომი გამოუცხადეს. ლევან ბერძენიშვილმა სადაცაა ყური მოჰკრა მსჯელობას ლოიალობაზე და ახლა ცდილობს, რომ ქვეყანას ეს მიანდოს, როგორც უმაღლესი ლიბერალური ჭეშმარილება. ლოიალობას (ლოიალტე) რამდენიმე მნიშვნელობა აქვს. ის ნიშნავს ერთგულებას, მომხრეობას და აქ ის არის სიტყვის პარტისანსპიპი (თავდადებულება), მაგრამ ლოიალობა ასევე ნიშნავს ფორმალურ, კორექტულ, გარეგნულ დამოკიდებულებას რაღაცისადმი, როდესაც ერთგულება საჭირო არაა. ლევან ბერძენიშვილის ნათქვამით კი ის ერთმნიშვნელოვნად კონფორმისტულად გაიგება. ლოიალობა აქ ეფემიზმია, რომელიც კონფორმიზმს გულისხმობს. კონფორმიზმმა კი აზრი დაუკარგა ყოველივე საუკეთესოს, რაც ლიბერალიზმს გააჩნდა და რასაც დასავლური ცივილიზაცია თავის ზეობას უნდა უმადლოდეს. სახელმწიფო ინსტიტუტებისადმი ლოიალობა არაა ზუსტად იგივე, რაც პატრიოტიზმი. თუ ეს ასეა, მაშინ ლიბერალთა ყველა მსჯელობა ლიბერალურ ეთიკაზე არის ცრუ. ესე იგი თავს აჩვენებენ ლიბერალად, ლოიალური არიან და გულში სულ სხვა ფიქრი აქვთ. ამდენის გაგება კი აღარ აქვს ლევან ბერძენიშვილს.

ის ძველი ლიბერალები, აი ისინი, ვის ცხოვრებასაც მაქს ვებერი სანაქებოდ იკვლევდა, კათოლიკურ ინკვიზიციას გაურობდნენ, რელიგიური ომებში, საკათედრო თეოლოგიურ დისპუტებში მონაწილეობდნენ. მათ უკან დაახვედრეს ვატიკანს და ათასწლოვან კათოლიკურ მონარქიას. ისინი თავს სწირავდნენ მრანაშის გამო. ინკვიზიციის სანამებლებში იგვემეობდნენ და კოცონზე ადიოდნენ. ისინი იყვნენ ჭეშმარიტი ერეტიკოსები და დისიდენტები. მათ შექმნეს პოლიტიკური ევანგელიზმი, პროტესტანტული თეოლოგია, ნაცია-სახელმწიფოს სუვერენიტეტის იდეა. მათ შექმნეს ახალი შრომითი კოდექსი და წარმოიშვა ფეოდალიზმთან მოღავე

ბურჟუაზიული კლასი. აი, აქედან დაიწყო ლიბერალიზმი. ეპოქა შექმნეს იმ ძველმა ლიბერალებმა და წარუშლელი კვალი გაავლეს ისტორიაში. განა ქართველი ლიბერალები თავს შესწირავენ იდეას? გამზადებულზე მოვიდნენ და მაინც ვერაფერი შექმნეს. მათ აქვთ გრანტები, თანამდებობები, სახელისუფლო ფრონტონი. ნახევარი ცხოვრება ტელესტუდიაში გაატარეს და ქვეყანას მოძღვრავდნენ. რაა მათი კრიტიკიზმის ნაყოფი? რა შექმნეს მათ ან ბიბლიის პოლიტიკურ განმარტებაში, ან ქრისტოლოგიაში? მარტო ესაა, რომ ანონიმურად პოსტავენ გვერდზე „ღმერთო, ტაბურეტკა მესროლე“. რატომ იმალებიან? განა ქართული ეკლესია ინკვიზიტორი ყოფილა როდესმე? ნუ არა, ვილაცას მისდევდა ტაბურეტით ხელში ბეჩავი და უმეცარი ქართველი მღვდელი? მერე ამას დევნას ეძახიან? სადამდე მხდალია ქართველი, ეს ჩანს ანონიმური, სამასხრო ფეისბუქის გვერდების მომრავლებაში. არაფერი შეუძლიათ და მხოლოდ ბილნსიტყვაობენ. რატომ არ ძალუძთ ლიბერალებს თავისი სახელით თქვან, რომ აქ ვდგავარ და სხვაგვარად არ შემიძლია? რას ჰმატებს ქართულ ლიბერალიზმს ქილიკი მონაზონი ქალებისა და მღვდლების უცოდინრობაზე? ჯერ ახლა იმალებიან ლიბერალები და აქ რომ რელიგიური ომი ყოფილიყო, ისეთი, როგორც იყო პროტესტანტ ლიბერალებსა და კათოლიკე მონარქისტებს შორის ევროპაში, მერე ხომ მთლად მიწაში ჩაძვებოდნენ ეს ლიბერალები. ამათი ჩისვრა და ნახდენა მერე გეხილათ! წარმოვიდგინოთ, რომ ნოდარ ლადარიას, ზაზა ბურჭულაძეს, ლაშა ბუღაძეს და სხვებს მოსწოდათ ლიბერალიზმი ცარიზმის დროს 1890-იან წლებში, ან 1905- 07 წლების რევოლუციის დროს. ესენი დაცავდნენ პოლიტიკურ მრანაშს? ქართველი ლიბერალების დიდ დიდი უმადურობა ისაა, რომ ისინი არას ამბობენ ზვიად გამსახურდიას და მერაბ კოსტავას ღვანლზე. ზვიადის განაკვალმა მოიყვანა ისინი. რომ არა ზვიადის ბრძოლა, ან ნოდარ ლადარია, ან ლაშა ბუღაძე და სხვები შეძლებდნენ ასე ბრძოლას? დღეს, გამზადებულზე ადვილია ლიბერალიზმი და უცხოური ფონდების ხელშეწყობით ჟურნალების გამოცემა. გაკორტებული ქართველი ლიბერალების ბოლო არგუმენტი არის ლგბტ-ს უფლებათა დაცვა. რამდენს ლაპარაკობენ ამაზე. ქართველი ლიბერალიზმი, არც დაილოგის შემძლეა, არც სხვისი აზრის მომსმენი. ეს არის პრივილეგიებული მიზანთროპების სექტა, ჩაკეტილი, გაუცხოებული ყველასგან და ყველაფრისგან. მათთვის ლიბერალიზმი არის მონოპოლია, სამთავრობო ეზოთერიკა, ელიტარების დიდი მონოპოლია. მათ გარდა არავინ კითხულობს მათივე გამოცემულ ჟურნალებს. ხალხისგან შორს არიან და ურთიერთობის ერთადერთი წესი მათთვის არის ტელეეთერი. სხვა დროს საგანგებოდ დამალულნი არიან. იმის მაგივრად, რომ ლიბერალების სიტყვა ხელს უწყობდეს კონსოლიდაციას, ერთიანი ეროვნული შეგნების დამკვიდრებას, ის სთავს განხეთქილებას, სიძულვილს, სეგრეგაციას, ექსტრემულ დეჰუმანიზაციას. თუ მათ სექტას არ ეკუთვნის, რაც არ უნდა ღირებული აზრი გამოთქვა, მაინც არად ჩაგაგდებენ. ეს არის სეგრეგაცია ღია საზოგადოებისა და გამჭვირვალობის სახელით. ამავე დროს სექტის წევრთა მიერ დაწერილი არგუმენტები ნიგნები მუდმივად ანონსირებულია. მათ ეკუთვნით ვებ-გვერდები (www.artside.ge და სხვა)ამას ვკითხავ მათ: რა აზრი აქვს ელიტარად მიგანდეს თავი იმ ქვეყანაში, რომლის განყვეტაცა გულში გაქვს ამოჭრილი? ელიტარი იმტლექტული თუ ხარ, ცოცხალ კარიკატურად როგორ იქეცი? ისინი ამბობენ რომ იქმნება „მეტატექსტი“, „მეტაპროზა“, „მეტაპოეზია“, „ტექსტ-გაჯეტი“. ეს მხოლოდ სატყვების რახარუხია. ან კიდევ: „ერეკლე დეისაძის უპრეცედენტო ნარატიული სტრატეგია“, „დეისაძემ შემოგვთავაზა ლიტერატურული დისკურსის განსაკუთრებული მოდელი“. არა, ყველა ჭკვას გადასცდა? ყველა გამოშტერდა? აქ აღარ ვახსენებ იმათ, ვინც ეს დანერა. ერეკლე დეისაძემ რა მოდელი შემოგვთავაზა? რა სტრატეგია?

რელიგია ქართველი ლიბერალებისათვის არის გასართობი. რელიგია მათთვის არის საკუთარი თავმობინების და სნობობის გახელების მიზეზი. საიმისო გაბედულება არ აქვთ, რომ თქვან, - ჩვენ ვართ ათეისტები. ლიბერალ-კაპიტალიზმის იდეოლოგიაში რელიგია ჰუმანიტარული ტექნოლოგიის ნაწილად აქცია და ამიტომ ქართველი ლიბერალები ვერ გაბედავენ ანტირელიგიურ კრიტიკას. მათი მხრიდან რელიგიის ფილოსოფიურ კრიტიკაზე აღარას ვამბობ. ამდენს ისინი ვერ შესწავლებიან. მათი ნეოლიბერალიზმი არის რელიგიით შენიღბული მატერიალიზმი და აკადემიური ფრანუბები შემოსილი კონსიუმერიზმი. როცა ყველგანმარცხიდასახელგატეხილობაიკვებება, აი შემდეგ, იწყება ფამილარობა და ლაპარაკი, რომ „ჩვენ ყველანი ბავშვობიდან მოვდივართ“. ეს ინფანტილიზმი არის მუდმივი გამართლება ქართველისათვის, რომელიც კი ეპოტინება დიდ იდეებს, მაგრამ ყოველთვის უმნიშვარია და ხელნაცარავი, ხუმრობას იწყებს თავის მარცხიანობაზე. ეს ინფანტილიზმი შეზავებული საშინელ ამპარტავენებასთან, ქართველთა ერთ-ერთი სენია. ლაპარაკი იმაზე, თუ როგორ იყო ეს თუ ის კაცი დიდი ბავშვი, არის სისულელე. ნოე ჟორდანიას დროს სწორად თქვა მიხელო ჯავახიშვილმა, რომ ქრისტე რომ მოვიდეს ქართველებში, ცოტა ხანში მასაც ეტყვიან, - ბიჭო, იესო,

რასა იქმ, შე ჩემა ნალავ? ნამო, ღვინო დამალეინეო. ლევან ბებურიშვილის წიგნში მოხმობილია ირაკლი ჩარკვიანის ნამსჯელი ზემოთ დასახელებული კრებულიდან, რომ ქართველი კაცი ქალურია და ისტერიული და მას მეძავის ზნე აქვს. ეს ადრეც თქმულა კონსტანტინე კაპანელის და სხვათა მიერ. ირაკლი ჩარკვიანი კი გულის კაცი იყო და სული მისი იშვებდეს იმ ქვეყნად, მაგრამ დიდი ცოდნა მას არ ჰქონია. ის სასიეროდ უფრო ამბობს ქართველის ნაკლს, ვიდრე საჭირისუფლოდ. ისიც ქართველ ნეოლიბერალთა ბანაკს ეკუთვნოდა და იმავე ილუზიებითა და შაბლონებით იყო დამძიმებული. არც ის იყო ავტონომიური კრიტიკოსი, ისევე როგორც სხვა, უფრო მეტად ცოდნიერი ქართველი ნეოლიბერალები. ქართველთა სააუგოდ უთქვამთ ნიკო ნიკოლაძეს, ვაჟა-ფშაველას და სხვებს. ისინი ამას ნუხილით ამბობდნენ და არა სასიეროდ. ამ დიდ კრებულში („საქართველო ათასწლეულთა გასაყარზე“, 2005) ბევრია ისეთი მაგალითი, როდესაც გზაარეული ადამიანი თავს ინიღბავს აკადემიური ფრანუბებით და კიდევ სხვათა სამოდლოდ იზიგება. აქაა ჯანრი კაშიას ნეროლიც. რა უნდა თქვას კაშიამ, რომელიც ევროპაში, იოანე პეტრინის ფსევდონიმით ნლომით ცილს სწამებდა ეროვნულ მოძრაობას? აქ ჩამოვიდა კაშია მოგვიანოდ და სააკაშვილის მაგინებლად დადგა. რაა მისი სარწმუნო? მან რა უნდა თქვას პატრიოტიზმზე?

კრებულის რედაქტორის, ზურაბ კინკაძის ჩანაფიქრი და მცდელობა მეტად კარგია. მას სწადად წარმოეჩინა ორიენტაციები და გამოესახა დიდი დიალოგის გზით ნაპოვნი ჭეშმარიტებანი. ეს არ გამოვიდა აქ მომსჯელე ავტორთა მეტისმეტი კონფორმიზმისა და კონსერვატიული დალის გამო. რამდენია ამ კრებულიდან შევარდნაძის ძველი მხარდამჭერი და როდესაც აქ პატრიოტიზმის სემანტიკა განიხილება, რომელიმეს უთქვამს, როგორ ესმოდა მას პატრიოტიზმი 1992 - 2003 წლებში? რომელიმემ თქვა აქ, რომ 1992 წელს მიხდა დიდი კატასტროფა და საქართველოს დაშლას დაედო დასაბამი? ამას არ იტყვიან აქ მომსჯელები გაა ნოდა, ზაზა ფირალიშვილი, დავით დარჩაშვილი და სხვები. თავად ქართული ლიბერალიზმის რეპრეზენტაციულმა ფიგურებმა მოახდინეს ლიბერალიზმის ყველა საუკეთესო იდეის დისკრედიტაცია. ამდენი ადგილი დაეთმო ამ კრებულში პატრიოტიზმის განხილვას და კრინტი არასადა დაძრული 1992 - 93 წლებზე. სად არ გადასწვდნენ, ვინ აღარ დაიმონნეს და არც არაფერი ამით. ტექსტები ვერბალურად ეფექტურია, მაგრამ უსაზრისო და ფილოსოფიურ ავტონომიურობას მოკლებულია. ამ 544-გვერდიან კრებულში დიალოგი ვერ შედგა თავად ერთი დასის წარმომადგენელ ნეოლიბერალთა, თავგადაკლულ მედასავლეთეთა შორისაც. კრებული მთლად წაახდინა ზეკონფორმისტი გაა ნოდიას დამასრულებელმა წერილმა, სადაც ის სააკაშვილისა და შევარდნაძის ბრძოლაზე წერს. რაც არ უნდა თქვას მან, მაინც სიყაღბე გამოვა. აქ მიწდა გავისხენო ამ საუკუნის დამდევს ნაირი გელაშვილის მართებული ნათქვამი, რომ ჩვენ არ ვართ მზად თავისუფლებისათვის, გვაქვს არასტაბილური ფსიქიკა და ავტორიტარულობით, მონოლოგურობით, ზნეობრივი არათანმიმდევრულობითა და დიალოგის შინაგანი შეუძლებლობით ვხასიათებთ (კრებული „ეკლესია და სამოქალაქო საზოგადოება. საქართველო. XXI საუკუნის დასაწყისი.“ კავკასიური სახლი“, 2001, გვ. 4).

რამდენი ითქვა დიალოგზე 1989 წლიდან და არსად ისე არაა შეუძლებელი დიალოგი, როგორც ნიგნიერ ქართველთა შორის. ქართველს არ შეუძლია თანამოსაუბრის მოსმენა. ის ვერ უძლებს მკაცრ და თანმიმდევრულ მსჯელობას. ის ან მალემრწმენი და ზერელე აპოლოგეტია, ან ყველაფრის თავგამოდებით მაგვანებელი. მისი არგუმენტაცია ცილისნამების, ტაკიმასხრობის, შაბლონებისა და ილუზიებისგან შესდგება. ქართველი შეეთვისა უსაზრისო ცხოვრებას და ნებისმიერი ფილოსოფიური რეფლექსია იწვევს მის ბრუტალურ გახელებას. ქართველი თავს არიდებს შემეცნებით სატანჯველს. ის შინაგანად პასკვილანტი და ფელეტონისტია. ის კრიტიკანია და არა კრიტიკოსი. ყოველივე ეს კარგად ჩანს, როდესაც ლევან ბებურიშვილი განიხილავს ორიგინალურ მწერლებად შესახელებულ ეპიგონებს. ამ მწერალთა ნაწერი, რომელიც ბ-ნ ლევანს მოჰყავს თავის წიგნში, სწორედ რომ კრიტიკანობა და ტაკიმასხრობაა. ეს არის მოსიერე ლიბერალების მიერ ისედაც შეგინებული სახლისა და კერის კიდევ ერთხელ შეგინება. ისინი განზე განმდგარნი არიან ყველა საქვეყნო ჭირისაგან, თავი ელიტარებად მიაჩნიან და შორიდან ისანვლებიან. მათ სძულთ საქართველო უფრო მეტად, ვიდრე გარეშე მტრებს. მათი ლიბერალური რეცეპტები სინამდვილეში ქართველთა გენოციდის გამართლება და გაგრძელებაა. ეს 1992 წლიდან მომდინარეობს. ქართული ლიბერალიზმის ბოლო არის პარაზიტობი, მანადე ქვეული კონსიუმერიზმი და მიზანთროპია. ასევე პარაზიტობი იყო დუბლირებული ეროვნული პარტიების მხრიდან შევარდნაძის ძაგება 1995 - 2001 წლებში. მათთვის შევარდნაძის ყოფნა ქვეყნის სათავეში ხელსაყრელი იყო იმ აზრით, რომ ეს ფარავდა ეროვნული ძალების დეზორგანიზაციას, შიდა მტრობასა და ახლომხედველობას. შევარდნაძის ნასვლა კიდევ ერთხელ წარმოაჩენდა მათ უცოდინრობას. ეს

ვერ დაბრალდება გარეშე ფაქტორებს. ახლა რომ გამოდის ჟურნალი და ნიგნი, ამდენი არ გამოსულა არასოდეს საქართველოს ისტორიაში. ამდენი მწერალი არასოდეს ყოფილა. ასობით პოეტი და მწერალია. მერედა, რა ხეირი დაეყარა ქვეყანას ამ სიმრავლით? სადმე ძალუმიობს ქართველთა იდეური დასი? სადმე არის, რომ კალამი მახვილს ედარებოდეს ამ ავ დროებაში? ფულის იმედი აქვთ საქართველოში. სიმართლისა და მართალყოფნის იმედი კი არა. წერა იქცა მათრობელად, როდესაც თავს იტყუებენ და ჭიას იხარებენ. წერას არა აქვს არანაირი მიზანი. ერთი დღის გასართობია პოეზიაც და პროზაც. ამიტომ მრავალი ნიგნი სინამდვილეში ჟურნალ-გაზეთია. აგერ, განახლდა ჟურნალ „არილის“ გამოცემა. გამოდის ჟურნალი „ახალი საუნჯე“. რამდენი ახალი ჟურნალიც გამოვიდა, სულ ერთი და იგივე ხალხია იქ. ნამღავს ისედაც მონამულ ქვეყანას ამდენი ორღობის მაყვირალი და სიძვის მოციქული მწერალი. განა მკითხველი უფრო თავისუფალი ხდება ზაზა ბურჭულაძის, აკა მორჩილაძის, ერეკლე დვისაძის, დავით ბარბაქაძის, შოთა იათაშვილის ნაწერების კითხვით? განა ის სწავლობს ფიქრს ცხოვრების საზრისზე, ქვეყნის ბედზე? კინტოური არზაქარობა მათი მწერლობა და პოეტობა. ჭიანჭამი ლიბერტინაჟია (თავისუფალი აზროვნება) ეს მათი დიდად ნაქები, ნომინირებული და პრემირებული თხზულებანი. სხვა უბედურება კიდევ ისაა, რომ ერეკლე დვისაძეს, ზაზა ბურჭულაძეს, შოთა იათაშვილს ჰყავს ბევრი მიმბაძავი. ისინი ინტერნეტს იკლებენ თავისი სამსიძაო ნაწერებით. განა ორი და სამი, არამედ ასობით არიან მწერლის სახელსა და ტელესტუდიის ბრძნობას დახარბებულნი. სიძვით შეიშალა ისედაც სუსტი სულის მქონე ქართველობა და ფიზიკურადაც გადავარდა. 2005 - 08 წლებში ქალაქში ხშირად დაინახავდით მანქანებს, რომელთა სანომრე ნიშნები იწყებოდა სიტყვით - SEX. ნეოლიბერალიზმს საქართველოში გამოუჩნდა თავისი კალე ფედოსიშვილები. ის მელექსე კალე ფედოსიშვილი რევოლუციის ფანატიკოსი იყო. ანგელოზად გამოჩნდა იგი ახლანდელ მწერლებთან შედარებით, რომელნიც სიძვის ფანატიკოსები არიან. ხელისუფლებისაგან მომდინარეობს დაუნერული დირექტივა, რომ წერონ და წერონ სიძვაზე, რომ გაააბურონ ყველაფერი, რაც სააკაშვილამდე არსებობდა.

1992 წლიდან ლიბერტარიზმი ზეობს საქართველოში. გამოყენებული იქნა ყველა ადმინისტრაციული და პროპაგანდისტული შესაძლებლობა. შედეგი კი მეტად მცირეა. კლასიკური ლიბერალიზმის ვერც ერთი პრინციპი ქართველის ცულში ვერ დამკვიდრდა. ქართველი თავისი შეგნებით იყო და არის გაქანებული კონფორმისტი. ქართველი დარჩა ნამგლევი, სიმულანტი. საქართველოში ლიბერალიზმმა ბატონყმობა დააკანონა. აი ესაა მისი დიდი მიღწევა.

ნიკო ნიკოლაძე 1887 წლის ოქტომბერს, თავის „საკვირაო საუბრებში“ წერდა: „ჩვენი საზოგადოება სრულიად ცარნასულა შორს იმომონურიურთიერთობისა და ბატონყმური შეხედულებისაგან, საიდანაც წარმოიშვა და გაიზარდა!“ (ნიკო ნიკოლაძე. თხზულებანი, ტ. 9, საგამომც. ცენტრი „ქუთაისი“, 2006, გვ. 107).

რატომ ვერ შეძლო ხელისუფლების მიერ ყოველმხრივ უზრუნველყოფილმა ქართულმა ლიბერალიზმმა ახალგაზრდობა აღეზარდა და კვალი გაეგლო? რატომ არ ძალუძს ქართველ ლიბერალს დამოუკიდებელი ფილოსოფიური განსჯა და ის მუდამ ეპიგონია? ეპიგონობის მაგალითია ბ-ნი ლევანის ნიგნში ნახსენები გიორგი მაისურაძის კრებული „ჩაკეტილი საზოგადოება და მისი დარაჯები“. ეს არის კარლ პოპერის ცნობილი ნაშრომის დასახელების „ღია საზოგადოება და მისი მტრები“ გადასხვეფერება. ღირს იმის განხილვა, რა ენერება მაისურაძის ამ კრებულში? ქართველ ლიბერალებს არ შეუძლიათ ლიბერალიზმის ლიბერალი კრიტიკოსების ნააზრევის შემოტანა. 2008 -09 წლების დიდი კრახის შემდეგ დასავლეთის აკადემიურ კრებები დაიწყო ლიბერალ-კაპიტალიზმის რევიზია და კრიტიკულად შეხედეს იმას, რაც წინა ათწლეულებში უმაღლეს ჭეშმარიტებად იყო მიჩნეული. ქართველი ლიბერალები კი ჩარჩნენ 90-იან წლებში. მათთვის არაფერი მომხდარა. ისინი ვერაფერს ხედავენ. ცუდია ის, რომ ამ ლიბერალთა ოპონენტებიც 90-იან წლებში ჩარჩნენილან და ვერას ხედავენ. ისინი აკრიტიკებენ ლიბერალებს ეკლესიის სახელით, ილია ჭავჭავაძის იდეების სახელით. ლიბერალები კი ილიას ნაღვანს იჩემებენ და ეკლესიას აკრიტიკებენ. ეს ცოტაა სადღესოდ. ახლა სხვაგვარი არგუმენტაციაა საჭირო. ამის გააზრება რომ არ შეუძლიათ ლიბერალებსა და მათ ოპონენტებს, ამიტომ, რომ აზროვნება საქართველოში, გარდა იმისა, რომ ორივე ფეხით მოიკოჭლებს, ორივე თვალითაც ცულამი და მხოლოდ იმას ხედავს, რასაც მოიგონებებს. სამღველოებაც ვერ კამათობს ლიბერალებთან. ეს აღარაა საკმარისი, რომ ლიბერალებთან დავაში მღველმა მიუთითოს იოანე ოქროპირზე, მაქსიმე აღმსარებელსა და სერაფიმ საროველზე. არც ესაა საკმარისი, რომ ანტიქრისტეს მოსვლაზე იუბნო მათთან დავაში. ფილოსოფიური განსჯა აქ დიდად საჭიროა.

ლევან ბებურიშვილი სწორად წერს გიორგი მაისურაძის უცოდინრობაზე საეკლესიო საკითხებში. ბ-ნი ლევანი წერს: „ოლონდ რომის პაპი არ გამოიყვანოს დამნაშავედ და ყველაფერს „ბნელი“ მართლმადიდებლების იმპერატორს

აბრალებს ავტორი“ (გვ. 55). საქართველოში 90-იანი წლებიდან ასე დამკვიდრდა, რომ ლიბერალიზმის ბურჯად მიჩნეულ პაპს ქებას ალუვლენენ და მართლმადიდებლობას კი ქვას აყრიან. გემოს ჩატანებით წერენ ზიზანტიის ბასილევსების კარზე მომხდარ ინტრიგებზე, იმის წარმოსაჩენად, თუ რა საძაგელია აღმოსავლური ქრისტიანობა და კრისტს არ დაძრავენ ინკვიზიციაზე, 30-წლიან ომზე ვატიკანსა და პროტესტანტებს შორის. ლიბერალები უახლესი დროის მართლმადიდებელ პატრიარქებს უშიშროების აგენტებად რაცხენ. ბ-ნი ლევანი აღნიშნავს: „ნეოლიბერალები კატეგორიულად აყენებენ საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის გარდაქმნის მოთხოვნას, თუმცა იშვიათად აკონკრეტებენ, რა იგულისხმება ამ გარდაქმნაში...“ (გვ. 90).

ამ გარდაქმნაში იგულისხმება ის, რომ ქართულმა ეკლესიამ სცნოს პაპის უზენაესობა, ან ის, რომ ქვეყანა გადავიდეს პროტესტანტიზმზე. შევარდნაძის დროიდან დაიწყო ამაზე ლაპარაკი. აქვე ე. ბებურიშვილს მოჰყავს ზაზა შათირიშვილის ნამსჯელი ეკლესიაზე. არა, შათირიშვილი ნეოლიბერალთა მოდასე კათოლიკეა. ის კათოლიციზმი პოზიციიდან უტყვევს საქართველოს ეკლესიას, როდესაც ის ლაპარაკობს „სტალინური მართლმადიდებლობაზე“. ეს არაა ფილოსოფიური მსჯელობა. ასე შეიძლება იმაზე ვილაპარაკოთ, რომ იყო ნაპოლეონური კათოლიციზმი, ფაშისტური კათოლიციზმი მუსოლინის დროს იტალიაში და ფრანკოს დროს ესპანეთში. რა, არ იყო? სულ ახლახანს უმცროსი ბუშის დროს იმპერიალისტური პროტესტანტიზმი არ იყო? რასაც შათირიშვილი ამბობს, ესაა პუბლიცისტური ილიეთი, როდესაც სურთ ახსოვდეთ ბოლოს მომხდარი და არ ხედავენ ბოლოსწინა მოვლენებს. ეს ბოლოს მომხდარი გადაიქცევა ხოლმე პუბლიცისტური სპეკულირებისა და რეზონანსის საგნად. მასა კი ზანტი და უცოდინარია და ვინც მის თავმობინებას აამებს, ვინც მისთვის პამპულს გამართავს, იმას ემხრობა. შათირიშვილი ფილოსოფოსია და რელიგიაზე უბნობისას მას მეტი მოეთხოვება, ვიდრე სხვას. ბ-ნი ლევანი თავის ნიგნში სწორს წერს, რომ თანამედროვე მწერლების კრიტიკა ეკლესიის მიმართ ზედაპირული ხასიათისაა და თანამედროვე რელიგიური სატირა უაღრესად ზედაპირულია (გვ. 101).

განა რომელიმე მათგანს აფიქრებს და სკიკვა ის, რომ ეკლესიამ ბევრი სიმრუდე ჩაიდინა 1992 წლიდან. ისინი ერთობიან ამით. თუ რომელიმე მათგანს ევროპა დაუვლია და თეოლოგია უსწავლია, აქ მობრუნებული სნობურად ღვთისმეტყველობს.

ბ-ნი ლევანის ნიგნში მოყვანილია ციტატა ეკლესიის ლიბერალი კრიტიკოსის, ავთო ჯოხაძის ნაწერიდან (გვ.19). ავთო ჯოხაძე ამბობს: „საქართველოს ეკლესია თავისი ორგანიზაციული ნყობით ე. წ. „მასობრივი ტიპის“ ბოლშევიკური ცადის პარტიას ჩამოჰკავას“. ეს ფელეტონიზმი და არა კრიტიკა. ეკლესიის ორგანიზაცია პავლე მოციქულმა დააფუძნა. ბარემ მოციქულ პავლეზე ითქვას, რომ ის იყო ბოლშევიკი. სოციალიზმის იდეა ქრისტეს სწავლებიდან იღებს დასაბამს და ბარემ ქრისტეზე ითქვას, რომ ის იყო ბოლშევიკი. საქართველო, რომ კათოლიკური ქვეყანა ყოფილიყო და მას შეხებოდა ომი ლუთერელებსა და კათოლიკებს შორის, მაშინ ზუსტად ასევე იქილიკებდნენ საქართველოს კათოლიკურ ეკლესიაზე. მონარქის დამხობა რომ საქართველოს გუშუნდელი დღე ყოფილიყო, აი მერე გენახათ ამდენი ფელეტონისტის ქილიკი და ხითხითი მეფეზე, სამეფო დინასტიაზე. ავთო ჯოხაძეს რომ წაეკითხა ნეოლიბერალ ფრენსის ფუკუიამას ნიგნი „ისტორიის დასასრული

და უკანასკნელი ადამიანი“, ასე აღარ იმჯელებდა ეკლესიაზე. ქართველი ლიბერალების დამცინაობა მღველების მიმართ, მათი ქილიკი ეკლესიაზე არის სხვისი ჩაძახილით ნაშობი. ისინი არც ათეისტებად გამოდგებიან, არც დეისტებად, არც ერეტიკოს-დისიდენტებად. მათი სიძულვილი საქართველოს მიმართ არის კონსიუმერული გაცხარება ცუდი საქონლის გამო. მათ აღშფოთებასა და სიძულვილს არ აქვს იდეური წარმომავლობა და თვითობა, არა აქვს მერმისი. ამიტომ ყოველი მათი ნეგაცია უნაყოფოა და უმიზნო. ლევან ბებურიშვილის ნიგნში კარგადაა დახასიათებული ლიბერალთა სიძულვილი საქართველოს მიმართ (გვ. 20 - 22)

რასაც ახლა ამბობენ ლიბერალები ეკლესიის გასაკრიტიკებლად, ეს უკვე შევარდნაძის დროსვე იყო თქმული ნაირა გელაშვილის მიერ 2001 წელს ზემოთ დასახელებულ კრებულში (გვ. 4 - 11). აქ მხოლოდ ერთი რამ არაა სწორი: ქ-ნი ნაირა წერს ზვიად გამსახურდიას პიროვნულ დაპირისპირებაზე ილია II-სთან, რახან პატრიარქმა 9 აპრილის მიტინგის დაშლისაკენ მოუწოდა. არა, ეს პიროვნული დაპირისპირება არ იყო. შეკრებულნი არ დაეთანხმნენ პატრიარქს და არ დაიშლნენ. სხვა ყოველივე, რაც რედაქტორის წინასწარგაგონებში წერია, სრულიად სამართლიანი კრიტიკაა. ცუდი ისაა, რომ ასეთ კრიტიკას ისევე ლიბერალი გამოთქვამს და არა ეროვნული დასის წარმომადგენელი. ეროვნული მოძრაობის წარმომადგენელ მწერალთა უმეტესობა ლიბერალ მწერლებს შაბლონურ კონფორმიზმში ტოლს არ უდებს. ეს გაცილებით უარესია, ვიდრე სამსიძაო პროზისა და პოეზიის მოძალევა.

ლევან ბებურიშვილს შეედავენ ცნების „ვულგარული ნატურალიზმი“ გამო (იხ. www.mtsierloba.wordpress.com ლევან ბებურიშვილი. „ნეოპლაგიატიზმი“ თუ ბოლშევიკი უმეცრება?“. 23 აპრ. 2014 წ.). ფილოლოგმა თამთა ცეცაძემ თქვა, რომ ეს ცნება ბ-ნმა ლევანმა სხვას მოჰპარა. ცნება მომდინარეობს XIX საუკუნის ევროპული ლიტმცოდნეობიდან და მოსაპარი აქ არაფერია. ლიტმცოდნეობის ცნებები იმიტომ იქმნება, რომ ისინი სამწერლო მიმოქცევაში შემოვიდეს და სახეც იცვალოს (უხეში ნატურალიზმი და სხვ). საკამათო ეს კი არა, არამედ ზაზა ბურჭულაძის და სხვათა ნაწერებია. საწყენია, რომ ბ-ნი ლევანს უფროსი კოლეგები არ დაუდგენენ გვერდში ლიბერალ-გენიტალისტ მწერალთა გაკრიტიკების დროს. ფრიად საწუხია, როდესაც, ბ-ნი ლევანი ამ პოლემიკაში წერს: „ჩემი ნაშრომის გამოქვეყნების შემდეგ უფროსთაგან უფრო მიგრძენია შური, ვიდრე თანადელოთაგან“. ამ პოლემიკაში ლევან ბებურიშვილი ცამდე მართალია და მე მის გვერდით ვარ. მის შრომას დანახვა ესაჭიროება. მისი ნიგნის წაკითხვა პრინციპულ და ნათელ დამოკიდებულებას მოითხოვს. ისევე თავად ბ-ნი ლევანის ნათქვამს დავიმომწებ. ის წერს: „ჩვენს ხელისუფლებას კი ჯერჯერობით გამოუდგებოდა უნეცს თავის მართლება დასავლეთი ... მოიცლის თუ არა იგი ეროვნულ ფასეულობათა დასაცავად, არავინ იცის“ (ლევან ბებურიშვილი. „ოიკოფობია როგორც თანამედროვე ქართული ლიბერალიზმის არსებითი ნიშანი“. ჩვენი მწერლობა“, 3 მაისი, 2013, 9, გვ. 4).

ზნას დაველოცავ ლევანს, რომელსაც სიტყვაც მოუდის და კალამიც დიდად ემარჯვება! ვუსურვებ მას შემოქმედებით აღმაფრენას! მეტი გაეკეთებინოს ძველი თავადური გვარის შთამომავალ ახალგაზრდა კაცს ქართული სიტყვის ასპარეზზე!

გოჩა გვასალია,
ივლისი, 2014 წ.

“სექსუალური ქცევის კოდექსი“ (1924 წლის რედაქციით “საბჭოთა კავშირი“)

კოდექსში წარმოდგენილია თუ რა წესებს უნდა დამორჩილებოდნენ საბჭოთა კავშირის მოქალაქეები.

მუხლი 1: პროლეტარიატს შორის სექსობრივი ცხოვრება ადრეულ ასაკში არ უნდა დაიწყოს.

მუხლი 2: აუცილებელია ქორწინებამდე სექსობრივი მოთხოვნილებების შეკავება. ქორწინება კი სოციალურ და ბიოლოგიურ მომნიშვნელობის პერიოდში, 20-25 წლის ასაკშია დასაშვები.

მუხლი 3: სექსობრივი კავშირი მხოლოდ სიყვარულის ობიექტის მიმართ მრავალმხრივი სიმპათიებისა და მიჩვევის დასკვნითი ნაწილია.

მუხლი 4: სასიყვარულო აქტი მოცემულ მომენტში წყვილს შორის არსებული სიღრმისეული და რთული განცდების დაბოლოებაა.

მუხლი 5: სექსობრივი აქტი ხშირად არ უნდა მეორედობდეს.

მუხლი 6: სექსობრივი ობიექტის ხშირი ცვლა დაუშვებელია. რაც შეიძლება ნაკლები მრავალფეროვნება.

მუხლი 7: სიყვარული უნდა იყოს მონოგამიური.

მუხლი 8: ყოველი სექსობრივი აქტისას განსოვდეთ, რომ შეიძლება ბავშვი გაგიჩნდეთ – საერთოდ, ამ დროს იფიქრეთ შთამომავლობაზე.

მუხლი 9: სექსობრივი ობიექტის შერჩევა კლასობრივი რევოლუციის თანახმად, პროლეტარისთვის დამახასიათებელი მიზანდასახულებით უნდა მოხდეს.

მუხლი 10: სასიყვარულო ურთიერთობაში არ უნდა იქნას გამოყენებული ფლირტი, თავის მოწონება, კეკლუცობა და სექსობრივი მოხიბვლის სხვა ხერხები.

მუხლი 11: დაუშვებელია ეჭვიანობა.

მუხლი 12: კლასს შეუძლია ჩაერიოს თავის წევრების სექსობრივ ცხოვრებაში. რევოლუციის ინტერესების საარგებლოდ, ყველაფერი სექსობრივი კლასობრივს უნდა დაემორჩილოს. ეს უკანასკნელი მას ხელს არაფერში შეუძლის, პირიქით, ყოველმხრივ დაეხმარება.

დანართი: „სამსახურიდან დაბრუნებული მეუღლის დახვედრის წესები“ „გახსოვდეთ, რომ ქმრის სამსახურიდან დაბრუნებისთვის ყოველდღე უნდა მოემზადოთ. ბავშვებიც მოამზადეთ – დაბანეთ, დავარცხნეთ და ლამაზად ჩააცვიეთ. თქვენც მოხსნით, სუფთა წინსაფარი გაიკეთეთ. სილამაზისთვის კარგი იქნება თმაზე ბაფთა გაიკეთოთ. ახალმოსულ ქმარს ლაპარაკს ნუ დაუწყებთ, გაისხენეთ როგორ იღლებათ და ყოველდღიურად რამდენი რამის კეთება უნდა თქვენს გამო. ჩუმად ავახშმეთ, შემდეგ საშუალება მიეცით გაზეთი წაკითხოს და მხოლოდ ამის შემდეგ დაელაპარაკეთ.“

წყარო: <http://www.fmabkhazia.com/news/4244-sekhsualuri-khchevis-kodekhsi1924-clis-redakciith-sabchotha-kavshiri.html>

ნოტორ კონსუნთ მიცვალებულთა სულებისათვის

1. სული სიკვდილის შემდეგ

უპირველეს ყოვლისა მტკიცედ უნდა გვანამდეს: ადამიანის სული არ კვდება; ის მხოლოდ ტოვებს სხეულს და ერთი მდგომარეობიდან მეორეში გადადის, გარდაიცვლება. საღმრთო გამოცხადებისა თუ თვითმხილველთა მრავალსაუკუნოვანი გამოცდილების შედეგად ეკლესიას დაუგროვდა გარკვეული ცოდნა სულის იმქვეყნიური ცხოვრების შესახებ. ეს სწავლება გადმოცემულია მამათა ნაწერებში, მოკლედ კი მისი არსი შემდეგია:

გარდაცვალებისას ხდება სულის გამოყოფა სხეულიდან. პირველი სამი დღე იგი იმყოფება დედამიწაზე, დასტრიალებს საკუთარ სხეულს, ახლობელ ადამიანებს. შემდეგ მათ; განსაკუთრებით უხარია იმ ადგილების მონახულება, სადაც ოდესმე სიკეთე ჩაუდგინა.

მესამე დღეს (პირველ დღედ გარდაცვალების დღე ითვლება) ანგელოზები სულს ზეცაში აიყვანენ და წარადგენენ უფალთან. ამის შემდეგ ექვსი დღის განმავლობაში ათვალთვლებენ სასუფეველის სანახებს.

გარდაცვალებიდან მეცხრე დღეს მას კვლავ წარადგენენ უფალთან, რის შემდეგაც ახლა ჯოჯოხეთს მოატარებენ.

მეორე დღეს შედგება ახალგარდაცვალებულის პირადი სამსჯავრო. ანგელოზები წარმოადგენენ მის კეთილ საქმეებს, რაც სიცოცხლეში ჩაუდგინა, აგრეთვე იმ სიკეთესაც, რომელიც მის სახელზე სხვამ აღასრულა, განსაკუთრებით გარდაცვალების შემდეგ ორმოცი დღის განმავლობაში; დაცემული სულები კი წარმოაჩენენ მის ცოდვილ ცხოვრებას. უფალი ჩვენი იესო ქრისტე გაასამართლებს სულს და დედამიწაზე თავის მეორედ მოსვლამდე მიუჩენს დროებით სამყოფელს.

ქრისტეს მეორედ მოსვლის შემდეგ შედგება საერთო სამსჯავრო, სადაც თითოეული ადამიანის სულს უფალი ხელახლა გაასამართლებს ყველას თანდასწრებით და უკვე სამუდამო ადგილ-სამყოფელს მიუჩენს. იმის მიხედვით, თუ როგორ ზრუნავდნენ მისთვის ახლობლები, როგორ ლოცულობდა ეკლესია, შეიძლება სული ჯოჯოხეთიდან სამოთხეშიც იქნას აყვანილი. განსაკუთრებით ძლიერია დედის ლოცვა.

ასე, რომ ახლობელ ადამიანს ჩვენ მხოლოდ დროებით ვშორდებით, რათა შემდეგ სამუდამოდ შევეყაროთ. ცხადია, ადამიანისათვის ნებისმიერი განმორება მიიჩნევა, მით უმეტეს ასეთი გაურკვეველი ვადით, მაგრამ სასოწარკვეთასა და წრეგადასულ მწუხარებას მაინც არ უნდა მივეცეთ. გვახსოვდეს, არც ღმერთი მოგვინონებს ამას და მიცვალებულსაც საშინელ ტკივილს მივაყენებთ.

ადამიანისათვის თავის მახლობელთა მწუხარება განსაკუთრებით მიიჩნევა მისი გარდაცვალების ჟამს, როდესაც გარეგნულად სიცოცხლე აღარ ეტყობა, სული კი სხეულს საბოლოოდ არ გაყრია; აგრეთვე პირველ დღეებში, როდესაც სული ცხედართან ახლოს იმყოფება.

ჩვენ დარდს ორი გარემოება ამსუბუქებს: ერთი, რაც უკვე ვთქვით, რომ სული არ კვდება და მასთან განმორება არაა მარადიული, და მეორე ჩვენ შეგვიძლია მონაწილეობა მივიღოთ მისი სამუდამო ადგილ-სამყოფელის განსაზღვრაში, ჩვენ შეგვიძლია ვიზრუნოთ მისთვის.

2. ლოცვა მიცვალებულისთვის

ა) პანაშვიდი

ახლადმშენებულს ეკლესიაში უნდა გადაუფხადოთ პანაშვიდი: პირველ დღეს, როცა გარდაიცვლება; მე-3 დღეს, როდესაც პირველად წარდგება უფალთან; მე-9 დღეს, როდესაც მეორედ წარდგება უფალთან; მე-40 დღეს, როცა ის პირად სამსჯავროზეა.

და ამის შემდეგ გარდაცვალების ყოველ წლისთავსა და დაბადების დღეზე. გარდა ამისა, როგორც საზოგადო ლოცვების განხილვისას აღვნიშნეთ, ეკლესიაში წლის განსაკუთრებულ დღეებში დანიშნულია საზოგადო პანაშვიდები (ეს დღეები ყოველწლიურად უნდა ვინახოთ საეკლესიო კალენდარში, ან შევიტყოთ ეკლესიაში), რომელსაც უნდა დაესწროს ჭირისუფალი.

კარგი იქნება, თუ მეორე დღეს სულისათვის შევუკეთებთ წირვას მიცვალებულის სახელზე, რომელსაც დაესწრებიან ოჯახის წევრები და მიიღებენ წმინდა ზიარებას შესაბამისად მომზადებულნი. ამის შემდეგ სასურველია დროდადრო კიდევ შევუკეთოთ წირვები. ძველი ტრადიციით მიცვალებულისთვის შეიძლება წირვა სრულდებოდეს.

ბ) წესის აგება

გასვენების დღეს მიცვალებულს წესი უნდა აუვგოთ; წესის აგებას ასრულებს მღვდელი ან ოჯახში ცხედართან, ან ეკლესიაში. თუ განსვენების დღეს რაიმე მიზეზით წესის აგება არ ხერხდება, შეიძლება შესრულდეს ადრეც. აგრეთვე, ამ ლოცვის შესრულება შეიძლება ძველი მიცვალებულისთვისაც, რომელსაც თავის დროზე წესი არ აუგეს.

სასურველია ოთახში მიცვალებული იყოს დასვენებული, რომ აღმოსავლეთს უყურებდეს (თუ ფართობი საშუალებას გვაძლევს). მას თავთან უნდა ედგას ნაკურთხი წყალი, ხორბალი და ენთოს კანდელი (კანდელი არის მცირე ზომის ჭურჭელი ზეთით, რომელშიც ჩადებულია ბამბის პატრუქი. იგი შეიძლება შეიძინოთ ეკლესიაში ან დაგამზადოთ სახლში). მიცვალებულთან შეიძლება ენთოს სანთელიც.

გ) ფსალმუნების კითხვა

მიცვალებულთათვის ოჯახის წევრებმა და ახლობლებმაც უნდა ილოცონ. ყველაზე კარგი, ტრადიციული ფორმა არის საგლობლების კითხვა წმ. დავით ნინასწარმეტყველის "ფსალმუნებიდან", რომელიც იყიდება ეკლესიაში. წიგნი სანიშნით მიცვალებულთან ახლოს, გამოსაჩენ ადგილას უნდა იდოს, რომ ყველა მსურველს შეეძლოს ნაკითხვა, რაც მიცვალებულის სულს დიდ შემწეობას უნდეს.

ავიღებთ წიგნს, გავაგროძელებთ კითხვას დანიშნული ადგილიდან. ნავიკითხავთ სადამდეც შეეძლებთ, დავნიშნავთ და დავდებთ თავის ადგილზე, რომ შემდეგ სხვა მსურველმაც ნაკითხოს. გასვენებამდე რაც მეტჯერ მოესწრება წიგნის ბოლომდე ნაკითხვა, მით უკეთესი.

ძველად ფსალმუნებს შეუწყვეტლად უკითხავდნენ მიცვალებულს მთელი დღე-ღამის განმავლობაში. აქედან მოდის დღემდე შემორჩენილი ტრადიცია ცხედართან ღამისთევისა. ასე, რომ თუ ჭირისუფლები მიცვალებულს ღამეს უთევენ, სასურველია რიგრიგობით ფსალმუნების კითხვა.

დ) მიცვალებულის მოხსენება საზოგადო ლოცვის დროს

მიცვალებულის სული, გარდა საკუთრივ მისთვის მიძღვნილი ლოცვისა, შეიძლება მოვიხსენოთ საზოგადო ლოცვაშიც.

მოხსენება კვეთაში. მეტად მნიშვნელოვანია მოხსენება მღვდლის მიერ წირვის დროს. წირვის დაწყებამდე დილით ან წინა საღამოს ეკლესიაში უნდა შევიძინოთ საგანგებოდ გამომცხვარი მცირე ზომის პური — სეფისკვერი; შემდეგ ფურცელზე დავწეროთ "გარდაცვლილი" და ჩამოვწეროთ ახლობელ მიცვალებულთა სახელები.

(ტრადიციულად მიცვალებულისათვის შევიძინებთ ხოლმე ჯვრის გამოსახულებიან, ხოლო ცოცხალი ადამიანის მოსახსენებლად — ყოვლადწმინდა სამების

ან ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის გამოსახულებიან სეფისკვერს. ერთი სეფისკვერი შეიძლება შეიგზავნოს ერთი ან რამდენიმე ადამიანისათვის). სეფისკვერსა და მოსახსენებელ ფურცელს დავტოვებთ შესაბამის ადგილზე, საიდანაც მნათე შეიტანს საკურთხეველში. მღვდელი წირვის დროს ამ სეფისკვერიდან მოხსენებულთა სახელებზე ლახვრით ამოკვეთს მცირე ზომის ნაწილებს, შეწირავს მსხვერპლად და წირვის ბოლოს ჩაუშვებს წმ. ბარძიმში.

შ ე ნ შ ე ნ ა: არის შემთხვევები, როდესაც მიცვალებულის მოხსენება კვეთაში არ შეიძლება:

- 1. თუ ადამიანი არ იყო მონათლული მართლმადიდებლურად;
  - 2. თუ იგი სიცოცხლის ბოლომდე გამოხატავდა ღმერთს;
  - 3. თუ თავისი სიცოცხლე შეგნებულად დაამთავრა თვითმკვლელობით.
- თუ რა ვიღონოთ ასეთი მიცვალებულისათვის, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში მოძღვართან უნდა გავარკვიოთ.

ე) ორმოცდღიანი მოსახსენებელი

ეკლესიაში არსებობს ტრადიცია მიცვალებულის მოხსენებისა კვეთაში ორმოცი დღის განმავლობაში. ტაძრებში, სადაც წირვა ყოველდღე მიმდინარეობს (სიონი, ანჩისხატი, ქაშუეთი, სვეტიცხოველი, ალ. ნეველის სახელობის რუსული ეკლესია), ჭირისუფლის თხოვნით მიცვალებულს იხსენებენ კვეთაში ყოველდღე ორმოცი დღის მანძილზე. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მიცვალებულის 40 დღიანი მოხსენება დიდი მარხვის პერიოდში.

ე) მოხსენება საზოგადო პანაშვიდზე

როგორც ადრე აღვნიშნეთ, მიცვალებული შეიძლება მოვიხსენოთ საზოგადო პანაშვიდზე. ამისათვის ფურცელზე დანერვილი სახელი უნდა მივანოდოთ მღვდელს. მიცვალებული შეიძლება მოვიხსენოთ აგრეთვე პირადად, დილის ლოცვების შესრულებისას შესაბამის ადგილას.

ზ) სანთლის დანთება

მიცვალებულის მოხსენების ერთ-ერთი ფორმაა სანთლის დანთება, რისთვისაც ეკლესიაში გამოყოფილია კუთხე მაცხოვრის ჯვარცმის გამოსახულებით. სანთლის დანთება გარდაცვლილი ადამიანისათვის შეიძლება სახლშიც, ხატებთან ან მის სახელზე განწყობილ სუფრაზე.

* * *

ტრადიცია მიცვალებულთა მოხსენებისა ჯერ კიდევ ძველი აღთქმიდან მოდის, როდესაც იუდა მაკაბელმა იდუმელთა წინააღმდეგ ბრძოლაში დახოცილ მეტროპოლითა განსანმედელად მსხვერპლი შეანირინა იერუსალიმში.

ახალ აღთქმაში მიცვალებულთა ლიტურგიული მოხსენება ყველაზე ადრე დაფიქსირებულია წმ. იაკობ მოციქულის ჟამისწირვაში.

ამ ტრადიციას ასახავს ქართული სუფრა: ჩვენ სადღეგრძელოში ვიხსენებთ გარდაცვლილ ადამიანებს და მათ სახელზე მივიღებთ ხოლმე ღვინოში ჩანობილ პურს, რაც სიმბოლურად მიცვალებულის ზიარებას ნიშნავს. ზოგჯერ კი ჭიქიდან ღვინოს პურზე ან მინაზე დავდებთ ხოლმე. ესეც სიმბოლურია, და მიცვალებულისათვის ცოდვათა მიტევებას ნიშნავს, ისევე, როგორც ჯვარცმისა მაცხოვრის სისხლი დაიღვარა მინაზე, გაჟონა და დაწვეთა ჯვრის ქვეშ დასაფლავებული ადამის თავის ქალას და განწმინდა იგი პირველი ცოდვისაგან.

3. მონყალების საქმე

მიცვალებულის სულს შეგვიძლია დავეხმაროთ მონყალების საქმითაც, რამეთუ მის სახელზე გაკეთებულ სიკეთეს ღმერთი მას მიუთვლის. განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა აქვს მონყალების გაღებას გარდაცვალებიდან პირველი ორმოცი დღის განმავლობაში, რაც მას პირად სამსჯავროზე წაადგება, ასევე შემდგომშიც. ყოველი ასეთი კეთილი საქმე მიცვალებულის სულს უდიდეს შევებას ანიჭებს. მასთან, რაც უფრო მორეულ და უცხო ადამიანს დავეხმარებით, მით მეტია ღმერთის მაძლი, რადგან ახლობელი ადამიანი თვითონ გადაგვიხდის სამაგიეროს, უცნობის ნაცვლად კი ჩვენ და ჩვენს მიცვალებულს ღმერთი დაგვოცნავს.

მონყალების საქმე შეიძლება იყოს სხვადასხვაგვარი:

ა) საკურთხი

გარდაცვალების პირველსავე დღეებში მიცვალებულის სახელზე უნდა იკურთხოს მარილი, რომელსაც გამოვიყენებთ საკურთხის მომზადებაში.

საკურთხად იწოდება მიცვალებულის სახელზე მომზადებული ტრაპეხი: წანდილი, პური, ღვინო, ზეთი და სხვა საქმელები. იგი მზადდება დასარიგებლად. მისი ნაწილი შეიძლება წავიღოთ ეკლესიაში და იქ დავტოვოთ, ან ჩვენ თვითონვე დავურიგოთ გაჭირვებულ ადამიანებს. საქმლის დანარჩენი ნაწილი შეიძლება დავურიგოთ ახლობლებსაც ან გამოვიყენოთ სტუმრების გასამასპინძლებლად მინ, მაგალითად გარდაცვალების დღეს, მეორე დღეს, წლისთავზე და სხვა ღირსახსოვარ დღეებში.

ბ) ტანსაცმლის გაცემა

მიცვალებულის სახელზე შეიძლება გავცეთ ტანსაცმელი და სხვა ნივთებიც. არსებობს ტრადიცია, რომლის თანახმად ორმოცამდე მიცვალებულის ახლობლები არიგებენ მის ტანსაცმელსა და პირად ნივთებს.

დასარიგებლად გამზადებული ეს ნივთები შეიძლება მივიტანოთ მონასტერში ან ეკლესიაში, საიდანაც ხდება მისი განაწილება ან უშუალოდ უპატრონოთა სახლში, სადაც მათზე დიდი პრაქტიკული მოთხოვნილებაა (ასეთი თავშესაფრები არის ძველში, ცხინვალში, ბედიანში და სხვაგან).

გ) ფული შეწირვა

მიცვალებულის სახელზე შეგვიძლია გავიღოთ აგრეთვე თანხა. ფული შეგვიძლია დავურიგოთ გლახაკებს (რასაც ქრისტიანი სისტემატურად უნდა აკეთებდეს; უწმიდესის და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II რჩევით ყველა მორწმუნეს უნდა ჰყავდეს ერთი გაჭირვებული ადამიანი მაინც, რომელსაც სისტემატურად დაეხმარება); ფული შეგვიძლია შევწიროთ ეკლესიას ან მიცვალებულის სახელზე მოვამზადოთ რაიმე კეთილ საქმეს. მაგალითად, სიონის ტაძარში დგას საღარო მრავალშვილიანი ოჯახისათვის, რომელსაც კვირაში ერთხელ ხსნიან და ფულს ურიგებენ მრავალშვილიან დედებს.

მთავარეპისკოპოსი ნიკოლოზი,
„წესი ქრისტიანის ცხოვრებისა“, თბილისი, 1998 წ.

წყარო: <http://www.orthodoxy.ge/suli.htm>

დაბეჭდილ წერილებში მოყვანილ ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებლები არიან ავტორები.

გაზეთი გამოდის შემონირულობებით

რედაქტორი ლეილა ცომიაი
საკონტაქტო ტელეფონი: 92 36 55

ვებგვერდი: <http://ganmatavisuflebeli.webs.com>
ელ.ფოსტა: ganmatavisuflebeli@yahoo.com